AHMET CEMİL AKINCI
KÂBE'YE DOĞRU
BÜYÜK KISAS-I ENBİYA
HAZRET
SÂLİH
PEYGAMBERLER TARİHİ
6
Fatih Yayınevi

HAZRETİ SALİH (A.S.) İN HAL TERCÜMESİ

Adı : SALİH.
İyi, faydalı, yakışıklı, dürüst, kâmil, güvenilir ve salahiyetli insan demektir.
Babası: Ubeyd.
Hazreti Salih (A.S.) şu ataları yoluyla Hazreti Nûh (A.S.) a bağlanır:
Salih (A.S.) . Ubeyd - Esef - Masih - Ubeyd -Hadin - Semud - Casir . İrem - Nûh (A.S.)
Annesi: Adı bilinmiyor.
Doğumu : Hicretten önce 2636 (M.Ö. 2014)
Hazreti Hûd (A.S.) ile arasmda 200 sene vardır.
Yaşı: 200 yıl (Bazı rivayetlere göre 85,. yahut 58 sene yaşamıştır).
Vefatı: Hicretten önce 2436 (M.Ö. 1814)
Hayatı: Pek gençken Semûd kavmine peygamber gönderilmiştir. Bu sapık kavme 20 sene öğüt vermiştir. Semûd kavminin helakinden sonra Filistin'de Kudüs ve Şam'ı dolaşmış, sonra Mekke'ye dönmüştür. Orada vefat etmiş, adı bilinen ve bilinmeyen 98 peygamber ile Makam ve Rükn arasmda defnedilmiştir.

Semûd yurdunu terk ederken kendisine iman eden onbin insan vardı. Bunlardan birisi de helak esnasında mescide sığınan Ebu Rio-ardi. Başka bir rivayette Güfteye, Hadramut'a gittiM. sonra Mekke'ye döndüğü anlatılır. Hadramut adı, Salih'in orada hazır bulunduğuna ve öldüğüne delâlet eder.

Vazifelendirildiği bölge: O zamanın toprak bölümüne göre, Hicaz ile Şam yurdu arasıdır. Bu bölge Tebük şehrinin güneyine düşen Vadi-i Kura (El Hicr - Hacer . Eshabı Hicir) yurdudur. İki dağ arasıydı. Azgın ve sapık Semûd (Esbabı Hicr) kavmi burada yaşardı. Semûd kelimesi suyu az anlamına gelir. Semûd kavmi adını ya bu kelimenin mânasından, yahut ataları Semûd'dan almışlardır.

Aile hayatı: Evlenmeye fırsat bulamadığı anlaşılıyor.

HAZRETİ ALLAH TARAFINDAN İHSAN BUYURULAN HUSUSİYETLERİ

Güzel, alımlı, terbiyeliydi. Akıllıydı.

Pek cömertti. Yoksullara yardımda bulunur, onları zengin ederdi.

Hastalan daima yoklar, ilgilenirdi. Dertlerine derman olmaya çalışırdı.

Semûd kavmi eşrafından ve ileri gelenlerindendi. Fa'
kat çalışmamazlık edemez, geçimini ziraatle, bizzat
sağlardı.

İbadet için bir mescit yapmıştı. Mü'minlerle beraber
orada ibadet ederdi.

Halka istediği mucizeyi göstermiştir. Hem de birkaç mucize göstermiştir. Helaklerine kadar halk mucizeleri görmüştür, yaşatmıştır. Buna rağmen halk îman etmemiştir.

Salih (A.S.) aynı kavm, iki gurup (iman edenlerle -etmeyenler) arasında kalan ilk peygamberdir.

Ehli (mü'minler) ile beraber öldürülmek ve mucizeleri yok edilmek istenince Semûd kavmi helak edilmişlerdir.

10. Hazreti Salih (A.S.), kavmine yaptığı hayranlığa karşılık nankörlük görmüştür.
11. Emin bir peygamberdi.
12. Gösterdiği mucizelerle halkı faydalandırmıştır.
13. Hazreti Allah'ın izniyle cansızdan canlıyı var eden ve aşılanmadan hayvanı doğurtan ilk peygamberdir.

Hazreti Sâtth (A.S.) **Kur'ân'da** ismi geçen hayatı ve çalışmaları **ibret olarak** anlatılan peygamberlerdendir.

HAZRET! SALİH (A.S.) İN KUR'ÂN-I KERİM'DE BAHSOLUNDUĞU YERLER

A'râf		**73, 77, 78, 79,**
Hûd		**61, 62, 68, 89, 95**
Tevbe	**:**	**70**
tsrâ		**59**
Haco		**42**
Furkan		**38**
Şuarâ'		**141 - 159**
Nemi	**:**	**45 - 50**
Ankebut		**38**
Sâd		**13**
Mü'min		**•'• 31**
Fussılet		**: 13, 17, 18**
Kat		**: 12**
Zâriyât		**: 43**
Necm		**51**
Kamer		**: 23**
Hakka		**: 4-5**
Buruç		**18**
Feer		**: 9**
Şems		**11**

GİRİŞ

İnsanın yaratılıp üzerinden takriben yedibinbeşyüz sene geçti.
Hep uğraştılar.
Uğraşıyorlar.
Ve uğraşacaklar..
Bu çabalan, gayretleri cansızdan canlıyı var etmektir. Yani maddeden, (ruhu olan) bir yaratık, elde etmektir.
Asla muvaffak olamadılar ve olamayacaklar.
Yahut aşılanmayan bir canlıyı doğurtmak, ona aynı -biçimi vermek emelleridir.. Hüsrana uğradılar ve uğrayacaklardır.
Bunu yapanlar elbette ki sapık bilginlerdir ki hakikatte îmandan nasiplerini alamadıkları için sapıktırlar.
Böyle bir şey ancak ve ancak Hazreti Allah'ın vahyine, (izin., emir ve arzusuna) bağlıdır.
Başka türlüsünü düşünmek inkârdır.
«.
Hazret* Sâlirt (A.S.) m hayatıma özeliği buradadır.
Biz* aynı- gerçeği ibretle anlatır:
Hazreti (Salih (A.S.), Hazreti Allah'ın, vahy muci-zesiyle bunda muvaffak olmuştur.
Cansızdan canlıyı var etmiş* aşılanmadan canlıyı döl sahibi yapmıştır.
_ İS —

Acaba, diğer varlıklar içinde bu gaye için çalışan ve muvaffak olan yok mudur?.. Hayır.. Asla!..
..
İlâhî vahiysiz hiçbir şey olmaz. İlâhi vahy, kâinatı kavramıştır. Kur'ân açıktır. Beş türlü vahiyden bahseder:
- 1. Cansızlara vuku bulan vahy
2. İnsan dışı canlılara vuku bulan vahy
3. İnsanlara vuku bulan vahy
4. Peygamberlere vuku bulan vahy
5. Meleklere vuku bulan vahy.
İşte, bunlara **ait** Kufân'dan birer **âyet**:
i. *Cansızlar için:*
O gün (yer) bütün haberleri anlatacaktır. Çünkü Rabbİ kendisine (o vech ile) vahyetmiştir. (Zilzâl: 4, 5)
2. *insan dışı için:*
Bahbin bal ansına: «Dağlardan, ağaçlardan ve (insanların senin için yapacakları) çardaklardan evler (kovanlar) edin, sonra meyve (ve çiçek) lerin herbirinden ye de Rabbinin (bal imâlinde öğrettiği ve) kolaylıklar gösterdiği yaylım yollarına git» diye vahyetti. Onların -karınlarından (ağızlarından) renkleri çeşitli şerbet (bal) çıkar, ki onda insanlar, için şifâ vardır. İşte bunda da tefekkür edecek bir zümre için elbette bit âyet var.
(Nabit 68, 69)

3. insanlar için :
Musa'nın anasına: «Onu emzir, ona karşı sana tehlike gelirse kendisini denize bırak, (boğulacağından) korkma, (firakından) kederlenme. Çünkü biz onu yine sana geri döndüreceğiz. Hem onu peygamberlerden biri de yapacağız.» diye vahyettik.
(Kasas: 7)
Hani Havarilere: «Bana ve resulüme îman edin» diye vahyetmiştim. «îman ettik.. Hakkıyla müslümanlar olduğumuza sen de şahit ol» demişlerdi.
(Mâide: **111)**
4. Peygamberler için :
Nuh'a, ondan sonraki peygamberlere vahyet-. tiğimiz ve İbrahim'e İsmail'e, İshak'a, Ya-kub'a, evlâtlarına, İsa'ya, Eyyüb'e, Yûnus'a, Harun'a ve Süleyman'a vahyeylediğimiz ve Davud'a Zebur verdiğimiz gibi (Habibim) şüphesiz sana da vahyettik. biz.
(Nisa: 163)
5. Melekler için:
Hani Rabbin meleklere: «Şüphesiz ki ben sizinle beraberim. Haydi îman eden (o mücahid)lere sebat ilham edin» diye vahyediyordu. «Ben, kâfirlerin yüreklerine korku salacağım. (Ey mü'minler) hemen vurun boyunlarının üstüne, vurun onların her bir parmağına.» diyordu.)
(Enîâl: 12)

O halde bunun mânası nedir?..
Hazreti Allah (C.C.), cansızlara, insandan gayrı can. lılara, insana, peygamberlere, meleklere, mutlak hâkimdir.. Hepsi kayıtsız - şartsız vahiylerini (emir, arzularını) yaparlar.. Bu âlem öylece muvazenesinde kalır. Huzurundan olmaz.
Ne acı ki ancak insan, sapıttıkça ortalığı karıştırır.
Kendisinde ululuk vehmederek, Hazreti Allah'ın kudretinde bulunan, ona yasaklanmış, işleri yapmaya
çalışır.
* * *
Bu beş türlü vahiyden en önemlisi Allah'ın insanlarla olan bağlantısıdır. Pek önemlidir.
Hiçbir insan Allah ile konuşmaz. Ancak bunu Hazreti Allah, üç şekilde diler:
1. Vahy ile,
2. Perde arkasmdan,
3. Peygamber aracılığıyla.

Birincisi vahiyde, bir fikrin kalbe ilhamı vardır.
İkincisi yine ilham ve rüyadır.
Üçüncüsü enbiyaya hastır.
Her çeşit vayhin en kesin, en açık şekli peygamberlerle olanıdır ki buna (Vahyi Metlûv) denir.. Yani kelimelerle, olan vahiydir. İlk iki çeşit vahy peygamberlere ve peygamber olmayanlara vâki olabilir. Fakat üçüncü şekil ancak ve ancak peygamberlere hastır ve vahiylerin en yükseğidir.
O halde insan, peygamberlerine kesinlikle, şek ve şüphe getirmeyerek inanmalıdır.

Vahiyden ayrı mucizeler istememelidir.
İsterse, bu mucizeler belki kabul edilir.. Peygamberler aracılığıyla gösterilir. Hazreti Salih (A.S.)da olduğu gibi, fayda da sağlarlar ama, sonu yine helaktir.
* * *
(Vahy) Hazreti Allah'ın emir, istek ve kararları, yukarıda açıkça anlatıldığı gibi, varlıkları kaplar.
Hatta mü'min olsun olmasın, herkese vahy olunabilir.
İşte bir örnek:
(Bir gün Mısır) padişah(ı) dedi ki: «Ben rüyamda yedi arık (ineğ)in yemekte olduğu yedi semiz inekle yedi yeşil başak ve diğer (yedi) kuru (başak) görüyorum. Ey ileri gelenler (kâhinler), eğer rüya tâbir ediyorsanız, benim bu rüyamı da halledin.» dedi.
(Yusuf: 43)
İlâhî vahy daima gereklidir.
Hazreti Allah, ilk yarattığı insandan beri onu, çeşitli vahiyleriyle uyarmıştır.
Bunun iki hedef ve gayesi vardı:
1. Tabiatı teshir etmek,
2. Kendi nefsine hâkim olmak.

Böylece insan hem tabiat kuvvetlerini, hem de kendi nefsini kontrol altında bulunduracaktı.
Tabiat kuvvetlerini kontrol altında bulundurup onlara.hâkim olmasında daima muvaffak olmuştur. Fakat ne acıdır ki, nefsini ekseriyetle baskı altına alamamıştır.
İlk insandan, Hazreti Âdem (A.S.) dan başlamıştı bu.

Hatırlanacağı üzere, Hazreti Allah Âdem'e, yani insana, her şeyin ilmini vermişti. Bu, tabiatın sırlarını, bütününü kavramak kabUiyetiydi. Melekler (tabiat kuvvetlerinin varlıklarını kontrol edenler) kendisine secde etmişlerdi.
Ancak İblis etmemişti.
İblis, insan içindeki fena ihtirasları tahrik eden, teh-
yicde bulunandı.
Ve insan İblis'e kapılmıştı.
îlk günâhı, kabahati, işlemişti.
Nefsini kontrol edemediğini isbat etmişti.
Böylece insanın nefsine karşı pek zayıf olduğu meydana çıkmıştı.
Ne yapacaktı?..
Yardımı da elbette Hazreti Allah bizzat sunacaktı.
Böylece İlâhî vahylerin çeşitleriyle, insan, hayatında daha yüksek mertebelere ulaşmak için, Allah tarafından korunmuştur.
Bu hususta istisna teşkil eden hiçbir kavm, millet
yoktur.
Hepsi, İlâhî vahyin en yükseğiyle, yani peygamberlerle şeref lendirilmişlerdir.
Onların tabiat kuvvetlerini teshir etmek kabiüyeti yanında, ruhî ve ahlâkî medeniyetlerine, tekâmüllerine, imkân hazırlamıştır.. Kimi bu imkândan faydalanmış, kimi faydalanamamıştır, Bilerek olsun, bilmeyerek olsun, yapılan bu nankörlük hep insanın hüsranıyla sonuçlanmıştır.
Hangi millet vardır ki kendisine peygamber ulaştırılarak, İlâhî vahyin en yükseğinden faydalanması mümkün kılınmıştır!.
Böyle bir millet yaşamamıştır.
— 20 —
Çünkü Hazreti Allah (C.C.), Kur'ân'da, çok yerlerde, her kavme peygamber gönderdiğini, kiminin ismini ibret diye açıkladığını, kimini açıklamadığını beyan eder.
Hazreti Salih (A.S.) m kavmi Semûd (Hicir Eshabı) da insandılar.. Tabiat kuvvetlerini teshir ederek kontrol altına almışlardı.
Fakat nefslerine zayıftılar.
Onları Hazreti Allah, Peygamber Hazreti Salih (A.S.) aracılığıyla, beslemeye çalıştı.
Kimi nasibini aldı, huzura kavuştu. Kimi alamadı,
helak edildi.
Bütün bu olanlarda İlâhî bir ibret, ders vardır.
İsteyen pekâlâ faydalanabilir, zayıf nefsini emri altına alır. İsteyen dalâlette kalır.
Kendi bileceğidir yapacağı.
Hazreti Sâüh (A.S.) eserim,- bütün bir insanlığın kurtuluşunu hazırlamakta hayırlı olsun!..
Esentepe **l/Haasiran/1968 Ahmet Cemil Akıncı**
r~ 21 —

KABE'YE DOĞRU

6. Hazreti Salih (A.S.) I

EVDEN ÇOK YAŞAYANLAR

Arap Yarımadasında, Necid Çölü'nün kuzey bölgesinde akşam olmak üzereydi yine.

Her tarafta sükûnet arzusu hakim olmasına rağmen, bilhassa Kinde ,çevesinde bir gürültüdür devam edip duruyordu. .

Orada iki kabile vardı.

Sabahleyin kaza ile ölen iki deve yüzünden bir türlü uyuşamamışlar, kavga edip duruyorlardı.

Önce mal sahipleri arasında başlayan kavga, hızla genişlemiş, akrabaları sarmış, nihayet iki kabilenin ortak davası olmuştu.

Batmak üzere olan güneşin aydınlattığı çöl üzerinde, sürüp giden dövüşmenin artığı insan cesetleri, yatıp duruyorlardı.. Gittikçe de çoğalıyorlardı.

Ne acı ve garipti ki, gözlerini kan bürümüş bu iki kabilenin başkanları kardeştiler.

Semûd ile Cedis.. Hem de ana baba bir kardeştiler.

Onlar bile kabileleri yatıştıramamışlar, hattâ niha-

yet, başkanlıkları elden gidecek korkusuyla bizzat savaşa katılmışlardı.
Hicretten 2800 (M.Ö. 1278) yıl evveliydi.
Hazreti Nuh vefat edeli 800 sene kadar olmuştu.
Tufan 1150 sene geride kalmış ve unutulmuştu.
Kabilelerin başkanları Semûd ile Cedis, babaları Casir, dedeleri trem ve diğer ataları Sam ile Hazreti Nuh'a bağlıydılar.. Onun torunlarıydılar beşinci batında.
İnsanoğlu ne gevşek sinirliydi öyle!..
Nihayet ölen iki deve olduğu halde, bunu barış yolundan halledeceğine, hırsına kapılmış, atmaca gibi pençelerini açmıştı.. En büyük talihsizlik de, peşinden binlerce insanı sürüklemiş olmasıydı.
Kimbilir hırsı nasıl yatışacaktı?..
Her yerde olduğu gibi, bu iki kabile'de de Hazreti Nûh (A.S.) dan sonra ancak birkaç yüzyıl Vahdaniyette kalınmış/sonra kısarı en zayıf olan nefsini şeytana teslim ederek, tabiatı fethetmeye koyulmuştu.
Doğmamış, doğurmamış, tek bir Allah'ın varlığından ziyade, kendi elleriyle yapıp şekillendirdiği putlara tapmak, gururunu daha çok okşuyordu.
Onları kendisi yaptığı için, bir çeşit ululanıyor sanıyordu varlığını. Kimseye kul olmuyorum kanaatindeydi.
Sayasın sürüp gittiği yerin karşılıklı tepelerinde, en azından elliden fazla süslü, boyalı put vardı.
Başlarındaki kahinler, sık sık putları oynatarak ve ağızlarından ilhamlanarak, dövüşü kızıştırıyorlardı.
Söylenenler işitiliyordu...

— 26 —

Semûd kahinlerinden birisi şöyle konuşuyord tu yerine:

Ey Semud kavmi!..
Sen ki bana ve benzerlerime,
Gönülden tapıyorsun.
Zafer senindir.
Korkma!..
Kartal ve leylek dövüşünü
Seyretmedin mi hiç?.
Hangisinde kartallar
Yenilip gittiler?..
Akşam oldu..
Belki yıldızsız bir gece başlayacak.
Ne zarar!..
Sakın çözülme düşmanından.
Ona, dinlenme,
Derlenip toparlanma,
Fırsatı verme.'..
Yarın sabah,
Gün ağarırken yalnız sen,
Alkışlanacaksın.

Cedis'in kahini bu sözlerin altında kalmıyordu:

Ey Cedis Kavmi!.. Korkaklar yaşamazlar. Milletler akıttıkları Kanlarla beslenir.. Serpilip şereflenirler. Putlarını görmüyor musun!.. Sana yardım içm Çırpınıyorlar.

— 27 —

Sen bir fırtınasın, Kasırgasın, tayfunsun, önünde inatla direnenler Tepe, kayalık değildir.. Bir kum yığınıdır.. Elbette dağıtacaksın, -Çöle sereceksin.. Hüviyeti, adı, sanı, Silinip unutulacak.
Her iki kabilede böyle gözlerini kan bürümüşler varken, aklı başında olanlar da bulunuyordu. Bunlar gizlice buluşmuşlardı öğle üzeri.
İşe bir hal çaresi araştırmışlar, dertleşmişlerdi.
«Dövüş, on sene öncekini aratacağa benziyor.»
«Evet, bir yıl sürmüştü.»
«Ne kazanmıştık?..»
«Hiç.. Bol bol, kadınlarımız dul kalmıştı..»
«Bu seferkini uzatmamalıyız.»
«Çare nedir?..»
«Düşünemiyorum.. Baksanıza başkanlar da kavgaya katıldılar.»
«İhtiyarların öğütleri para etmiyor.»
«Kadınlar yangına körükle gidiyorlar.. Nedir o tel çalıp oynamalan.. Erkekleri kızıştırmalan?.. Hep kocalarına yaranmak.»
«Esasen kadınlar değil midir huzuru bozan..
Susmuşlardı.
Nihayet birisi uygun teklif yapmıştı:
«Kavgayı ancak bir kişi ayırabilir.»
«Kim?...»
«Kabile başkanlan Semûd ve Cedis'in babalan Casir
«Doğru..»
«Ona haber ulaştıralım..» — 28 —
'
«Oturduğu yer iki saat ötede..» «Ne çıkar?.. Duyunca yola çıksa, akşam olmadan gelir.»
«Kim gidecek?...»
Teklifi yapan bu işi üzerine almıştı: «Ben giderim.. Devem dayanıklıdır.» Haberci gideli dört saat olduğu halde, henüz ufukta görünen yoktu..
Bekleşenler, nerdeyse ümid keseceklerdi. Esasen ufuk gittikçe karanlıklara gömülüyordu. O sabah erken çıkmış bir çoban, hiç bir şeyden habersiz, kabileye dönüyordu sadece.. Önüne deve yavrularını (buduk) katmıştı.
Alaca karanlık içinde kabilelerin dövüştüklerini görünce, eğleniyorlar sandı.
Sevindi.. Uzaktan uzağa şarkılar söyleyerek, şenliğe katıldı:
Çöl hangi gün
Ateşten çiçekler açmadı ki!.
Kumlar üzerinde gezinirken,
Tabanlarım kavruldu daima.
Sanki közleşmiş bir fırının
Mermerlerinde
Dolaştım durdum.
Her isyan edişimde, Büyüyeceğimi, Sabretmemi söylediler. İkindilerde gölgeme bakıyorum. Uzayan bir şey yok. Sadece Süreha'nın Çadırı önünden geçerken Kalbimin daha hızlı Çarptığından haberliyim.
29

Süreha, nasıl da boylanıyor!.
Hiç bir hurma fidanı
Onun kadar çabuk uza/naz.
Nerdeyse meyva verecek..
Daha şimdiden balı
Dudaklarıma damlıyor.

Kabile başkanları Semûd ile Cadis'in babalarına gizlice haber gönderenler ve bekleyenler, çobanın şarkısını dikkatle dinliyorlardı.
Birisi: «Süreha hakikaten sevilmeye değer.\» dedi.
Diğeri kararını söyledi:
«•Fakat asla çoban Mataryan'a kısmet olmayacak.»
Hep baş salladılar:
Bunu bilmeyen var mı? Süreha vefasızdır. Kendine yaşar.
«Böyle giderse Mataryan ümitsizliğe kapılır, ya kara kara kan kusar, yahut, gider dönmez..»
Yapılan dövüşü unutmuş gibiydiler, hattâ kendilerini. İlk uyanan ve ufku gösteren en gençleri oldu:
«Geliyor.»
Göremediler:
«Hani?..: Kim?...»
«Çağırdığımız Casir geliyor.. Şu tepenin sol ucuna dikkatle bakın..»
Baktılar.. El çırptılar:
«Hakikaten Casir geliyor.. Ancak onun devesi böyle koşar.»
Doğruydu..
Semud ve Cesid'in babalan Cacir, oğullarının baş-

kanlık ettiği iki kabilenin bir hiç yüzünden birbirleriyle tutuştuklarım haber alır almaz, yola çıkmıştı.
Hedefine ulaşınca, çekinmedi, cesur davrandı.
Kapışmış olan iki kabüenin araşma girdi.
Devesinin hemen üzerindeydi.
Ellerini kaldırdı.. Bağırdı:
«Durun!.. Bu ne rezalettir.»
Sabahtan beri devam eden şuursuz, delice gürültüler, atılan naralar, anında kesildiler.
Semûd ile Cedis, babaları Casir'e koştular.. Üst başlan, elleri, kan içindeydi.. Babalarının eteğine sarılıp öptüler.
Onlann bu halini gören kabileleri, savaş meydanını bırakmış, çadırlarına çekilmişlerdi.
Casir, hiç bir oğluna yüz vermedi..
Gözlerinden ateş püskürüyordu.
«Demek öyle?.. Demek öyle, ben sizi kardeş kardeş yaşıyor sanıyordum..» diye söylendi bir kaç kere.
Semûd ile Cedis'in başları öne düşmüştü.. Cevap vermiyorlardı. ' Casir sordu:
«Döğüşmenin, kapışmanın sebebi nedir?..
Yine cevap alamadı.
Kendisi buldu bu sebebi:
«Yine bir karış toprak, yahut iki hayvan içindir.»
Birer birer sordu da;
«Öyle değil mi?..»
Mecbur olup oğulları konuştular:
«Evet..»
«Evet..»
Casir büsbütün sinirlendi:

«Yazıklar olsun sizlere!.. Şu meydana bakın.. Kim*

bilir kaç çadırda şimdi dul kalmış kadmlar, analar, çocuklar ağlaşıp duruyorlar.»
Her iki oğul cevap verdi:
«Bir daha kapışmayacağız ey babamız!..»
«İnanmam.. Bu kaçıncı?..»
Sabah erken çıkmış ve geç kalmış diğer bir çoban, yaklaşıyordu. O da olanlardan habersizdi..
Akşamın hüznüyle ilhamlanmış söyleniyordu:
Bugün de uzaklaştı hayatımdan.
Sabah çok şeyler ümitlenmiştim.
Sanki ikinci bir güneş kadar
Aydınlık, parlak ve kudrettim.
önüme çıkacak tepeler
Ayaklarımın altında
Eriyecekler sanıyordum.
Vadiler ürkecekler,
Yol vereceklerdi genişleyip..
Dereler akmak için emrimi bekleşeceklerdi.
Hiç birisi olmadı. Çabuk tükendim, yoruldum.. Köpeklerim sürüyü korudular, Ben aylak aylak gezindim. Dağarcığımda hiç bir şey yok.. Ne bir kuş, ne bir balık, Ne bir tutam ebegümeci Kısmetim olmadı.
Hattâ sürümde eksik var..
Bir keçi uçuruma yuvarlandı.
İnip alamadım..
Sahibine nasıl hesap vereceğim?..

— 32 —

Pişirip yedim sanacak.
Alnına yazım böyle yazılmış..
Her gün aynı macerayı yaşayacağım.
Tek avunduğum şey,
Çadırıma ulaşınca yakınlarımı
Tamam, sağ, sıhhatte buluşumdur.
Casir çobanı dikkatle dinledi.
Sonra oğullarına döndü*;. Sordu:
«İşittiniz değil mi?..»
«Evet..»
«Çoban, çadırına girinee bu akşam ümit ettiğinin aksiyle karşılaşacak.. Belki babası, belki kardeşi yoktur..»
«Haklısın..»
«öyle bir kan davasma sebep oldunuz ki, diyeti bulunmaz.»
«Uyuşacağız.»
«Siz belki uyuşursunuz.. Fakat kabileler uyuşamazlar.. Öc ateşi için için yüreklerinde tutuşup duracak..»
Semûd ile Cedis verecek cevap bulamadılar.
Tekrar yere baktılar.
Neden sonra Semûd akletti:
«Ey babam!. Yorgunsun, buyur, seni misafir edeyim.»
Aynı teklifi Cedis de yaptı.
Casir hiç birisini kabul etmedi.
Önce: «Dönüp gideceğim..» dedi..
Sonra vaz geçti:
«Burada devem çökecek ve ben gölgesinde sabahlayacağım.»
Oğulları razı gelmediler:
«Olmaz.. Kabile ne der?..»
«Bunu önceden düşünseydiniz.»

— 33 —

Kabile haLkı çadırlarının önünde birikmiş, merakla konuşulanları öğrenmeye, işitmeye çalışıyorlardı.
Henüz gece değildi.
Casir onlara el sallayıp çağırdı.
Davete, usule uyarak yalnız erkekler geldiler.
Casir, tamamlandıklarını görünce kararını bildirdi:
«Sabahı beklemeyeceksiniz.. Anlaşıldı ki bir arada yaşamanız mümkün değil.. Esasen hızla çoğalıyorsu-nuz.. Her gün göçler oluyor.. İki oğlumun kabileleri birbirlerinden ayrılmalıdır.. Ey Semûd, sen hemen kabilenin çadırlarını yık, batının yolunu tut.. Kendine bir yurt ara. EyCedis!. Sen de öyle yap.. Doğunun yolunu tut.. İster Yemame, ister Bahreyn'e git.. İster Farslara karış. Artık burada kalmanızı istemiyorum..»
Casir, hâlâ herkesin sustuğunu ve durduğunu görünce, bağırdı:
«Daha bekleyecek misiniz?.. Sizi yola vurmadan buradan gitmeyeceğim..»
Semûd ile Cedis, emre boyun eğdiler.
Ayrıldılar..
Kabileleri halkı onlan takip etti.
Bir saatte çadırlar yıkıldı..
Esasen tarlaları yoktu.
Sürülerini önlerine kattılar..
Semûd, batıya, Cedis doğuya hareket etti.
Babalan Casir, karanlık içinde onları kaybedinceye kadar, devesinin üzerinden peşlerinden baktı.
yıldızlar, samanyolları, görünmüşlerdi.
Mehtap ışıklan toprağa düşmüştü.
Gündüzkü savaşın kalıntıları cesetlerin üzerinde.
Casir onlara baktı sırayla.
Başını yukanya kaldırdı.
Gözleri sırsıklamdı..

— 34 —

Damlayan yaşlar yanaklarından süzülüyordu.
Hayır, ölenlere içlenmişti.
Oğullarına acıyıp yakmmıştı.
Bunu konuşup içini boşaltmadan ferahlayamadı:
Ayrılık, hep ayrılık.. N içindir bu?., insan bir çifçidir.. Ne ekerse, vaktinde Yolmaya mahkûmdur.. Ey beni merak eden kadın!, Döneceğim elbette. Fakat oğullarını arama. Bir kayadan nasıl Su fışkırır akar giderse Ve artık dönmezse, Doğuşlanyla beraber, Evlatların uzaklaşırlar.. Ayrılık o anda başlar. Halbuki bu gece Ne kadar güzel!.. Sefasını süreceğime, Sıla hasretini göl göl içeceğim dönüşümde.
Casir fazla konuşmadı. Çünkü içini boşalttığı halde ferahlayamamıştı. Devesini mahmuzladı. Başını geldiği yola çevirdi.. Yürüdü. Yarım saat sonra, belki on bin insanın, iki katı hayvanın bulunduğu, banndığı toprak bomboştu.

— 35 —

Sevinmiş miydi, üzülmüş müydü, belli değildi toprağın hissi..
Yerin kabardığı, kumların kıpırdandıkları his ediliyordu sadece.
Bir de çakallar.
Nereden çıkmışlar, yerde yatan cesetlerin kokularını almışlardı?.. Onlar, yaklaştılar.. Avlarına acele acele saldırdılar. Gözleri arkalarındaydı.
Gelecekleri biliyorlardı.
Kendilerinden güçlü sırtlanlar, arslanlar, belki yakındaydılar..
Bunlar hep olacaktı.
Doğmak kolaydı ama, yaşamak güçtü çünkü.
* * *
Aradan on gün kadar geçti.
Doğuya giden Cedis başkanlığındaki kabilenin neler yaptığı, Yemame, yahut Bahreyn'e yerleştiği, Fraslarla birleştiği bilinmiyordu ama, batıya giden Semûd kabilesi hâlâ yoldaydı..
Bir türlü arzusuna uygun yurt bulamamıştı. '
Kimi yeri beğenmişti, fakat sahipliydi.. Dövüşle kazanmak istemiş, yenilmişti.. Kimi yeri beğenmemişti, orada yaşamak, diriyken mezara girmek, demekti.
Yürüyüş kolunun başım üç kılavuz çekiyorlardı.
Bunlar batıya açılan yolu bilenlerdi.
Henüz Semûd kavmine yurd bulmamaları onları pek ilgilendirmiyordu.. Çünkü maceraperesttiler.. Durmaktan değil, hareketten hoşlanıyorlardı.
Bir gündü. .
Semûd kabilesi Hayber yakınlarında konaklamıştı.
Başkan Semûd, akşamdan kılavuzları çağırdı.

Azarlarcasma konuştu:
«Öğrendiğime göre, önümüzde KızıJ. D&niz varmış.. Henüz bana bir yurt göstermediniz.. Halbuki yola çıkarken, binbir dil dökmüştünüz.. Hani?.. Yurd diye Kızıl Deniz'in sularına mı atacaksınız kavmimi?..»
Kılavuzlardan birisi cesurdu:
«Yeryüzünün her tarafı yağmaya uğramış... Beğendiğimiz yerleri ele geçirecek kadar da kuvvetli değiliz.»
«Babam Casir, batıya gitmemi emretti.. Bunu yapmaya mecburum.. Bir şeyler bilmese böyle bir emir vermezdi.. Daha dikkatli davranın..»
Kılavuzlar sözü pek uzatmadılar.
«Peki ey başkanımız..» dediler.
Kabile tekrar yollara düştü.
Kılavuzlar kararlıydılar.. Semûd kavmine bir yurd bulamazlarsa, kaçacaklardı.
Bunu aralarında hep konuşmuşlardı.
Yine lâf mı ettiler:
«Başkanımız Semûd, gücüne bakmadan, bizden yeryüzünde bir cennet istiyor.. Mümkün müdür bu?.. Bazı yerler beğeniyoruz, suyu az çıkıyor.. Başkanımızın adı gibi.. Semûd, suyu az demek değil midir?.. Bunda da bir hikmet olsa gerek..»
Kılavuzlar üç gün sonra, burunlarını, çektiler. Kabileleri yarım günlük mesafeden onları takip ediyordu.
Aralarında söylendiler:
«Havada deniz kokusu var.. Pek nemli.»
«Evet.. Sanırım Kızıldeniz yaklaştı.»
«Ne yapacağız?...» «Hiç.. Önce karar verdiğimiz gibi, çekilir kayboluruz.. Bile bile boynumuzun vurulmasına, derimizin yüzülüp kızartılmamıza aslâj-azı olamam..»

«Kim gelir?..»
«Hele içi boşaltılan.kafakışlarımızla kan içildiğini hayal ettikçe bir an önce kurtulmak istiyorum..» Bir az daha yürüdüler. Çöl bitmişti.. Önlerinde dağlar vardı. Durdular.. Tekmil verdiler: «Hiç böyle bir yerden geçmedik.» «Evet, geçmedik..» Acaba neresidir burası?..» «Öğreneceğiz.»
Kestirdikleri iki dağ arasındaki vadiye daldılar. Gözleri pek keskindi..
İlerde alabildiğine uzanan yeşillikler gördüler. Talihleri yar gitti.
Bir çoban çocuğu, oğlak otlatıyordu. Bir şarkı tutturmuştu:
Sen beıuim,
Sabah çorbamı
Bilerek döktün..
Niçin?..
Bir kabahatim varsa anlatsaydın,
Özür dilerim.
Dağarcığımı da boşaltmışsın.. Öğleyin karnım acıkınca Araştırdım.. Çakıl taşlarından Başkasına raslamadım.. Oğlaklara uydum.. Onlar gibi otlayarak Açlığımı giderdim.
— 38 —
Fakat sana dargın değilim. İsterdim ki Konuşup anlaşalım.. Haklı haksız bulunsun. Ben dargınlığı sevmem.. Sen de öylesindir.
Kılavuzlar birbirlerine göz kırptılar.
Anlaştılar:
«Burada huyu yumuşak bir kabile yaşıyor..»
«Evet.. Çocuklarının şarkısından belli.»
Çobana el salladılar..
Her üçü de kabilelerindeki insanlar gibi, zalim, mağrur, merhametsizdiler.. Hilede ustaydılar.
Bu huylarım gizlediler.
Yüzlerine uysallığın, iyiliğin, maskesini taktılar.
Bakışlarım, dillerini tatlılaştırdılar.
Çoban çocuğu, el sallamaları üzerine yanlarına koşarak gelmişti.. Pek güzeldi, sıcak kanlıydı.
İlk sözü: «Emriniz nedir?..» demek oldu.
Sözü kılavuzların başı aldı:
«Biz üç seyyahız.. Çölde kaybolduk.. Güç çıktık cehenneminden..»
«Nereye gidiyordunuz?..» _;,
«Kızıl Deniz'e.. Oradan da daha batıya, Mısır'a.»
«O halde üzülecek hiçbir şey yok.. Tam yol üzerindesiniz.
«Bu habere sevindim.»
«Elbet aç ve susuzsunuz.. Fakat size şimdi bir şey ikram edemiyeceğim.. Çünkü, her ne sebepdense kız kardeşim Hayrama'yı gücendirmişim.. Sabahleyin çorbamı döktüğü gibi, dağarcığıma taş doldurmuş.. Su tulumunu delmiş.»
— 39 —

«Ziyanı yok.. Bir kaç saat daha tahammül ederiz.»
»Bir kaç saat değil.. Nihayet bir saat vadi içinde yürüyün. Kabilemin evlerine raslayacaksımz.. Hangi kapıyı çalsanız, sizi ağırlarlar..»
«Demek öyle?..»
«İnanmadınız..»
«Şüphedeyiz..» . «Belki işitmişsinizdir.. Burasının adı El Hicir (Ha-cer)dıı\. Vadi-i Kura'ya girmektesiniz.. Şu dağrn adı (Karc)dir. Topraklarımız verimlidir.. Hava da çok iyidir.. Biz çadırları bıraktık.. Kerpiçten evler yaptık.. Pek sağlam oluyor.. Buna rağmen insanlar kurdukları evlerinden daha çok yaşıyorlar.. Kerpiç evler, onlar kadar ömürlü olamıyor.»
«Su var mı?...»
«İşte o pek fazla değil.. Fakat idare ediyoruz.. Bir küçük gölümüz var.. Yağmurlu havalarda sarruçlarmuzı da dolduruyoruz. Yetiyor..»
(tiyi. Neyle geçiniyorsunuz?...»
«Dileğimizle.. Tarlalarımız var.. Sürüler için otlaklarımız var.. Sonra...»
«Evet?...»
«Yurdumuz, Şam yurdu ile Hicaz arasındadır.. Yukarı - aşağı inen kervanları iyi karşılarız.. Bize güvenirler.. Mallarımızı satın alırlar.. Onları ağırlarız.. Karşılığında yardım ederler.. Hangi iyilik karşılıksız kalmıştır?...»
Kılavuzların başı son sualini sordu:
«Kabileniz pek kalabalık mıdır?..»
«Ha.yır.. Çocuklar dahil, ancak beş yüz kişiyiz.»
İnanılmadı.. Kılavuzların başı bağırdı:
«Ey çocuk sen galiba delisin.. Böyle bir yere kim göz dikmez!..»
— 40 —
»Haklısınız.. Büyüklerimiz anlatır.. Çok azgınlar göz dikmişler.. Bizi sürmüşler yurdumuzdan.. Kare dağına ve gerilerine sığınmışız.. Fakat putumuz pek güçlü.. Zalimlere dert vermiş.» «Nasıl bir dert?...»
«Bilmiyorum.. Kendi kendilerine kısa zamanda kırılmışlar.»
«Neden?...»
«Hastalık ve kavgalardan.. Yurd yine bize kalmış.. Artık burada kesin bir fikir var.. Kabilemizle hoş geçinenler rahat, mesut yaşıyorlar, öyle yapmayanlar ızdı-rap çekiyorlar..»
Çoban çocuğu doğruyu konuşuyordu. Korkunç, uyarıcı sözlerdi bunlar ama kim dinlerdi. Kılavuzlar birbirlerine tekrar göz kırptılar. Çocuğa teşekkür edip yollarına devam ettiler. Hakikaten, saat geçmeden, Vadi-i Kura içindeki kabileye ulaşmışlardı.. Onlarla tanışmışlardı.
En gencinden en yaşlısına kadar hepsi misafirperver ve çocuk ruhluydular.. Akıllarında, içlerinde, en küçük bir kötülük, şüphe yoktu.
Kılavuzlar, yarım saatte öğreneceklerini öğrenmişlerdi.
Yollarına devam eder gibi yapıp, dağ geçitlerinden, tekrar çöle açıldılar.. Geriden gelen kabilelerini buldular.
Başkanları Semdûd'a müjdeyi verdiler: «Ey Semûd!. Nihayet yurduna kavuştun.. Bir cennettir orası.. Tek kusuru, adın gibi suyu az oluşudur.. Fakat tedbiri alınır.. Havası o kadar iyi ki, evlerden çok yaşıyor içindekiler.»
Başkan Semûd, bunları ve diğer haberleri dinledi. Memnun olmuştu.
İç kavgalar, hastalıklar onu ilgilendirmedi. _ 41 __

«Burasını yurd yapacağım..» dedi. «Bizim putlarımız daha güçlüdür.. Korunuruz.»
İlâve etti:
«Sevgili babam boşuna batıya gideceksin, demedi. Demek bildiği varmış.. İlhamlanmış.. Artık El Hicir (Ha-cer) ve bu adı alan Vadi-i Kura Semûd Kavminin yurdudur. Çok yaşamak, evler yıkıldığı halde ayakta kalmak ne demektir!.. Şam yurdu ile Hicaz arasmda Kızıl Deniz,, boyunca, yukan-aşağı inip çıkan kervanlara asla nefes aldırmayacağım.. Başka yolları yok çünkü.. Hepsini haraca bağlayacağım.. Zengin olacağım.»
Semûd kavmi, gece yarısına kadar çölde bekledi.
Eğlencelerle vakit geçirdi.
Maksadı, Vadi-i Kura'da yaşayan beşyüz kişinin uyku saatini getirmekti.
Eğlenceler sonunda, putlar iğin de tören yapıldı.
Artık Kabileyi basmak kalıyordu.
Erkekler silâhlandılar..
Çakallar gibi, Vadi-i Kura'ya sokuldular..
Hedefleri bölüştüler..
Savaş gün ağarana kadar bile sürmedi.
Kimsenin Kare dağı'na kaçmasına fırsat vermediler.
İnsan namına kim varsa hepsini öldürdüler.
Başkan Semûd öyle emir vermişti.. Köle almadılar, kadın ve kızları yaşatmadılar..
Kabilenin güvendiği tek putu kırdılar, parçaladılar.. Un ufak edip çöle serptiler.
Güneş doğduğu zaman, Vadi-i Kura artık Semûd kavminin malıydı.. Tarlalar, hayvanlar, kerpiç ev-ler, onların olmuştu.
Başkan Semûd, geriye haber gönderdi.
Kabile geldi.
Yaptığı bölünmeye göre, Vadi-i Kura'ya yerleşti.
— 42 —
Semud kavminin putları pek çoktu. Onlara en uygun yerde tapmak kuruldu. Şükran eseri diye, kurbanlar kesildi. Semûd kavmi kahinleri durumdan memnundular. Başkan Semûd'un huzuruna çıkıp teklifte bulundular:
«Tapmakta üç gün üç gece şenlikler yapılsın.»
Başkan Semûd kabul etti:
«Yapılsın..»
Nasıl olsa henüz çalışılmıyacaktı. Ele geçen ganimetler onları aylarca idare ederdi.
Esasen başkan Semûd'un fikri köle gibi kavmini çalıştırmamaktı.. Gelip geçecek kervanları soymak, komşu kabileleri talan yeterdi zengin olmalarına.
Belki tarlalarda, esirleri çalıştıracaktı.
Öğleye kadar, hayatlarıyla oynadıkları kabilenin cesetlerini çöle taşıdılar.. Yırtıcı hayvanlara bıraktılar.. Bunlar zayıflar ve ihtiyarlardı.. Diğerlerini kendieri için ayırdılar.
Ertesi akşam tapmak bölgesinde şenlikler başladı.
Evlerin sarnıçları şarapla doluydu.
Bunlar taşındı.. Şenlik devamınca, ayık kimse yoktu. Ac kurtlar böylesine kendilerinden geçmezlerdi.
Başkan Semûd, şenlikler bitince, komşu bir kaç kabilenin durumunu tetkik ettirdi. Zayıflarına çullandı.. Esirler aldı.
Bunları zincirlere vurdu.
Semûd yurduna getirdi.
Vadi'nin dağlarına gözcü kuleleri yaptırdı.
Maksadı açıktı.
Daha uzaktan, gelen kervanları görecek ve tedbirini alacaktı.. '*
— 43 —

Bütün işler ay içinde bitince, bir sabah halkı topladı, emrini verdi.
Bu emir pek kısaydı:
«Ey Semûd milleti, ey kavmim!.. İşte putlarınız size yeryüzünün cennetini bağışladılar nihayet.. Kâhinleri dinleyiniz.. Semûd kavmi insanların en şereflisidir.. Çalışmak onlar için yasaktır.. Hazırdan yiyecekler.. Diğer insanlan, köleleri, çalıştıracaklar.. Bundan ayrılanlara göz açtırmıyacağım...»
Semûd kavminin de arzusu buydu.
Sevindiler..
Bağırıp çağırdılar..
Başkanları Semûd'un arzusuna göre hayatlarını sürdürmeye kalkıştılar..

II BETERDEN BETERE

Görünüşte Semûd kavmi hakikaten bir cennet hayatı yaşıyordu. Fakat fazla saadet ve zenginlik insanı bık-tırırdı, aylak ederdi. Semûd kavmi de daha üç ay geçmeden aynı ruh haletine girdi.
Başkan Semûd hilede pek ileriydi.
Yaptırdığı kulelerden kervanların geldiğini gördükçe, daha uzaktan onlan karşılıyor, geceleri pusuya yatan adamlarına yok ettiriyordu.
Ortada en küçük bir iz bırakmıyordu cinayetine ait.
Böylece, kervanlar birbirlerinin akibetinden haberli olmuyorlardı.. Kızıl Deniz kenarından, Vadi-i Kura içinden Şam yurdu ile Hicaz arasında, sözde kervanlar yine işliyordu.
Bu hal ne zamana kadar devam edecekti?..
Bilinmezdi şüphesiz.
Fakat ergeç yalancının hilesi meydana çıkacaktı.
Bunu düşünen, aldmş eden yoktu.
Semûd kavmi zengindi..
Esirlere yeni yeni kerpiç evler yaptırmışlardı,
Necd kuzeyindeki hayatlar, çadırlar, bir masal olmuştu.
Akıllarına getirdikçe, sinek kovalar gibi, ellerini başlarında gezdiriyor, bunîan uzaklaştırmak istiyorlardı.

Fakat beterden beter bir hayata düştüklerinin farkında değildiler.
Zaman hızla aleyhlerinde çalışıyordu.
Nitekim çok geçmedi, kervanlar görünmez oldular.
Baskına uğrayan komşu kabilelerden kurtulanlar, Hicaz ve Şam yurduna koşmuşlar, olanları anlatmışlardı.
Kervan sahiplerini bir düşüncedir almıştı.
Vadi-i Kura'dan geçmek zorundaydılar.
O halde, buraya yeni yeni yerleşen Semud kavmini sürüp çıkarmalıydılar..
Öyle tedbirlere baş vurdular.
İlk hareketleri, Semûd kavmine ihtardı.
Semud kavmi buna önem vermedi.. Gözdağı yapıyor sandı.
O kadar mağrurdular ki cevap vermek lüzumunu bile hissetmediler.
Bu sefer önce Hicaz, sonra Şam ilinden açıkça Semud kavmine saldırıldı.
Semûd kavmi cenkçi ve yabandılar. Dağlık araziye, geçitlere, hâkimdiler..
Yapılan savaşları kazandılar.
Yıllar geçiyordu.
Şam ve Hicaz akimi basma topladı. Kuvvetlerini birleştirdiler.. Aynı anda güney ve kuzeyden taarruz ettiler.
Bu da fayda etmedi.
Semûd kavmi büsbütün şımardı..
Kervanlardan aldığı haracı artırdı.
Netice yeryüzünün en zengin milleti olmalarına kadar vardı. Tepeden bakmadıkları şey yoktu.
Sefahatte yarıştılar.
O kadar ki gün oldu, putlarını bile unuttular.
Azgınlık ve sapıklık aldı yürüdü.

— 46 —

Buna rağmen ömürleri uzadı. El Hicir, Semûd kavmiyle dolup taştı. Nüfus arttıkça, aileler, yakınlarına göre bölündüler.
Vadi-i Kura'da böylece dokuz kabile teşekkül etti.
Hepsinin ayrı ayrı başkanları vardı.
Fakat en yaşlıları atalan olduğu için, onun emirleri, ne göre hareket ediyor, kavga ve dövüşe meydan bırakmıyorlardı.
Esasen, içki içip, kumar oynamaktan, fuhuştan, burunlarının dibini görecek halde değildiler.
Gece değil, gündüz, hangi evin kapı, yahut penceresine kulak verilse, en müstehcen sarkılan işitmek her an mümkündü.
İnsan, tabiatı yenecek şekilde silâhlanmış, nefsi zayıf bırakılmıştı.. İşte bu nefs zayıflığı, onları perişan ediyordu.
Fakat, ne olsa bir topluluktular.. İçlerinde nefislerine hâkim olanlar çıkıyordu.
Bunlar, acı acı düşünüyor, Semûd kavminin geleceğinin ne olduğunu görüyorlardı.. Pek üzülüyorlardı.
Yakınlarına öğüt vermeye kalkışsalar, azarlanıyorlardı.
Mecbur kalarak kendi kabuklanma çekilmişlerdi.
Bazan buluşunca dertleşerek içlerindeki zehri akıtıyorlardı.
Bunun farkına varan kabile başkanları, onları göz hapsine aldılar.. Görüştürmediler.
Uyanan bu iyi kaplı, nefslerini yenmiş insanlar, bu sefer iç hayatlarını yaşadılar.
Düşündükçe putlardan kopuyor, Allah'ın varlığına ulaşıyorlardı.. O zaman ürperiyorlardı.
Yeryüzü, görebilen insan için, Allah'ın varlığını hay.

— 47 —

kıran binbir olayla doluydu. Elde etmekde pek didinmeye de lüzum yoktu.
Semûd kavmindeki dokuz kabilenin başkanları, o kadar tedbirde ustaydılar ki, gelip geçen kervanlarla, güvenmediklerini görüştürmüyorlardı. Böylece, Semûd kavmi, dünyanın diğer yerlerinde neler olup bittiğinden habersiz kalıyorlardı.
Bu hal, Allah'ını kendi kendilerine **bulanları sarstı.**
Semûd yurdunda kalıp büsbütün günâha ortak olacaklarına, çekilip gitmeyi uygun buldular. Kaçıyorlardı.
Kimi yakalanarak öldürülüyordu.. Kimi kurtuluyordu.
B azılan, yurtlarının sılasına dayanamıyor, **dağlar-**-daki mağaralara sığınıyor, çüe dolduruyordu.
Fakat onlara vahşi hayvanlara tanınan hak bile tanınmadı.. Dağlar incelendi, mağaralar gezildi.. Raslanı-lanlar toplanıp, tapmaklarda yakıldılar.
Artık, müminlerin sonu geldi sanılırken, yenileri çıkıyordu.. Bunlar, gizüce, içten içe, Allahlarına teslim oluyorlardı.
Ağızlarından dökülen şarkılar, ilhamlar, hep manalıydı.. Uyarıcıydı.. Fakat kim anlayacaktı!..
Fışkırdığını kaynağı unuttum. Ne temizdim, Nasıl aydınlıktım, Hayat doluydum?.. Güzelliğime güzellik katan, Baharda yaşatan Nurumu, aydınlığımı, Ellerimle söndürdüm.
<— 48 —
Şimdi körüm.. Beterden betere doğru Hızlanan bir yarıştayım. Geçtiğim yerler Balçık çamur..
Kirleniyorum kabuk kabuk.. Rengim soluk, Çirkinliğin ta kendisiyim.
Hangi dere tırmanabilir tepelere?.
Çıktığı kaynağa ulaşmak,
İlk hayatına başlamak ■ \
Mümkün müdür?:_
Sonumun nerede biteceğini
Görüyorum, biliyorum.
Ona koşuyorum,
Alevden uzanmış dillerine baka baka.
Bu işkenceden** kurtulmak **için
Cehennemi** dilemekten **başka
Çıkar** yol yok **çünkü.
*** * ***
Semûd kavminin el Hıcı"e yerleşmesi ve orayı yurt yapması üzerinden ortalama bir hesapla iki yüz seneye yakın bir zaman geçti..
Hicretten önce, 2650 (M.Ö. 2028) yıllan yaşanmaya başlandı.
Semûd kavmi eski topraklarında nihayet yüz **sene kadar yaşarlarken, burada, hakikaten daha çok yaşamaya başladılar.**
Kerpiç evler ömürlerini bitirip yıkılıyor, fakat içindekiler ölmek bilmiyorlardı.

;>
Şimdiye kadar ancak Başkan Semûd ve oğlu Hadir ecelleriyle hayattan ayrılmışlardı.. Hadir'in oğlu Ubeyd bir avda parçalanmıştı.
Şimdi dokuz kabilenin en ulusu ve sözü geçen şahsı Ubeyd'in oğlu Masih'di.
Semûd kavmini en çok kırıp geçiren kerpiç evlerin yıkılmasıydı.. Ev halkı altında kalıyordu. Hele arada yer sarsıntıları olunca...
Yazlan için çareyi bulmuşlardı.
Esirlere hasır ördürüyor ve hasırdan evlerde yaşıyorlardı.
Fakat kış onları pek düşündürüyordu.
Eşkiyalık, haydutluk, yol kesmek yüreklerine işlediği, âdet hükmüne girdiği için, dağlardan inmek, vadide yaşamak pek sıkıyordu onları.
Bir gün dokuz kabile başkanı bir araya gelip, Ma-slh'e baş vurdular.. Hepsi aynı konuyu eşeledi:
«Ey Masih!.. Zenginiz, fakat raha't değiliz.. Kışın ovadaki kerpiç evlerimize inmek, hasırlarımızı toplamak bizi yoruyor.»
ti.
«Ey Masih!.. Burasının havası bizi uzun ömürlü et-Ecelimizi getiren kerpiç evlerimizdir.»
«Ey Masih!.. Yazın dağlarda, hasır evlerimizdey-ken, gelip geçen kervanları daha iyi kontrol edebiliyoruz. Kışın, ovaya inince bu imkân azal^or..»
«Ey Masih!.. Bize bu refahı sağlayan putlarımız daima yüksekte olmalı değil midirler?.. Kışın onları aşağılara indiriyoruz.. Korkarız ki, yakmda gazaplarma uğrayacağız.»
— 50
••l'.'y Masih!.. Niçin kışın dağları bırakıyoruz?.. Biz | D şerefli insanlar değil miyiz?.. Kartallar gibi, yuvalanın 1/ daima yalçın kayalarda olmalı.»
«Ey Masih!.. Kışın dağların, yaylaların havası daim sağlamdır.. Ovalar, toz ve topraktır..»
«Ey Masih!.. Görmez misin ki, tepelerde açan çi-Jlkler, ovadakilerden güzeldir.. Kadınlarımız yüksekl eril doğurmalı.. Bize ay parlaklığında evlatlar vermeli-
l. 1 i)
«Ey Masih!.. Atalarımızdan daima ululuğumuzu dinildik. Neden bulutlardan altta kalalım?..»
«Ey Masih!.. Kışm dağlardaki yurdumuzu cana-hıra bırakmak bize yakışır mı?...» Masih, dokuz başkanın, dokuz sözünü sabırla dinledi. Dudaklarında garip bir gülüş vardı. Sanki onlarla eğleniyordu. Kızdılar:
«Ey Masih, sen bizimle alay ediyorsun.» Masih kabul etmedi: «Alay etmiyorum..»
«Görüyoruz.. Güldün.»
«Doğru.. Hem size, hem de kendime gülüyorum.» «Kendine mi?--.» «Evet..» «Neden?...» Çünkü ben de aynı fikirlerle doluyum..» «O halde anlaştık..» '*
— 51 —

«Esasen bunlar fikir, sebep değil, bahanedirler..»
«Bahane mi?..»
«Evet.. Asıl sebebi örten bahaneler..»
«Nedir asıl sebep?...»
«Benden iyi biliyorsunuz..»
«Tekrarla..»
«Olur.. Ben sizin kadar korkak değilim.. Biz, faKİa yaşamak, ölmemek istiyoruz.. Bunun çaresi peşindeyiz..»
Dokuz kabilenin başkanları başlarını önlerine indirdiler.
Masih doğru söylüyordu.
Ona ne söylemişlerse bahaneydi.
Ölümü geciktirmek tek muratlarıydı.
Yaşamanın tadını almışlardı.. Bunu uzatmak istiyorlardı.
Masih, doğruyu konuştuktan sonra; ilhamlandı:
Deve her doğmuşta
Sancılanır.,
Sanma ki bu,
Bedenindeki acıdandır.
Hayır..
Yavruladıkca
Yaşlandığını,
Ölüm çukuruna yaklaştığını anlar.
Sonbahardaki hüzün,
Yaprak dökümünden gelmez.
Ağaçlar, kabuklarının
Kahnlaştığuu,
Dallarının irileştiğini
Farkederlcr..
Bir yıl daha uzaklaşmıştır
Dönülmez ufuklardan öteye,

Kuluçkaya yatan kartal İster ki yumurtalar Geç çatlasın.. Bakma, aldanma Onları ısıttığına.. Hükmettiği kayalarda Kendisininkinden genç Kanatların çırpınmasına Tahammülü yoktur.
Başkanlar gülüştüler.. «Doğru.. Doğru..» dediler.
Sonra ilâve ettiler:
«Sen en ulumuz ve akıllımızsm.. Bu işe bir çare bul.»
Masih söz verdi:
«Bulacağım.. Çünkü, derdiniz derdimdir.»
Başkanlar ayrıldılar..
Masih, günlerce dağlarda dolaştı.. İncelemeler yaptı.
Semûd kavmini kerpiç evlerden kışın kurtaracak ça. Yİ bulamadı..
Nerdeyse ümit kesmişti.
Son gezintisinde bir mağaraya rastladı.. İçine girdi..
Bu mağara dallı budaklıydı.. Yollar gidiyor, sonra n altında geniş bir meydan peydahlanıyordu.
Masih mağarada üç dört saat kaldı.
Düşündü.. Araştırdı.
Tekrar yeryüzüne çıktığı zaman yüzü gülüyordu.
Çünkü kararım vermişti.
Bunu ilân ile tatbikte gecikmedi.
Kabile başkanlarını çağırdı.
Geniş ve yüksek bir kaya önünde topladı.
Sordu:

«Hâlâ benden kerpiçten dayanıklı ev istiyor musu-uz?»

«Buna ne şüphe!...»
«O halde işte onun çaresi.. Şu kayaya dikkatle bakın ve hayal edin.. Kabul edin ki, kaya oyuktur.. İçinde bölmeler vardır.. Kapı konmuştur.»
«Nasıl olur?.. Putlara mı yalvaracağız?...»
«Elbette bir tören tertip edip onların yardımını ve izinlerini dileyeceğiz.. Fakat bütün iş bize düşüyor.»
«Anlamıyoruz..»
«Korkmayın.. Yorulacak, çalışacak, sizle değilsiniz. Atalarımızın koyduğu geleneği bozamam.. Sizi şerefsiz yapamam.. Çalıştıramam..»
«Tabiî..»
«Fakat kölleleriniz pek bol.»
«Daha da satın alabiliriz.»
«Şu dağları, tepeleri dokuz kabile arasında eşitlikle böleceğim.. Yazın hasır evlerinizi kurarsınız.. Eskisi gibi keyfinizce yaşarsınız.. Kış için, kayaları oyarak evler yapmanızı düşündüm.. O zaman bu evler tepenize yıkılmazlar., ölmekten kurtulursunuz.»
Kabul etmediler:
«Şu kaya nasıl delinir, ev olur?...»
Masih güldü:
«Mağaraları düşünsenize.. İsterseniz, kölelere kayaları açtırır, odalar, salonlar, kilerler, sarnıçlar, mahzenler yaptırabilirsiniz..»
Başkanlar düşündüler.
Nihayet karar verdiler:
«Doğru.. Mümkündür.»
«Hemen başlamalıyız..»
«Fakat önce nasıl bir ev yapacağınızı düşünün, hesap edin, ölçüye vurun.. Çünkü delinen kaya bir daha oturtulmaz, eski halini almaz..»
Masih'e hak verdiler.

Masih devam etti:
«Siz evlerinizi yaparken ben de ayrıca kayalar içinde büyük "bir tapmak ve eğlenme yeri hazırlatacağım.. Hattâ çarşı olacak.»
Birisi hatırlattı:
«Ovadaki tarlalarımız sahipsiz kalacak.» «Arada iner ilgilenirsiniz.. Esasen geçecek kervanlardan haraç almak için, bu gereklidir.»
* *
İşe ertesi gün başlandı.
önce Tapmağa gidilip, putlara ağınıldı.. Köleler kurban edildi.
Bir hafta şenlikler yapıldı. -
Gelip geçen kervanlardan köleler satın alındı.. Kâfi görülmeyerek, komşu kabileler basıldı.. Erkekler zincirlenip getirildi.
Masih, ev yapılacak kayaları dokuz kabile arasında böldü.
En güzel tepeyi tapmak ve tören yeri ile çarşı için ayırdı.
Kayaları delecek malzemenin hazırlanması üç ayı geçti.
Ve nihayet işe girişildi. Bu, iğneyle kuyu kazmaya benziyordu. Fakat Semûd kavminin umurunda değildi. Çalışan, yorulan onlar olmayacaklardı ki..
Kamçılar ıslık çaldıkça, kölelerin nefes almaları ne hadlerineydi!..
Günlerce, aylarca, yıllarca, çalışıldı. — 55 —

..
Terleyenlerin için için söyledikleri şarkı başkaydı:
Meğer insan bedeni Kayadan da sağlammış.. Alın yazımda Hiç hayal etmediğim Macera varmış.
Onu yaşıyorum Kamçıların şarkısında.. Ve ölümüm hızlanacak Yükümün ağırlığında. Benim de dileğim budur.
Köleler terlemekle, içlenmekle, kalmıyorlardı.. Çıldıranları, yorgunluktan, dayaktan ölenleri pek çoktu.. Hattâ uçuruma koşup, bağlı olduğu zincirle, arkadaşlarını da kayalardan atanlar vardı.
Bir ev bitiyordu ama, en azından yüz kölenin hayatına maloluyordu.
Terletenler ise, yapılan işi izlerlerken, içkilerini içiyor, eğleniyorlardı.. Oyunlar oynuyor, kadınlara şarkılar söyletiyorlardı.
Bu şarkılar, terleyenlerin söylediklerinin tersiydiler.
En şerefli insan Olduğunu artık anladım. A k Uma hayranım.. Kim düşünebilirdi. Şimdiye kadar yaptığımı?..
Kartalların değil Artık dik/nenler.. Ben hükmedeceğim. Yalçın kayalara.. Oradan bakacağım. Ovadaki sefil insanlara. — 56 —
Yıllar elimde kalacaklar., ömrüm tükenmeyecek.. Dilediğim kadar Yaşayacağım.. Belki ölümsüzlüğe Ereceğim yeni yuvamda.
Dağlardaki, yamaç ve tepelerdeki kayaların delinip |ehir kurulması, Semûd kavminin yurdunun yeniden hazırlanması, tam on yıl sürdü.
İşler tamamlanınca, Semûd kavmi eski oturdukları kerpiç evlerinin varlığına tahammül edemediler.. Hepsini yıktılar.. İzlerini bile bırakmadılar..
Bir yıl içinde yeni evlerinden heveslerini almışlardı.
İçlerini tekrar bir ateş sardı.
Sebebini çabuk buldular.
Hayatlarını başkalarına gösterip övünmeden rahat edemeyeceklerdi.
Bunun gerçekleşmesine çalıştılar. Gelip geçen ker-vanlardaki insanları, zorla dağa davet ediyor, evlerini, tören meydanmı, tapmağı, gezdiriyorlardı.
O kadar gurura kapılmışlardı ki, ölenlerin mezarlarına da toprağı lâyık görmediler.. Kayalarda açtıkları oyuklara cesetleri doldurdular.
Semûd kavminin bir huyu da yalan söylemekti.
Peynir ekmek yer gibi, rahatlıkla yaparlardı bunu.
Yabancılar onların yalanlarını tuttukça şaşırırlardı ve sorarlardı:
«Yalan ne demek?.. Bunun zararı yok, faydası vardır.. Yalan hayatı renklendiren kuvvetlerden, kaynaklardan, biridir.»
Onlara zararları ne kadar anlatırsa bir kulakların-

dan girer, diğerlerinden çıkardı.. Daha çocukları doğunca kulakları onunla dolardı. Yalan bir eğlence, süstü.
Bu yüzden Semûd yurdu'nda hakikatle yalan asla birbirlerinden ayırd edilemezdi
Evlerin yıkıldığını, sürülerin uçuruma yuvarlandığını, kazalarda can verenlerin bulunduğunu rahatlıkla uydururlardı.
Bir az olsun karşısındakilerin çekeceği acıyı düşünmezlerdi. Aksine «Aptal, akılsız, kandı..» diyerek arkasından gülerler, eğlenirlerdi. Yalan için en ağır yeminleri
ederlerdi.
Bu huyları dolayısıyla nice nice yuvalar sönmüştü!.. Akimi kaybedenler, servetlerinden olanlar çıkmıştı!.. Hesabı tutulamazdı.
Yalanın ve yalancılığın meşru sayılması dolayısıyla, birkaç kere, Semûd kavminin başı derde de girmişti. O kadar ki, kabile başkanları toplanıp, yalanın fayda ve zararları üzerinde karar vermek zorunda kalmışlardı. Meclis pek uzamamıştı.
Kendilerini bildiklerinden beri söyleye geldikleri yalanı ortadan kaldıracak kimse çıkmamıştı.
Vardıkları karar şuydu:
«Semud kavmi yalan yüzünden akıllı ve zeki olmuştu.. Eğer yalan kaldırılırsa, akıl ile, zeka bilinemez.. Keskin olamaz., İnsan koyunlaşır.. Semud kavmi yalandan mahrum edilirse, ne ile eğlenir, vakit geçirir?...» Ne denirdi?..
Yalanla doğruyu birbirinden ayırmayı insana bırakmak, bir çeşit bulmaca, bilmece oyunu oynamak gibiydi
onlar için.
Yalanla birlikte, yalancı şahitlik de en geçer akçeydi.
— 58 —
Bu uğurda taptıkları putlarımı bile kandırmağa çalışırlardı.
Halktan birisi adak adardı.
Kazara bu adağı olunca, putlara bağışlayacağından derhal vaz geçerdi.
Çünkü zenginikleri nisbetinde cimriydiler hepsi.
Adak adayan, yakınlarını alır, tapmağa'giderdi:
Orada biraz oyalandıktan sonra, sorardı:
«Ey Mecele!.. Adadığım dört ineği kestiğimi gördün değil mi.»
Diğerlerinde yalancı şahitlik hazırdı:
«Gördüm elbette.. Ne çabuk unuttun?. Etleri bölmedik mi, gelenlere dağıtmadık mı?..»
Halbuki yalan ve yalancı şahitlik insanlığın yüz ka-rasıydı. Hayatı ve ahireti zehrediciydi.
Onlar ki yalan şahitlik etmezler, boş ve kötü lâkırdıya rastladıklar vakit şerefli (insanlar) olarak (ondan yüz çevirip) geçerler.
(Furkan: 72)
Fakat kim anlayacaktı!..
Semûd kavmi, yalancılıkları nisbetinde merhametsizdiler de.
Yardım etmek şöyle dursun, düşmüşlerle eğlenirlerdi.. Horlarlar, nefret ederlerdi.
Merhametsizlikleri zulümden ileriydi.
Bir av avlasalar, bir düşmanı esir alsalar, ölümüne kadar, işkencelerin akla durgunluk veren çeşitleriyle, onu azaptan azaba sürerler ve karşısında eğlenirlerdi.
Birbirine de hayrlan yoktu.
Sanki göğüsleririöeki kalb değil de kayaydı.
— 59 —

Yardımlaşmadan habersizdiler.
Bütün bu fena karakterlerine kulp takmışlardı:
«Semûd kavmi şerelidir.. Şerefli insan düşkün olmaz.. Kendisini açındıran, merhamet dilenen kimse bizden değildir.»
«Merhamet, yardım, insanı basandan uzaklaştırır.. Aşağılık duygusu içinde bırakır..»
Hastalananlar için de aynı fikirdeydiler.
Her ne türlü olursa, olsun, hastalığa tutulana asla bakmazlardı.. İğrenir, luzar, kaçarlardı ondan.
Cevapları da hazırdı:
«Hiçbir canlı kendisi sebep olmadan hastalanamaz.. Hele şerefli Semûd kavmi için hastalık bir lekedir.»
Kısacası, insanlığın gerektirdiği her haslet, onlarca horlanmıştı.. Birbirlerine tasla içki vermek bile ağır gelirdi.. Bunca köleleri varken, hesaplarınca alçalamazlar-dı$_r$ köle durumuna düşemezlerdi.
Hepsi aynı yolun yolcusu oldukları için, yadırgamıyorlardı yaptıklarını.. Normal görülüyorlardı.
Tek uyuşamadıkları şey su meselesiydi.
Semûd yurdunda yaşayanları besleyecek, küçük sular vardı ama, ana su bir taneydi.. Ve pek kıymetliydi onlar için.. Vadide kaya altından kaynar, küçük bir göl olurdu.. Zama nzaman yağan yağmurlar da onu beslerlerdi.. Fakat, bunca insan ve hayvana yetmezdi su.
Başında itişir kakışırlardı.
Kabile başkanları, kabileler arasında su için günü ve geceyi bölmüşlerdi. Bu tedbirle su meselesini halletmişlerdi.
Semûd yurdunda yaşayanlar, zamanla yeni bir hisse, heyecana da tutuldular.
Birbirlerini kıskanmak, çekememekti bunlar.
Kayaları oyup yaptıkları evlerde, malda, zenginlikte,

evlat ve köle çokluğunda akla durgunluk veren bir yarış başlamıştı.
Durdurmak hiç kimsenin elinde değildi. Şuurlu bir yarış değildi bu.
Kabile başkanlarma, kıskançlık, çekememezlik se-hepleriyle dökülen kanlar anlatıldığı zaman onlar çare arayacaklarına, aksine körüklüyorardı.
«Rekabet bizi, Semûd kavmini, şereflerin en yükseğine çıkardı.. Mümtaz kavim yaptı..» diyorlardı.
Ve böylece Semûd kavminde, gittikçe artarak, azgınlık, sapıklık, yalan-dolan, hile, haydutluk, eşkiyalık, yol kesme, zulüm ve benzeri kötülükler sürüp gidiyordu. Necid Çölü kuzeyinde, iki kabileyken yaptıkları dövüşleri, nihayet ayrılışlarım unutmuşa benziyorlardı. Burada da tenbellikten, dövüşmeler başlamıştı. Önce deve güreştirir, koç vuruşturur, horoz kızıştırır gibi, kölelerini birbirlerine saldırtırlardı.. Akan kanlardan büyük bir heyecan duyarlar, ölenleri hazırladıkları ateşlerde derhal kızartır, içkierine meze yaparlardı. Zamanla bu tutumları onları tatmin etmez olmuştu.
Bizzat dövüşmeye başladılar. Kabile başkanları ne kadar önlemeye çalıştılar muvaffak olamadılar..
Dövüşler gelenek halini alınca, şahıslardan, evlere, evlerden, akrabalara, nihayet kabilelere sıçradı.
İçtikleri şaraptan çok kan akmaya başladı.
Bu kavgalar, günlerce sürüyor, güçlükle durduruluyordu.
Fakat akıtılan kanların hesabı, kini, yüreklerde zehir zehir çiçekleniyordu. Kan gütmeye gidiyordu. Kan gütmeyi önlemek için, kabile başkanları toplan-

mış, aylarca süren tartışmalardan sonra, diyet usulünü koymuşlardı.
Bu usul sözde kavgalan durdurmuştu ama, gözü kararan bir insan-.artık o anda diyet düşünecek halde bulunamıyordu.
Esasen, diyet kölelerden verildiği için, hiçbir mâna taşımıyordu da.
Kabile başkanları, bu türlü diyetin tutmadığını görünce, diyeti kölelerden aldılar, Semûd kavminin kendilerine ödettiler.
Öldürülen köleyse, diyeti köleydi.
Hayvansa hayvandı.
Semûd kavminden çocuksa, çocuktu..
Kadınsa, kadındı..
Erkekse, erkekti..
Malsa ziyana uğrayan, diyeti maldı.
Kabile başkanları, bu hükümleri kendi kendilerine koymamışlardı.. Mevkilerinden çekinmişlerdi.. Aralarında anlaşıp, putlarına yaptırmışlardı.. Kahinler büyük rol oynamıştı.
Böyle bir kavmdiler ama, bütün baskı ve geleneğe rağmen, içlerinden yine gerçeği görenler çıkıyordu.. Çünkü insan olarak yaratılmışlardı. Bunlar üzülüyorlardı sadece.
Henüz eski uyarıcıların başlarına neler geldiğinden habersizdiler..
Bu aydın insanların tenhada kendi kendilerine sızlandıklarını, Semûd kavmi'nin geleceği için, insanlığın yüz karası uğruna, ilhamlandıklannı işitmek her zaman mümkündü:
— 62 —
Yalan gördüklerimiz.
Gündüzde yaşamıyoruz.
Karanlıktayız..
Kayarlardaki evlerimiz
Saray değil,
Harabeliktirler..
Biz de bed bed öten baykuşlarız..
Kara kara uçuşan
ölüm habercileri
Yarasalarız.
Sönmemiş, Söndürülmemiş, Nemiz kaldı?.. O taş parçası putlara, ilâhlara benzedik. İçimizdeki kan, Vicdan, donduruldu. Hangimizin göğsü açılsa, Dökülecek olan Sadece kirdir, pisliktir.
Aradan böylece üç-beş yıl daha geçti.
Semûd kavmi, kerpiç evlerden kurtulunca, daha çok yaşayacaklarım umarlarken, ömürleri kısaldı.
Bilmiyorlardı ki$_f$ oydukları kayalardaki evleri, saray değil, mezardı henüz hayatta girdikleri.
İlk ölen, dokuz kabilenin saydığı uluları Masih'di.
Yerine bir çeşit hükümdar olarak oğlu Esef geçmişti.
Hükümdar Esef, bilinmez neden, yaratılışı itibarıyla, Semûd kavminden ayrı. karakterliydi..
Gidiş beğene-meyenlerdendi.
— 63 —

Fakat elinden gelecek, yapabileceği, değiştireceği, hiçbir şey yoktu.
Hayat güzeldi..
Yaşamak tatlıydı..
Can kıymetliydi..
Hükümdar Esef, içinin bütün -baskınına rağmen, vicdanım, bunlar uğrunda susturdu.
Semûd kavmine hiçbir şey yapmadı.
Atalarının yolundan gitti.
Böylece kavminin hayatı beterden betere sürüklendi. Fakat hiçbirisi bunun farkında değildiler.
— 64 —

III

VAZİFE BAŞINA!..

Bir ikindi üzeriydi.
Semûd kavmi, kayalara oydukları evlerine yerleşe-li on beş yıl kadar zaman geçmişti.
Hicret öncesinin 2636 (M.Ö. 2014) senesiydi.
Bahara çıkılmıştı.
Günlerce beri yeryüzünün varlıkları, cansız da olsalar, kelebekleşmişlerdi..
Nerdeyse dirilip uçacaklar, konuşacaklardı.
Semûd kavmine, hallerince bir şeyler anlatmak arzusuyla çırpmıyorlardı.
Neşeliydiler, sevinçliydiler..
Müjdeyle yüklüydüler.
Onların bu halini herşey anlıyor, durumlarına katılıyordu ama, Semûd kavmi hiçbir şeyden habersizdi her ıraman olduğu gibi.. Taş katılıkları, sapıklık ve azgınlıkları devam ediyordu.
İkinci bir az daha ilerledi.
Gölgeler kısaldıkça kısaldılar.
Yeryüzünün insandan gayrı varlıkları, arzuladıkları müjdeyi haber vermediler.. Fakat, bunu genç bir kız yaptı.
Kayalara oyulan evlerin en güzelinden fırlamıştı bu

İlerdeki çınarın altında hasırlara yan gelmiş iki kişiye doğru koşmuştu.
Nefes nefeseydi.
Nihayet duruldu ve bağırdı:
«Ey Babam!.. Müjdemi isterim.. Bir oğlun oldu.. O kadar güzel ki sanki bir tutam ışık.. Nur.»
Kız devam etti:
«Sevin ey babam!.. Sen de sevin ey hükümdar dedem.. Semûd soyu ulu ve şerefli bir evlat daha kazandı.»
Hasırda oturanlar ayağa kalktılar.
Bunlar Semûd kavminin hükümdarı Esef ile oğlu Übeyd'di.
Esef bir torun, Übeyd bir oğul kazanmıştı.
Acele adımlarla eve girdiler.
Koridorun sağ bitimindeki dördüncü odanın kapısı açıktı esasen, yürüdüler.
Übeyd, yerde yatan bir kadına eğildi.
Adıyla değil, lakabıyla hitap etti:
«Seni daha çok sevdim ey Nimura!.. Bana bir oğul verdin.»
Kadın halsizdi.. Gülümsedi:
«Bu vazifemdir..»
«Bilirim.. Sen bana daima itaat ettin..»
Kadın öğrenmek istedi:
«Oğlumuzun adını söyle ey Übeyd!.. Ona ismiyle seslenmek en büyük arzumdur.»
Übeyd düşündü.
Kızardı..
Babası hükümdar Esefe baktı:
«Bu şeref senindir ey babam!..»
Esef, galiba hazırlıkhydı.. Söylendi:
«Torunumun adı Salih olsun..»
Odadakiler bu ismi tekrarladılar ve hemen ısındılar:

•<:;âlih.. Salih!...»
Hükümdar Esef temennide bulundu: «Dilerim ki torunumun geleceği, adı gibi, iyi, faydalı, aydınlık OİUT..»
Hıı^ka. şeyler de söyliyecekti.
«.'ekindi.
Bunları içinden tekrarladı:
«Ey Torunum Salih!.. İsmin kadar yakışıklısın.. Seni ini kavmi ye bütün kavmler için faydalı işler yapman,
ııl olman, güvenilmen, selâhiyet kazanman baş ar-lumdur.»
Belki ilâhi bir ilhamdı için için konuştuğu.
çünkü daha ileriye gitti:
«Bana ve oğlunf Übeyd'e canımız tatlı geldi. Kav-ııiiınizi islâh etmekte gerekli cesareti göstermedik.. Ey MA111»!.. Bunu sen yap.. Çabuk büyü ve vazife basma Şu yüz karası azgınlık ve sapıklığa bir son ver.»
Halbuki babası Übeyd de aynı ilhamlardaydı.
Bunu, içinden başka türlü konuştu:
«Ey oğlum Salih!. Sen Übeyd-Esef-Masih-Übeyd-Ha-ılin lU-mud-Casir-İrem-Sam atalarınla Nuh (A.S.)a bağımı ırsm.. O Nuh ki, anlattıklarına göre Şeddat zalimini (Usa getirmişti.. Tufan mucizesini göstermişti. Bunlar unutuldu.. Yine insanlar sapıttılar.. Sen de bir Nûh ol ey Iğlum!.. İnsanlara doğru yolu göstermede canını esirgetin- Artık orası bilinmez, belki sen, belki kavmin helak
.ılın.»
Devam *tti:

«İki yüz yü kadar önce Ad kavmi de, bu türlü azgın-hk ve sapıklıklarının sonunda helak edilmemişler miydi?. Ai.iıftf Vadisi denilen Şems (Bağ-ı İrem) hani?. Altın köfkler yıkılıp yağma ettildi. Hûd (A.S.)m çabalan fayılı» «Lmedi. Ey Oğlum Salih!.. Deden ve ben niçin kor-

kağız?.. Bir Nûh, bir Hûd olamıyoruz?.. Gerçeği gördüğümüz halde susuyoruz?... Elbette ki bir eksiğimiz vat Bunun ne olduğundan habersiziz.. Dilerim ki o eksik sen de bulunmasın.»
Hükümdar Esef, daha o saatte, tapmaktaki gonklan çaldırdı. Bu suretle, Semûd kavmi, ululardan birisinin oğlu doğduğunu öğrendiler.. Dış görünüşleriyle kabileler sevindiler ama, içten içe kıskandılar.. Hele doğanın Esef'in torunu olduğunu duyunca, gizlice konuşanlar ol du:
«Ne talihsiz kabileyiz!.. Eseften sonra nihayet oğlll Übeyd hükümdar olacaktı ve kökü kesilecekti.. Ubeyd'ln Salih'i kazanması, hükümdarlığın yine onlarda kalması» na sebep verdi.»
«Senin kadar ben de üzgünüm.. Fakat sabredelim Belki doğan çocuk aptaldır..»
«Ben de öyle düşündüm.»
Hükümdar Esef, Salih için, altı gün altı gece şenlikler tertipletti.. Arzuladığı şekilde ve karakterde büyüsün diye, ilk günden anasıyla Salih'i tapmağa taşıttı.. En gözde putlarm eteğinde, yataklara yatırdı.. Salih'in annesi orada lohusalığım geçirdi.
Salih, annesiyle birlikte bir buçuk aya yakın tapınakta kaldı ama, daha ilk haftadan itibaren başka bil yaratılışta olduğu gözden kaçmadı.
Bunu bilhassa annesi farketti.
Salih, ağlamıyordu.
Gözlerini asla putlara çevirmiyor, onlarla ilgilenin i yordu. Tapmağın kapısı dışında görünen gökyüzüne başını çeviriyor, yüzü neşelenerek, dalıp gidiyordu.. Ynkı nında olan gürültüleri umursamıyordu.. Sanki birisi vıu di görünmeyen, ona bir şeyler anlatıyordu.. O da dikkatle dinliyordu.
68 —
Annesi oğlu Salih'in normal dışı sandığı bu hallerin-ürkmüştiL
Ancak on gün dayanabildi ve nihayet kocası Übeyd'e H ildi:
«Ey Übeyd!.. Salih hiç ağlamıyor.»
" i lunda ne var?.. Sıhhati yerinde demek.. Kamı tok.»
cFakat bir çocuk ağlamalıdır..»
«Niçin?...»
«Göğsü açılır..»
«O halde aç bırak.»
Annesi öyle yaptı.. Meme vermedi.
Salih hiç umursamadı.
Annesine kırılmadığım anlatmak ister gibi de, ona | »kulüp tatlı tatlı gülümsedi, okşadı joizünü.
Annesi şaşırmıştı.
Salih'in anlamayacağını bildiği halde soruyordu:
«Ey Salih!.. Sen acıkmak bilmez misin?.. Ağlasana.. Çırpınıp tepinsene.»
Salih, yine gülümsüyordu.
Arada dudakları açılıyor, gözleriyle bir hoş bakıyor-ıln annesine.
Hakikatte dile gelse, şöyle diyecek, sitem edecekti:
«Ey güzel annem!.. Ben insanım.. Allah'ımın halket. liri en şerefli canlıyım.. Beni getirip tapmağa koymak 11 u;ı ndir?.. Hiç öyle şerefli bir insan, şu birbirinden maskara ve korkunç, taş odun parçalarından yapılmış putlar karşısında ağlar mı?.. Küçülür mü?»
Fakat annesi şüphesiz, bunları işitemedi.
Tapmaktaki kâhinler sık sık şarkılar söylerlerdi. On-lıuı dinletmeye çalıştı Salih'e.. Hele birisi için pek İsrar İtti:

Her yolcu yorulur
Hedefine ulaşmaya çalışırken.
tik adımlarda dev kudretindedir.
Sonra dermandan kesilir,
Adımları daralır yavaş yavaş.
Gün gelir
Arkadan itilse de,
Önden çekilse de
Kıpırdayamaz.. ^L
Yığılır kalır.
Neden mi?..
Açlıktan susuzluktan
Sanma başına gelenleri..
Yolunu şaşırması mesele değildir.
İlâhlara danışmamış,
İzin istememiştir,
İhtirasına koşarken
En büyüklere,
Yaratanlara, saygıyı unutmuştur.

En büyük saygı nasıl yapılırdı ilâhlara, yani putlara?.
Bunu kâhinler öğretmişlerdi.
İnsanlar, kâhinlerin kesesini dolduracak ne yaparlarsa, bunlar saygıydılar.
Salih'in Annesi, Salih'i aç bırakmaktan, sonuç alamayınca, yine kocasına dert yandı:
«Ey Übeyd!.. Oğlumuz açlık tanımıyor.. Kâhinlerin şarkılarıyla ilgilenmiyor. Bir çok ninni yerine bunları dinlemeü değil midir?..»
Übeyd akıl verdi: «Canını yak..»

— 70 —

Annesi bunu da yaptı. ,, •
£ etini çimdiklediği halde Salih kaya sertliğinde kaldı. .
Akşam babası gelince ilgilendi:
«Ağlatabildin mi Salih'i?...»
«Ne gezer!...» . ..
«İnanmam.. Anneliğin razı gelmemiştir.» «İstersen kendin tecrübe et..»
«Olur..» ,,,,ı,ctı
Bu sefer, SâllM babası ubeyd «Batmaya çalıştı.
TsıİT stlUYln dedesi hiMmdar Esef gelmişti
ı n.mağa.. Şikâyetleri dinledi. •
P Cevap vermedi.. Yüzü gölgelenmıştı. Oğlu Ubeyd'i dışarıya çıkardı.
^luTlSyd' Torunum SMlh hattında asla ^«^"fdo^en — Haysiyetim bt,
di Biz bilemedik.»

iCr—.. saun, —,. —i*-

Sm^^'-tu.: Gday«ne ba*ınma«a
""uzaman, SallKln babası Ubeyd, uyandı., ürpererel, o da gökyüzüne baktı.

*** * ***

Şüphesis ki ilâhi takdirdi.
Salih daha beş yaşma varmadan, çeşitli kazalarda dedesi Hükümdar Esef, babası Ubeyd, annnesi Numura hayattan göçtüler.

— 71 —

Salih, teyzesi Vulhan'a kaldı.
Hükümdarlık da, başka kabileye geçti.
Fakat, Salih akrabalarının ve Semûd kavminin en ulularından, şereflilerindendi- yine.
Büyüyünce, hükümdarlığı alır düşüncesiyle, çocuk yaşında sevgi, saygı görüyordu.
Esasen teyzesi Vulhan, ona hep bunu telkin ediyordu:
«Ey Salih!.. Senin deden Esef kavmimizin hükümdarıydı.. Bu kudret baban Ubeyd'e geçecekti.. Ondan da sana.. Baban ve deden öldüler.. Rakib kabile durumdan faydalandı.. Çabuk büyü ve hakkmı al. Bize eski günlerimizi yaşat.»
Salih teyzesine cevap vermiyordu.
Aklına eseni yapıyordu.
Büyük bir merak ve dikkat hassası vardı.
Yeryüzünün her şeyiyle ilgileniyordu.
Eğlenceler, oyunlar, ziyafetler onu ilgilendirmiyordu. Boş, tenbel yaşamak harcı değildi.
Nitekim yedi yaşma bastığı sıralarda, Semûd kavmi için zillet sayılan işlere el attı.. Bizzat ağaç dikmeye, tarla tohumlamaya girişti.
Görenler onu azarladılar.
Salih sordu:
«Niçin çalışmamı istemiyorsunuz?...»
«Teyzen öğretmedi mi?.. Semûd kavmi için çalışmak ayıptır.»
«Fakat bakın, çalışanlar var.»
«Onlar köledir..»
«Ne demek köle sözü?.. Tıpkı bizim gibi yaratılmışlar.. Hiç farkları, eksikleri yok..»
«Bizi halkeden putların emridir bu.»
«O taş ve odun parçalarının mı?..»

«Sus ey Salih!..»
«Ben onların hiç kimseyi yarattığını görmedim.. Ak-Miır siz her gün çeşitlerini yapıp törenlerle tapınağa gö-luı uyorsunuz.»
Salih'i zorla susturdular.. Hattâ ağzına tokat vu-ıanlar oldu.. Çekilip gittiler. Aralarında söyleniyorlardı:
«Öyle dede ve babanın oğlu elbette böyle doğacaktı. lilmezmisiniz, gerek hükümdar Esef, gerekse babası Übeyd'in pek putlarla başlan hoş değildiler..»
«Doğru.. Şimdi daha iyi anlamaktayız.. Salih'in dedi', baba ve annesi putların gazabına uğrayarak can verililer.. Kaza bahane.» «Öyle..»
«Düşünün, eğer ilerde Salih hükümdar olsaydı, bizi köle gibi çalıştıracaktı.. Ne sefil yürekliymiş öyle!...» «Salih'i hükümdar'a şikâyet edelim..» «En iyisi budur..» Yaptılar düşündüklerini. Hükümdar, duyduklarından memnun kaldı. Nerdeyse, Salih'in tapmakta ateşe atılmasını emre-dccekti.
Yakınları uyardılar: «Bunu yapma..» «Niçin?..»
«Salih'in soyu pek kuvvetlidir.. Başımıza kan davanı çıkar.. Diyetini veremeyiz. Esasen diğer kabileler, hükümdarlığın kendilerine geçmesi için bahaneler arıyorlar.»
«Haklısınız.»
«Salih'i kendi haline bırakalım.. Bu köle yaratılışta insan, itibarını kendi kendisine kaybetsin.. Kabilesi utanır.. Çaresine bizzat bakar.»

Bu fikir, iyi bir akıldı. Salih serbest kalmıştı yine. Fakat durumunu izleyen akraba büyükleri, kula bükmeden edemediler:
«Ey Salih!.. Atalarının şerefini düşün.. Onları g
lünç etme..»
«Ben fena bir şey yapmıyorum.. Çalışmak hiçbir
man şerefsizlik olamaz..»
«Gelenek budur.»
«O halde çekilir giderim.»
«Doğru mu konuşuyorsun?.. Sen yaşta bir çocuk n reye gider?.. Büyüklerine isyandır bu.»
«Çalışmanın yasak edilmediği, şerefsizlik sayılmad
ğı yere giderim.»
Salih'in yaşı küçüktü ama, en azından otuz yaşınrt
bir insan gibi konuşuyordu.
Akrabaları çaresiz kaldılar.
Salih'in dediğini yapacağını biliyorlardı.
Halbuki onu elden kaçırmak istemiyorlardı.
Büyüyünce, dedesi Esef'den hükümdarlığın kendi ne miras kaldığını iddia edeceği ümidindeydiler.
Böylece Salih, çeşitli ve karşılıklı menfaatlerin ça piştiği Semûd kavminde hareketlerinde serbest kaldı.
Semûd kavmince çirkin, kötü, haysiyet kırıcı kab edilen ne varsa, sanki inadına yapıyormuşcasına, yap
Hastalara koştu.. Yardım etti, bir an önce iyileşm lerine çalıştı.
Yoksullara, malından sermaye verdi.. Zenginleş lerine sebep oldu.
Onun da köleleri vardı.
Fakat hepsine insanca işlem yaptı.
Birlikte çalıştı onlarla.
Asla köle olduklarını hatırlatmadı.
Pek merhametliydi.. Nerde bir dertliye rastlasa, ya-inıl. varlığını haber alsa, koşardı.
Sözünün eriydi..
Haydutluktan, hırsızlıktan, yol kesmekten iğreniyordu.
Hele putlardan!..
Herkes, hakkında karar vermişti:
«Salih, yakında putların gazabına uğrayacak.»
Salih'in bu sözler kulağına geliyor, gülüyor, aldı-ı iş etmiyordu.
Semûd kavmi ne kadar mağrursa, o kadar alçakgönüllüydü.
Kölelerin ve yoksulların gönlünde taht kurmuştu.
Pek akıllıydı da.
Semûd kavmi, bazı çözemedikleri meselelerini, mecbur kalarak ona getiriyorlardı.. Salih, derhal en doğru şekilde hallediveriyordu.
Sefahat onu tiksindiriyordu.
Dallan bastıran meyvaiar, soğuk sular dururken, İçki içmenin faydasızlığmı, zararını görüyordu.. Günün yirmidört saati sarhoş dolaşan kadın ve erkeklerin haline acıyordu..
Bilerek insanlıklarından çıkmalarına mâna veremiyordu.
Teyzesi Vulhan, bütün ayrı karakterine rağmen, Salih'i pek seviyordu.
Tek ümidi, Salih evlenirse, bu kötü huylarını bıra-kacağmdaydı.
Salih, yirmi yaşma geldiği sıralarda, birkaç kere teklifte bulundu. Salih erken diyerek reddetti.
Eve Semûd kavminin g'üzellerini topladı. Salih yüzlerine bakmadı bile. Böylece beş sene daha geçti.
Salih'i ansızın Dağlara oyulan evler ve havası sıktılar.

Gece yatmaya geliyordu ancak.
Gün ışırken kırlara açılıyordu.
Hep düşünüyordu.
Onu uzaktan izleyenler, bazan gülüşüyor, bazan, acıyorlardı haline.
Hakkında çeşitli rivayetler çıkarmıştı:
«Salih, nihayet çarpıldı.»
«Salih, gelip geçen kervanlardaki bir kıza aşık oldu.»
«Salih, rüyalandı.. Periler gönlünü çaldılar.»
Bunlar ve benzerleriyle, Semûd kavmi çalkalandı uzun zaman.
Teyzesi Vulhan, dedikoduları işitiyor, canı sıkılıyordu. Salih'e hepsini yetiştiriyordu.
Salih'in verdiği cevap kısa oluyordu:
«Ne derlerse desinler..»
((Ey Salih, ne kadar geniş yüreklisin?..»
«Fena mı?..»
«Senin bir sırrın var..»
«Yok..»
«Gizliyorsun..»
«Gizli hiçbir şeye malik değilim.. Olduğum gibi **bir** insanım..»
«Fakat, Semûd kavmine neden benzemiyorsun?..»
«Kimbilir?...» «Ben üzülüyorum..»
«Hiç üzülme ey teyzem.. Ben halimden memnunum.« «Peki..»
Salih yine kırların yolunu tutuyordu, **fakat teyze** Vulhan'ın arkasından sıraladığı ilhamları işitiyord

— 76 —

Sevilen her kardeşin
Bıraktığı hatıra,
Emanet,
Böylesine gözyaşı döktürür mü?
Bendeki gönül bağlılığı
Kölelere vurulan
Zincirlerden kaim.
Bir türlü koyamıyorum,
Vyaklaşamıyorum.
Su birikintisi,
Dere, ırmak değil sevdiğim.
Gittikçe artan bir seldir.
İçine düşmüş çöp gibiyim.
Sürükleniyorum keyfince
Gün boyu.
Ne birisi uzanıp
Beni çekip alıyor,
Ne dibe batıyorum..
Taşıdığım yük, Sarındığım çile, Kervan ağırlığında Ve uzunluğundadır.. Bilsem kurtulacağım, Vermedik şey bırakmıyocağım. Anlamak pek güç, Muhabbetten ter dökülür mü?.. Bıkılır, yaka silkilir mi?..

Salih, teyzesi Vulhan'ın dertleşmelerinin bazısında, dayanamıyor, geri "dönüyordu. Teyzesini öpüp seviyordu:

— 77 —

Onu avutuyordu:
«Üzülme ey teyzem!.. Hele benden nefreti dileme,. Ben, Semûd kavmi içinde yalnız seni seviyorum.. Hm dine kadar biliyor musun? O zincire vurulmuş köleler kadar.»
Teyzesi sitem ediyordu:
«Demek beni kölelerle bir tutuyorsun?..»
«Bununla gururlan ey teyzem!.. Ah bilsen içimde patlamaya hazır ne yanardağlar var.»
«Yanardağlar mı?..»
«Evet.. Hiç işitmedin mi?..»
«İşittim..»
«Ey teyzem ben huzursuzum. Affet, bağışla.. Elimdi-değil. İnsanlara acıyorum.. Onlar başka bir hayatta olmalılar.. Kurtarmak istiyorum..»
«Nasıl bir hayat?...»
«Bilsem derhal işe girişirdim..»
«Fakat ben kahrımdan öleceğim..» .'
«O halde bırak gideyim..»
«Olmaz..»
«Olmaz..»
«Gözden ırakta kalan unuturmuş..»
«Hayır hayır..»
*** * ***
«Salih, bir beş sene daha geçirdi.
Yaşı otuzunu aşmıştı.
Semûd kavmi onu unutmuş gibiydi..
Zararsız bir deli gözüyle bakıyorlardı.
Teyzesi Vulhan, Salih'e aklmca bir oldu bitti yapmak kararını almıştı.
Bir akşam başbaşa yemeklerini yerlerken, su yerine içki uzattı.
— 78 —
B&lih, bir kere sarhoş olursa, gerisi gelir sanıyordu. Otluda evlendireceği kızı hazırlamıştı.
Fakat umduğuna kavuşamadı.
B&lih, tası daha eline alır almaz, kokusunu fark etti Içlndekinin. Bıraktı tası ayağa kalktı.
Kararlıydı.
Bunu açıkladı:
Sevmek, insanı kötülüğe götürmek demek değildir ı-v teyzem!.. Artık yanında yaşayacak değilim.. Çünkü diğer tuzaklara baş vuracağm muuhakkaktır.. Beni büyü U.iin.. Hakkm pek çoktur.. Hiçbir şeyle ödenemez.. Seni daima gönjümde birlikte götüreceğim gittiğim yere..»
Teyzesi Vulhan, pek pişmandı.. Perişandı.
Söz verdi.. Durdurmaya çalıştı.
Fakat Salih kararından dönmedi.
O zaman teyzesi Vulhan, bam teline bastı:
«Köleler, yoksullar, hastalar, dertliler, sensiz ne yaparlar ey Salih?.. Bari beni düşünmüyorsun.. Onları düşün.»
Salih'in gözleri nemlendi.
Buna rağmen, yürüdü.
Cevap da verdi:
«Onları koruyacak vardır..»
«Kimdir?..»
«Bilmiyorum..»
Salih, o akşam hep yürüdü.
Hiçbir şey düşünemiyor, göremiyordu.
Başı sanki büyümüş ve boşalmıştı..
Ancak gece yarısı, bir uçurumun kenarında olduğunu, kayaya oturduğunu fark etti.

Uyanmıştı.
Kendi kendine söyleniyordu:
«Niçin buradayım?.. Nasıl, neden geldim?.. Teyzem

yalnız başına ne yapar?.. Hele köleler, biçareler, hastalar!. Ben asla Semud Kavminden ayrılmamalıyım..»
Böyle söyleniyordu ama, yığılıp kaldığı kaya üzerinden kalmak kuvvetini bulamıyordu kendisinde. Çok uğraştı.. Çırpındı.
Muvaffak olamadı. Aksine ağırlaştı ve uyudu.
Uyanışı da kendiliğindedn olmadı.
Birisi dürtmüştü onu.
Gözlerini açıp baktı.
Daima konuştuğu, köle çobanı, tanıdı.
Çoban telaşlıydı.. Salih'i sımsıkı tutmuş geriye çekiyordu. Uyarıyordu da: «Korkma ey Salih kardeşim!..»
Salih toparlandı:
«Korkacak ne var ey Zelkar?..»
«Baksana uçurumun başında uyur kalmışsın. Küçük bir hareketin düşüp parçalanmana yeterdi.»
«Görüyorsunki olmadı.»
«Ya olsaydı.. Uyandırmasayddım?.. Sen galiba hastasın ey Salih.. Eve dön..»
«Yani aklımı kaçırdığımı mı demek istiyorsun?..»
«.....»
«Hayır ben buraya bilerek geldim..»
«Demek öyle?...»
«Evet..»
«O halde pek sevindim.. Niçin geceyi dışarda geçirdin..»
«Bunu bilmiyorum..»
Çoban Zelhar dağarcığını boşalttı..
Sabah çoktan olmuştu.
Salih onu kırmadı.. Karşılıklı kahvaltı ettiler.
Dertleştiler.
Köle çoban Zelhar, Salih'in konuşmasından, onun normal olduğunu, akimi oynatmadığını anlamıştı.

•Sevinci büsbütün arttı.
Salih'in hoşlandığını bildiğinden, keyifli keyifü şar-k ı lnr söyledi.. Köle çoban Zelhar, elbette farkında değildi uma, ağzından dökülen mısralar, yeni bir geleceğin mujdecisiydiler.
Salih dinlerken hayretten hayrete düşüyordu.
Bir *el tuttu beni.. Kabuğumu soyuyor. Meğer zindandaymışım.. Üzerimdekileri döküdükce Büyüyor, bileşiyorum.*
O kadar da
Yer *yüzü küçülüyor.*
Dağlar, tümsekten farksız,
Ovalar adımlık yer.
Ağaçlar parmak bodurluğunda.
Hele *güneş!.. Hele bulutlar.'.. Yakıcı, ıslatıcı değil Hiç birisi. Kasırga kopsa Sam yeli sanacağım.*
Bunlar *böyle de,* ***Ben*** *değiştim de, İçimdeki ışık nedir?. A imiş götürüyor kalbimi* ***Bir*** *başka ülkeye*,*

Yabancı değilim orasına.. Hattâ gurbetindeyim. Sahibinin yüceliği Sığmıyor idrakime. Âlemlerin cüceliğindeki sırrı Anlamaktayım yavaş yavaş.

Salih dayanamadı.. Öğrenmek istedi:

«Ey Zelhar!.. Kimden dinledin bunları?...» [1] «Hiç kimseden..»

«Düşündün, hazırlandın belki de..»

«Hayır.. Neler konuştuğumun farkında bile değilim.»

«Nasıl olur?...«

«Sana baktıkça, dilimden dökülüyorlar.»

«Bende ne var?...»

«Gittikçe aydınlanıyorsun ey Salih!.. îçim yıkanıyor; gözlerim kamaşıyor.»

Salih: «Sevgidendir..» diyecek oldu.

Diyemedi.

O da sözlerine hükmedemedi.. Başka türlü konuştu:

«Sözlerin, ne gariptir ki, yıllar başımda sıkışıp kalan düşüncelerin tıpkısıdırlar.. Söylemek istiyor, basanı mıyordum.. Sanki birisi ağzımı eliyle kapatıyordu.»

Bu tatlı görüşmelerini üzerlerine düşen bir **gölgt** kesti.

Baktılar.

Başlarına sürünün sahibi dikilmişti.

Elinde kırbacı vardı.

Gözlerinden ateş fışkınyordu.

Salih ile Zelhar ayağa fırladılar.. Açıldılar.

Sür,ü sahibi, Salih'e bakmadı.. Kölesine yürüdü.

Bağırdı:

«Sürü nerde ey nankör?..»

— 82 —

Köle Zelhar sürüyü araştırdı.. Onlar sohbettelerken "'.■il kendilerine karşı tepeye varmışlardı koyunlar, /cihar gösterdi: «Oradalar..»

«Ben de orada olduklarını gördüm.. Biliyorum.. Fa-rn nerdesin?.. Bir deliyle, putların gazabına uğra-"H im ıyle başbaşasrn..»

/•••Ihar ilk defa isyan etti.

Uyanına kendisi de şaştı:

«Salih deli değildir.. En iyi insandır.»

Hürü sahibi büsbütün hırslandı.. Zelhar'm üzerine Ifllnıdü. Kırbacını kaldırdı.. Vurmasına vakit kalmadı. Köle Zelhar, geriye çekilirken, ayağı kaydı.. Uçuruma

İn

Salih kurtarmak için hamle yaptı ama, geç kalmıştı.

Köle Zelhar, uçurumun derinliklerinde görünüyordu hile.

Bürü sahibi kinle baktı Salih'e ve hatırlattı:

«Buna sen sebep oldun.. Bir köle isterim ey Salih!..»

Salih'in cevap vermesini beklemedi.. Sürüsüne doğ-ıı yürüdü.

Salih, durduğu yerde taş kesilmişti.

Köle Zelhar'ın vakitsiz ölümü ona pek dokunmuştu.

Rebep soracak, dertlenecek, hattâ isyan edecek, bi-"■mi aradı çevresinde..

Ilulamadı.

BürÜ sahibi, unutmuştu olayı.. Sürüsünün yanma M MUŞ, onları arzuladığı tarafa güdüyordu. Arkasında yürüyen köpeklerin ulumalarına benzer Mi MSİe şarkı bile söylüyordu:

— 83 —

Ne güne, niçin duruyor?.. Esasen çoktan avlanmadım. Dostlarımı alıp gideyim.. Bir dönemeçte pusu kurayım.
Hep tecrübe ettim. Bir kaybım olduğu zaman, Avlanmaya çıkınca, Yerine on yakalıyorum. Yine öyle olacak.. Kazancımla kıskandıracağım Konu komşuyu.
Salih, sürü sahibini iğrenerek dinlerken, arkasından bir ses duyar gibi oldu.
Başını çevirdi.
önce hayret etti.. Sonra saygılı bir hal aldı.
Kulaklarında emirler uğulduyordu:
«Ey Salih!.. Vazife basma!...»
Salih susuyordu..
Kımıldamıyordu.
Emirler tekrar uğuldadılar:
«Vazife başına!. Vazife başına!...»
Nasıl bir vazifeydi bu?..
Kim öğretecekti?..
Nerede yapacaktı?..
Sormaya fırsat bulamadı.
Karşısında gördüğü ve saygı ettiği kudret, son <m rini verdi:
«Ey Salih!.. Peşimden gel..»
Salih, bu emri iki ettirmedi..
Aynı saygılı hal ile önce yürümeye, sonra koşma başladı, doğudaki yamaçtan yukarı.

IV
EMRİN EN ŞEREFLİSİ

L

Semûd kavmi, bir haftadan beri Salih'in göriinm diğini fark etmişlerdi.
Kabilesi üzülmüştü ama, diğerleri, ileriki hükmi darlık iddiası bakımından sevinmişlerdi.
Salih'i, yındu nu bırakıp kaçtı sanmışlardı.
Hattâ köle Zelhar'ın uçuruma düşmesine sebep olun sürü sahibi bu fikirlerini kuvvetlendirici konuştu:
«Ben onu, bir sabah gördüm.. Delirdi o.. Tepilen doğru koşarak çıkıyordu.. Ya bir uçuruma düşmüştü! yahut canavarlara yem olmuştur."
Kabilesi halkı ve bilhassa akrabaları, her akşam M sabah, teyzesine uğruyor, öğrenmek istiyorlardı:
«Sâlih'den bir haber var mı?...»
Aldıkları cevap tek kelimelik oluyordu:
«Yok..»
Fakat onlar bıkmadan, usanmadan soruyorlardı Jfl ne.. Teyzesinin derdini tazeliyorlardı.
Nihayet teyzesi bir gün patladı:
«Artık sormayın.. Salih esasen niyetliydi.. Yurdunu bıraktı..»
Salih'in teyzesi Vulhan, bir taraftan da akraba la-nm acı sözleriyle karşılaşıyordu:

"Demek Salih yurdunu bıraktı, gitti?.. Sebep nedir?., ip kabileler bile onu pek sıkıştırmamışlardı.» "Hılmiyorum..»
• Handa bilmeyecek hiçbir şey yok.. Salih'in kaçma-ınııı .sebep sensin..» "Ben mi?...»
«Tabiî.. Annnesinin emaneti böyle mi korunur?., ınıibilir ne türlü davrandm da bezdi?..»
«Yanılıyorsunuz.. Onu canımdan ileri severdim.» «Sevmek başka, korumak başkadır..» Bir hafta daha, Salih'in teyzesi böylesine incitilip durdu.. Nihayet, kapısını çalanların ardı arkası ansızın ıı ildi.
Salih'in teyzesi Vulhan' bunun mânasını anlamıştı.. Mu abaları kendisiyle ilişkilerini kesmişlerdi.
Ne sitemleri, ne bu boykot Salih'in teyzesini sar-ııaınıştı.
Onu saran Salih'in yokluğuydu. Gün geçtikçe, büsbütün eriyordu. Yemeden, içmeden kesilmişti.. Gün ışırken kapı önüne çıkıyor, karanlık basana kadar yolları gözlüyordu.. Bir gölge belirse, Salih olup olmadığını anlayıncaya kadar heyecanlanıyordu. Ümit kırıkığı pek fena şeydi. İlk günlerde her şeyi içine akıtıyordu ama, sonra dı-*KV* vurmak zorunda kaldı.. Ancak böylece zehrini atabildi. Ağzından dökülenler şarkı değil, iniltiydiler. Ancak kendisi işitebiliyordu:
Ceza nu arıyorsun. Suçluya tatbik için?.. Hiç düşünme, Onu sevgisinden ayır,

Uzaklaştır..
Sonra ümit ver gelecek diye.
Beklesin dursun.
Cezanın en korkuncu budur..
Beklemektir hep.
Yolcu geciktikçe,
Gözbebekleri ileriye
Doğru nasıl uzar,
Yürek ne kadar hızlı çarpar,
Bunu ancak yaşayan bilir.
Gün gelir,
Yeryüzünde ne varsa,
Giden biçiminde şekillenir.
Sesler onun gibi konuşur.
Uyku kısalır,
Sanki gecenin bitmesine
Faydalı olacak gibi.
Hayattan,
Yaşamaktan bıkılır..
Lâkin kavuşmak ümidini söndürmedikçe,
Gittikçe alev aldıkça,
Her işkenceye katlanılır..
Hattâ,
Günün uzaması istenir..
Beklemek neden var edildi?..
Ve niçin ben cezalandım?..

Salih'in teyzesi Vulhan, bunları ve benzerlerini söyleye söyleye, nihayet dayanamadı.. Bir sabah onu **kat** sının eşiğine devrilmiş buldular..

— 88 —

Alıp götürdüler.

Semûd kavmi'nin şerefli ailelerinden olanlara, akla jurgunluk veren törenler tertiplendiği halde, Vulhan'a İMinlar çok görüldü.. Putların gazabından korkuluyordu.. | inmülmedi bile.. Kıra fırlatıldı.. Canavarlara armağan
rdlldi.

*** * ***

Salih'in gidişi üzerinden bir buçuk ay geçmişti.

İkindi vaktiydi.

Semûd kavmi, sanki çalışıyorlarmış gibi, yorgunluklarını gidermek için, gölgelere çekilmiş, uyukluyorlardı.

Bir çoban koşarak geldi.

Haber verdi:

«Salih'i gördüm.. Sarıkaya altındaki çeşmede yıkanıyordu.»

Gülüştüler.

Çoban İsrar etti:

«Yanılmadım.. Çünkü pek yakındaydım.. Tanıdım.. Fakat Salih pek değişmiş. Ona bakarken pırıl pırıl yanan bir yıldıza gözlerimi kaptırdım sandım.. Güç kurtardım.»

Semûd kavmi umursamadılar..

Fakat Salih hakikaten o esnada, Sarıkaya altındaki çeşmedeydi hâlâ.

Yıkanmış, dinlenmişti.

Şimdi, kendi kendine hiç görülmedik hareketler yaparak, eğiliyor, kalkıyordu.. Bazan alnını toprağa sürüyordu.

Onu çobandan başka, tarla süren iki köle de görmüşlerdi.

Hangi köle Salih'i Sevmezdi ki!..

Onlar da gönül vermişlerdi bu iyi kalbli insana.
Önce Salih'i tekrar gördüklerine sevindiler.
Fakat hareketlerini izleyince üzüldüler.
Bunu açıklamadan edemediler:
«Salih, dedikleri gibi, aklını oynatmış galiba ey Savara!.»
Savara, ümitsizlikle başını salladı:
«Galiba mı?.. Hayır.. Doğru söylenenler.»
«Ne yapalım?.. Onun bu halini görmektense, tarlayı bırakıp kaçmak daha iyidir.»
«Nasıl kaçarız?.. Dört tarafta Semûd arazisini gözetleyen ve kuş uçurtmayan muhafızlar var.. Görülür, ok yağmuruna tutuluruz.»
«Ne olursa olsun dayanamayacağım..»
Çiftçi köleler, birbirleriyle böyle dertleşirlerken, Salih birdenbire yaptıklarını bıraktı.. Kalktı ve onlara doğru yürüdü.
Köleler bakıştılar:
«Geliyor..»
«Evet geliyor.. Ne yapacağız?..»
«Hiç.. Onun perişan halini, abuk sabuk sözlerini dinlemeye, görmeye, mahkumuz artık.»
Böyle dediler ama, Salih yaklaşınca, havalarını bil ferahlık sardı.. Sanki ansızın portakal bahçelerine gil mislerdi.. Beyaz beyaz çiçeklerin kokusuna tutulmuşla! **di.**
Bunu daha iyi yaşamak için, Salih'e koştular.
Ellerine sarıldılar..
İçlerini döktüler:
«Hoş geldin ey Salih!.. Seni kaybedince öyle canımı f.cımıştı ki.. Artık ıstırabımızdan kurtuldu^..»
Salih güldü.
Çiftçfköleler, ona dikkat ediyorlardı.
Salih, gençleşmişti, güzelleşmiş ve bilhassa dinçlesin işti.
Güven doluydu.. Bu güveni de çevresine yayılıyordu.
Salih kısa konuştu:
«Her gidenin dönmeyeceğini kim söyledi?..»
«Pek geciktin de..»
«Nereye gittiğimi sandınız?...»
Çiftçi köleler, Salih yokken olanları, hakkında çıkarılan rivayetleri, sayıp döktüler..
Salih en çok teyzesi Vulhan'm ölümüne üzüldü.
Fakat belli etmedi.
Şu sözlerle tesellisüıi buldu:
«Allah verdi, Allah aldı.»
«Allah mı?..»
«Evet.»
«Kim o?...»
«Baki kalacak tek kudret.. Eşsiz, benzersiz, doğmayan, doğurmayan ulu kuvvet.. O'nu idrakimize sığdıranlayız.. Vasıfları bitip tükenmek bilmez. Gökyüzü de 0*nundur.. Yeryüzü de.. Kainatın tek mutlak sahibidir.. Bizi yaratandır..»
Çiftçi köleler ürktüler.
Uzaktaki en yüksek tepe üzerine oyulmuş tapmağa baktılar.
Buna rağmen, Salih konuşurken içleri açılıyordu.
Tapmaktaki putların gazap düşüncesi çabuk uzaklaştı başlarından..
Birisi sordu:
«Nereye gitmiştin ey Salih?...»
«En şerefli emri almaya.»

«Kim verdi bu emri?...»
«Hazreti Allah, Cebrail meleğiyle ulaştırdı.»
«Bu kadar uzun muydu emir?...»
— 91

«Hazreti Cebrail'i bir tepe üzerinde gördüm., bulut sandım.. Beni uyardı, vazife basma çağırdı. P den gittim.. Görmediğim, öğrenmediğim kalmadı. N yet olgunnlaşmam tam olunca Cebrail beni tekrar yurdu ma getirdi.»
«Aldığın emir nedir?...»
«Semûd kavmini Allah'ın birliğine çağırmak. Vahdu niyet çevresinde toplamak.. Böylece azgınlıklarına, sa pıklıklanna son, vermek..»
«Putlar razı olmazlar..»
«Hâlâ o taş ve odun parçaları mı?..»
Çiftçi köleler, hidayete hazırdılar.. Çünkü kalblerl açılmıştı. Cevap verdiler:
«Biz hiçbir zaman putlardan herhangibir fayda yahut zarar geleceğini ümit etmedik.. Onlara inanmadık..»
«O halde?...»
«Anlattığın Allah kalbimizi ılıttı.. Akla daha uygUl bulduk.. Elbette şu gördüğümüz uçsuz bucaksız varlıkla rm bir sahibi, yaratanı olmalıdır.. İki de değildir.. Hemen şu asla değişmeyen, kıl kadar şaşmayan düzen alt **ütt** olur..»
Salih, duyduklarından memnundu.
Çiftçi kölelerden şişmanı sordu:
«O sevgili Allah'a nasıl kulluk edeceğiz?.. Emirlerini kimden öğreneceğiz?..»
«Bunar pek kolaydır.. Beni Cebrail bütün kavimin de dolaştırdı.. Hazreti Allah her kavme, hidayet için, kurtuluşlarım hazırlama yolunda peygamberler gönder miş.. Kavimler bunlarla mücadele halindeydiler.. Cebimi benim de Semûd kavmine peygamber gönderildiğimi, Bo mûd kavmini azgınlık Ve sapıklığından kurtarmamı teb liğ etti.»
Çiftçi köleler tekrar üzüldüler. ,
Yine şişmanı konuştu:
«Semûd kavmi seni yaşatmaz ey Salih.. Ölürler de putlarından vaz geçmezler..» «Siz inandınız bana ama..» «Sen bize bakma..»
«Önce gizli çalışacağım.. Yeteri kadar kuvvet toplayınca sapıkların karşısına çıkacağım..»
«Kimlere güveniyorsun?...»
«Belli olmaz ama, köleler, yoksullar, mazlumlar başta geliyor..» «Doğru..»
Diğer çiftçi köle tekrar sordu: «Demek en şerefli emri aldın ey Salih?.. Peygamber oldun?»
«Evet..»
Semûd (kavmine) de kardeşleri Salih'i (gönderdik).
(A'râf: 73)
Semûd'a biraderleri Salih'i (gönderdik).
(Hûd: 61)
Semûd (kavmi de) gönderilen (peygamber) leri tekzip ettiler.
(ŞuariV: 141)
Andolsun ki biz Semûd (kavmine) de, Allaha ibadet edin diye, biraderleri Sâlihi gönderdik...
(Nemi: 45)
Çiftçi köleler, pek düşünmediler.. Her ikisi birlikte Hazreti Salih (A.S.) -t doğruladılar:

«Ey Hazreti Salih!.. Allah'ın varlığına, ve birliğine, senin de Semûd kavmine peygamber gönderildiğine şe-hadet ediyoruz.»
Hazreti Salih (A.S.), çiftçi kölelerle kucaklaştı.
Onlar utanmışlardı.
Hazreti Salih (A.S.), Semûd kavmi ululanndandı.. Belki ilerde hükümdarlıkta hak iddia edecekti.. Halbuki kendileri doğma büyüme köleydiler.
Salih (A.S.) onlara müjdeledi ve uyardı:
«Allah'a teslim olanlar hep kardeştirler.. Eşittirler. Çekinmeyiniz.. İnsan hür doğdu.. Hiç kimse bir başkasının kölesi yahut aşağısı olamaz.. Hepimiz biriz.»
Çiftçi köleler sevinçlerinden ağlıyorlardı.
Hayal bile edemedikleri şeyler soyuyordu Hazret Salih (A.S.).
Sordular:
«Semûd kavmi arasına hemen girecek misin?..»
«Elbette.. Teyzem vefat ettiyse evim ve malları: var. Vahdaniyete çağıracağım Semûd kavmi azgınlık v sapıklığın beterindedir.»
Çiftçi köleler şüphedeydiler.. Bunu anlattılar:
«Ey Peygamberimiz!.. O kayaları oyan, ev yapa Semûd kavmi hidayete ermez.»
Ve vadilerde kayaları oyan Semûd'a.
(Fecr: 9)
Hazreti Salih (A.S.) hatırlattı:
«Hazreti Allah'ı unutmayın.. O'na güvenip dayım dıkça, Semûd kavminin, kayalarını oyduğu dağları, sn i layabilirsiniz.. Ben vazifemi yapacağım.. Hepsini kurtulll sa çağıracağım.. Dileyen gelir, dileyen karanlığında in

.11 : son nefesime kadar yılmayacağım. Bakın, daha ilk Rdimda iki mü'min kazandım.. Elbette çoğalacağız.»
öğrenmek istediler:
«Ey Peygamberimiz!.. Demin bir takım hareketler yıtpıyordun.»
Hazreti Salih (A.S.), maksatlarını anladı... Sözlerini
l—.I.K
«Hepsini öğreneceksiniz.. Allah'a o türlü ibadet ede-ı »kainiz.. Kulluğunuzu göstereceksiniz.. Hazreti Allah'ın • mır buyurduğu şeriatı var.. Yani emir ve yasaklan.. Bunları anlatacağım.»
«Ne zaman?...»
«Şimdi tarlanıza dönün.. Çalışın.. Sahibiniz, tenbel-liğinize vererek sizi cezalandırır.. Gizlice ben sizi bulurum.. Güvendiklerinize açılmakta serbestsiniz..»
Hazreti Salih (A.S.), çiftçi kölelerden ayrıldı.
Semûd kavmi'nin yaşamakta olduğu vadinin yoluna saptı.
Çiftçi kölelerden birisi, onu kaybedinceye kadar iz-ıcdi.
Sonra, ilhamlandı, peşinden bülbüller gibi şakıdı:
Kimsesizliğim
Yarasa kanadıyla omuzlarımda.
Uçurup karanlıkta,
Harabelere götürüyordu.
Neler yoktu ki
O yıkıntılarda!...
Bakışlarımın kirlenmediği Çirkinliğe rastlamazdım. Nereye dönsün İçim kararır,

Sulanırdı,, Baykuş sesleri Kulaklarımı firmalardı. Her önüme çıkan Çelme takar düşürürdü.
Kördüm, sağırdım, hastaydım.
İlâcımı,
Derdimin dermanını bulamıyordum.
Habersizdim..
Hele insanı insandan ayıran,
Kuvvetli ve biçare diye bölen
Anlayışa, zulme, şaşardım.
Koptu artık o simsiyah kanatlar. Yıkıntılarda değilim, öz sahibimin Nimet bahçelerinde, Yeryüzü cennetlerinde
Henüz açan bir bahar dalıyım.
Bekleyin,
Acele etmeyin dostlarım, kardeşlerim.
*O bahar dalı olgunlaşacak.. Meyvalarını verecek. Tohumlarından yeni Bir murat jışkıracak. Yeryüzünü kaplayacak yeşil yeşil. İnsan, o en güzel canlı, _^*
Allah'ın bahçelerine yaraşır Hayatını sürecek.
— 9.6 —

Çiftçi köleler, sapanı, tarlayı, öküzleri unutmuşlardı, önlerinde açılan yeni ve büyük kapıdan, aydınlığını •«yrediyorlardı gelecek hayatlarının. Fakat, bu saadetleri pek kısa sürdü. Sol taraflarında bir gürültü işittiler. Baktılar.

Sahipleri, kara bir kaya gibi devrile devrile iniyordu bayır aşağı.

Daha onlara sokulmadan hağırdı:

«Neden mola verdiniz?...»

Eskiden olsa yalan söylerlerdi.

Şimdi yapamadılar.

Doğruyu konuştular:

«Yorulduk..»

Yorulmuşlar mıydı?..

Bu mu doğruydu?..

Elbette..

Kölelikten, insandan aşağı bir hayat sürmekten yorulmuş, bıkmışlardı.

Sahipleri, ummadığı bu cevap karşısında küplere bindi:

«Yoruldunuz demek?...»

Israr ettiler:

«Evet..»

«Demek verdiğim yeminiz az geldi.. Şimdi kırbaçlandığınız zaman geçer yorgunluğunuz.»

Ve dediğini yaptı.

Köleler eskiden acı çekerlerdi.

Şimdi her kırbaç inişte Allah'a sığmıyorlardı.. Asla bir şey duymuyorlardı.

Yorulan sahipleri oldu.

Kan ter iiçnde kalmıştı.

Vaz geçti dayaktan, kırbaçlamaktan.
Emrini verdi:
«Gün batarken tekrar geleceğim.. Tarlanın şu kaya yakınma kadar sürülmesini istiyorum. Aksi halde aı tık kendiniz bilirsiniz..»
Mümkün değildi, akşama kadar gösterilen yeri lül
mek.
Sahipleri tekrar dönünce, ses çıkarmadı.
Köleleri peşine taktı.. Şehre götürdü.
Bu sefer onları dövmedi.
Ailelerini, çocuklarım dövdü
Çünkü tecrübeliydi, köleler kendileri dövülmek ten çok, çoluk çocukları işkence edilince, çıldıracak gibi olurlardı.
Hele henüz aklı başında olmayan küçüklerin: «Bu-ba bizi kurtar..» diye feryatlan pek tesir ederdi.
Zalimin bu hareketi kölelerin ailelerinde o ak.am başka türlü tesir yaptı.
Çünkü, sahipleri gidince, köleler, çocuklarını çevillerine topladılar.. Yedikleri kırbaçlardan açılan yarala nnı tımar ederlerken, Hazreti Salih (A.S.) m müjdelediği haberleri anlattılar.
Bu yetti.. Gözyaşları dindi. Yaralar acımaz oldu
Aksine, Allah yolunda, daha beteri işkence edilmeleri gücünü kazandılar.
» * *
O gün Hazreti Salih (A.S.) da, Semûd yurduna dtf ımnce. ilk önce evine gitti.. En şerefli emri almış, ptj gamberlik görevine başlamıştı ama, nihayet yine bit m eandı.
Evini özlemişti.

Vadide, ilerlerken, rastladığı çocukları okşamak ar-
vla dolup taştı.. Geleceğin yeryüzü hakimleriydiler bunlar. Hazreti Salih (A.S.) hepsine karşı eskiden beri |ı ınakla beraber, güven duyar, ümit bağlardı.
Kep düşünürdü.. Akıl yorardı.
».'ocuklar, kız-oğlan, doğuşlarından itibaren içlerinim ı ışkıran, havalarını dolduran, aydınlıklarını zamanla
uçaklarına, kaybederlerdi.. Nihayet büyüylince konini karalığında olurlardı. Bu halleri ruh medeniyetleri-
llazreti Allah'ın insana bağışladığı en büyük nimetin manem sönüşüydü.
Hcbep olanlar da çevreleriydi.. Yani yaşlanmış diğer
ular. Başlarına gelenleri birbirlerine devredip durur-ı' . Uyanmak, çare araştırmak yoluna gitmezlerdi.
Hazreti Salih (A.S.) ilerlerken, tekrar aynı şeyleri (Üşündü.. Fakat insan sevgisi fazla oyalanmasına fırsat
■ . ı nirdi.
En yakınındakilere doğru yürüdü.
Gülüyor, biran önce yanlarına varmak, kalbini dol-Hurup taşıran sevgiyi vermek, böylece tatmin edilmek is-
rdu.
Fakat derhal ilk hayal kırıldığına uğradı.
Onu gören çocuklar, korkup kaçıştılar.
Hazreti Salih (A.S.) pek üzüldü.
Tepelerde oyulmuş evlere, vadilerden itibaren taş-ı m merdivenler yükseliyordu. Çocuklar bu merdiven bakmaklarını adeta uçarcasına çıkmışlardı.. Evlerine da-ı ilip kapı gerilerinde kaybolmuşlardı.
Hazreti Salih (A.S.) bunun mânasını anladı.
Haşladığı başka gurup çocukları elinden geldiği ka-ı n ürkütmemeye, oyunlarını bozmamaya,

çalışarak yü-. 11. in
Koşar gibi mzlı gidiyordu.
_ 99 —■

Karar vermişti. Bugün kimseyle görüşmeyecek n Ancak evinde hatıralanyla yaşayacaktı. Orada nelerle karşılaşacağından da haberliydi.
Son koruyucusu teyzesi de öldükten sonra, evimin bir mezar sessizliğinin hükmetmekte bulunduğunu hesaplıyordu.
Hazreti Allah (C.C.), niçin teyzesinin ömrünü o İH dar takdir buyurmuştu?.. Hattâ anne, baba ve dedeıl» nin?..
Bunların cevabını artık kendi kendine verebiliyonlu
Bu en yakınları, sevilenler, belki ilâhi vazife emi smda en fazla onu oyalayacaklardı.. İşini geciktirecek engelleyeceklerdi. Yahut artık peygamber olduğuna g& re, bütün insanlara eşit bir sevgisi bulunmalıydı.
Hazreti Allah, öyle bir durumu hazırlamıştı, HazrtU Salih (A.S.) in yalanlarım alarak.
Hazreti Salih (A.S.), evine tırmanan merdivenin i İh basamağına ulaştığı zaman, döndü, her tarafa tekrn ı
attı.
Kapı ve pencere gerilerine sinen, saklanan insimi» nn onu gizlice seyrettiklerini anladı. Kırılmadı..
Onların hepsi doldurulmuşlardı demek.
Şimdi Salih (A.s!) dönünce, bir umacı görmü| gl bi, Binmişlerdi.
Hazreti Salih (A.S.), hepsine dostça el saüadı.
Tabiî karşılık alamadı.
Allahına sığındı ve diledi:
«Ey Allahım!.. Vazifemi kolaylaştır.. Görüye in hayatı yaşayan şerefli yaratıklarım.. Onları «. kurtarmamda benden yardımlarını esirgeme.»
Merdivenleri çıktı.
Basamaklara dikkat ediyordu.

11/,un zamandır, üzerlerinde insan ayağı gezinme-
n Toz toprak ve rüzgârın savurup yığdığı pislik içindi v'ıiier... Kedi, köpek izleri bile yoktu.
Kvin kapısı daha beterdi.
Sanki kasten vadide ne kadar örümcek varsa, gel-lııl ier ve ağlarım örmüşlerdi.
Adıllar boştu.
Hayvanları akrabaların bölüştükleri belliyüi.
Kİ bet tarlalara da sahip çıkmışlardı.
Hazreti Salih (A.S.) örümcek ağlarını temizlemek i'.in epeyce uğraştı..
Esasen kirden pislikten iğrenirdi.
İki saatten fazla çalışarak evin dış çevresine arzu-imii|',ı hali verdi.
Ancak o zaman ileriye girdi.
Evin koridoru, holü, odalara kadar, hiçbir değişiklice uğramamıştı..
Bunun mânası açıktı:
Semûd kavmi, Hazreti Salih (A.S.) m evinde ne varın hepsine lanetlenmişler gözüle bakmışlar ve el sürme-ıı ıc.icrdi.
Hazreti Salih (A.B.), her adımda duruyor, bakıyor, araştırıyor, bir ses duymuş gibi kulak kabartıyordu.
Belliydi, Hazreti Salih o zamanı yaşamıyordu.. Geçmişe doğru yürüyordu.. Harcadığı yıllarda bıraktıklany-ıı buluşuyor, o günlerle sevişiyordu.
Kalbi o kadar hızlı atmaya başlamış ve hisleri incel-tBİftl ki, nerdeyse acele acele sağdığı hatıralar yumağın-ılun çözülenler, onu saracaklardı.. Esir edeceklerdi.
Hatıralarda yaşamak, bilek kalınlığında bedene do-11111 mş zincirlerin verdiği acıyı tatmaktan pek daha ağır-• ııiar.. Tahammül edebilmek için, gözlerden ummanlar <lnlusu yaşlar boşansa kâr etmezdi.

Duvarlarda gölgeler oynaşır gibiydi.
Ona bir şeyler anlatma yanşındaydılar.
Bunları işitiyordu da Hazreti Salih (A.S.).
Dinliyordu.
İşte şu işittikleri babası Ubeyd'in ilhamlarıydı:
Sürüden arta kalıp Her koyuna saldırma.. Hareketindeki hikmeti ara.
Belki doğuracaktır.. Belki ayağı incinmiştir.. Yahut tuz yalayamamıştır.
Zorla kim ava gitti?..
Dönüşünde,
Ağzında, sırtında, ne taşırdı?..
Almak için vermek gereklidir. Serptiği tohumu kullanmasını bilen. Ancak tarlasının Yeşiline kavuşur.
Hazreti Salih (A.S.) içlendi.. Fakat bir çeşit sitem de de bulundu:
«Ey babam!.. Sen ve soyum, böylesine akıllıyı im ı-da Semûd kavminin sapıklık ve azgınlığını ^îiçin önlı mediniz?.. Artmasına fırsat verdiniz?..»
Tabiî cevap alamadı.
Bu sefer annesi konuştu, geçmişten yaklaşıp:
Kimde ağız ve dil yok?.. İsteyen konuşur. İlhamlanır keyfince.

Fakat bıktıran 4a olur, Zehir saçan da_ Dinleten pek azdır.
Çörmezmisin ki Her ateş yakan Başka başka çalışır.
Dumanla boğulan vardır. Eteği tutuşanlar olur. Hele is yağdıranlar!..
Sonunda her şey diner.,
Ateş söner..
Kalan küldür ortalıkta.
Kazancın nedir?..
Belki kararında pişen
Veya kömürleşen bir ekmektir o.
Dil de yorulur, Ağız kapanır.. Sesler uzaklaşır.
Seni dinlemeye mahkum ettiklerine
Verdiğin derecesinde,
Ya alkışlanır, ya horlanırsın.
Hazreti Salih (A.S.) bir garip gülümsedi: «Ben demek böyle bir ana ve babadan doğmuşum.. Neler söylemek istediklerini henüz inceleyebilmekteyim.» Teyzesi sona kalmıştı. **Ona** da kulak verdi saygıyla Hazreti Salih (A.S.):

Bir köle olmaktır..
Bütün muradım
Onların hayatını yaşamaktır.
Nereye el atsam, Ne yapmak istesem, Yasaklar çıkıyor karşıma.
Bu mudur saadet?.. Dilediğini yapamamak Hürriyet midir?..
Ancak tenbellik serbest.. Can sıkıntısında bunalıyorum, Devamı sapıklıkta buluyorum.
Hazreti Salih (A.S.), güçlükle evine kendisini alıştırdı.
Bu zamana kadar akşam yaklaşmıştı.
Kapları araştırdı..
Su vardı ama, içilecek, kullanılacak gibi değildiler. Hepsini dışarıya döktü.
İki testi alarak su basma gitti.
Yine ummadığı ve ilerdeki tutumunu hatırlatan bir hadise oldu.
Su başındakiler, Hazreti Salih (A.S.) in yaklaşmakta bulunduğunu farkedince, açıldılar.. Ona arkalın mı döndüler.
Artık anlaşılıyordu.. Semûd kavmi Hazreti SAllt (A.S.) m dönüşünden memnun olmamıştı.. Ona boykot ilân etmişti.
Sebep ve bahaneleri de çeşitliydi.
Fakat kaynakları birdi.
Putların gazabından korkuyorlardı.
— 104 —

V
BAŞKA TÜRLÜ BİR SABAH

Ertesi gün, her zaman olduğu gibi, yine Çatalkaya Mikasından güneş yükselmişti.
Semûd kavminin yurdu El-Hicr, ağır ağır aydınlanıyordu.
Fakat hissedilir, elle tutulur, gözle görülür, bir başkalık vardı bu sabahda.
Sanki Semûd kavmi'nin yurdu yeni kuruluyorcası-na, her şey hevesliydi, gayretliydi.
Düne kadar, yaşamaktan, var olmaktan, utanan yeryüzü ansızın sarındığı karalığı, taşıdığı aşağılık duy-|Uiunu, sıyırıp atmıştı.
Kimse bilmiyordu ama, bütün bu başkalık ve değişiklikler, Semûd kavmi yurduna ayak basan Hazreti Salih'in (A.S.) yüz suyu hürmetine oluyordu.
Sabah başlamış, her şey böylesine uyanmıştı ama, İki varlık zamanlarını bekliyorlardı uyanmak için.
Birincileri tapmaktaki putlardı.
Bunlar hep uyuyacaklardı, hüviyetlerini değiştirir, hiçliklerini kazanırlarsa, ancak uyanacaklardı.
Yani, ölümleriydi uyanmaları.
— 105 —

İkinci uykudakilerse Semûd kavmiydi.
Çünkü bütün geceyi azgınlık ve sapıklıkta geçirmiş lerdi. Kimi gece yarısından sonra, kimi sabaha karşı uyU muşlardı.
Bunlar en erken öğleye uyanacaklardı.
Fakat nasıl bir uyanış!..
Uyanış denemezdi buna.. Çünkü sersemliklerinin ılı» ğılması, akşamla beraber başlayacak olan yeni saı luklarına bağlıydı.
Hazreti Salih (A.S.), bütün bunları bildiği haldo, tu erken uyanandı.
Penceresinin önüne oturmuş, üzerine ölüm topriN serpilmişcesine, kimsesiz kalan şehre bakıyordu.
Fakat beklediklerinin gecikmeden görünecekleıı im naatindeydi.
"""\
Kölelerdi bekledikleri.
Nitekim, fazla zaman geçmedi.. Köleler ortay.' tılar.. Kimi tarlalara dağıldı, kimi sürüleri kırlara güttt Kimi yeni evler için kayalar oymaya başladı.
Kısacası, bir şehirde ne türlü iş varsa, köleler.....
rın basındaydılar.
Hazreti Salih (A.S.) güldü.
Haklıydı bunda.
O halde, teyzesinin ilhamları doğruydu.
Hür olan asıl kölelerdi.. Semûd Yurdu onlarımıı
Ellerindeki, bellerindeki, ayaklarmdaki zincirli İçlerden onları gözetleyen muhafızlar, başlarının u. de yılan ıslıkları çalan kırbaçlar ve benzerleri bir n ifade etmiyorlardı.
Asıl köle olanlar, kendilerinde ululuk vehmeden S* mûd kavmiydi.. Putlara kul, köle, esirdiler..
Dış görünüş değil, iç görünüş önemliydi.
Kölelerden ayrı, bir de Semûd Yurdunun yoksullun

Yardı. Bunlar da emre uyarak tenbeldiler ama, yoksulluklarını giderici çareler peşindeydiler.. Köleleri azdı.. I'rk sefahat âlemlerine dalmazlar, köleleri devamlı kont-ıııl ederek, sözde yoksulluklarını gidermeğe çaışırlardı. Kısacası Semûd kavmi'nin dokuz kabilesi de kuvvetliler ve zayıflar diye ikiye bölünmüştü.
Hazreti Salih (A.S.), kölelerden ayrı olarak bu zayıflardan da ümitliydi.. Onları iman nuruyla aydınlatırca, kuvvetli geçinenler artık iflah etmezlerdi. Ya, Hazreti Allah'a teslim olurlar, yahut silinip giderlerdi.
Nitekim Hazreti Salih (A.S.) az sonra yoksulların ila yola düştüklerini gördü..
Lâkin gerek kölelerde gerekse yoksullarda, bir başkalık sezdi.. Tıpkı doğan sabah gibi, daha canlı ve diriydiler.
Belki kendisine öyle gelmişti. Salih (A.S.) içeriye çekildi. Tenbel tenbel oturmakta hiçbir mâna yoktu.. Giyinmeye başladı. Henüz hazırlanmıştı ki kapısı vuruldu.
Gelen, kölelerinin başıydı. Gözleri sevinçle parlıyordu.
Hazreti Salih (A.S.) ı hürmetle etekledikten sonra anlattı:
«Ey Sahibim!.. Teyzen ölünce akrabaların bizi bölüştüler.. Hayvanlara ve tarlalara da el attılar. Fakat geldiğin öğrenildi.. Mal ve mirasını teslim etmek arzusundalar. Beni memur ettiler.. Nasıl emir buyurursan öyle yapacağım.»
Hazreti Salih (A.S.) köleyi bekletmedi: «Ey Düzzar!.. Huyumu ve ahlâkımı biliyorsun.. Eski tertibi aynen al.. Adamlarım ve mallarım toplanıp yeril yerine konsun.»
«Baş üstüne ey sahibini!..»

«Artık bana böyle hitap edilmesini istemiyorum I ıı ve gördüğümüz ne varsa ancak bir Sahib'e maliktir.. Bu da Hazreti Allah'tır.. Mülkün sahibi O'dur.. Her şeyi fay damıza muvakkat olarak emanet etmiştir.. Öldüğüm zaman hangi birimiz beraberimizde bir çöp götürüy ruz?...»
Düzzar daha çok sevindi.. Bakışları ıslandılar.
Kendini tutamadı, açıkladı:
«Demek akşam duyduklarımız doğruymuş..»
«Evet doğru..»
«Anlatılanlara aklımız yattı.. Peşindeyiz.»
«Kurtulacaksınız.. Eşitlik ve kardeşliğin, Allah' kul olmanın, bahtiyarlığına ereceksiniz..»
«Şimdiden o haldeyiz..»
«Gizü çalışın.. Çünkü işkence edilmenizi istemem Yalnız ben açık çalışacağım.. Ne zaman söylersem o za man meydana çıkarsınız.»
«Seni korumalıyız..»
«Hazreti Allah korur..»
Salih (A.S.) baş kölesi Düzzar'a, inanç ve ibade hakkında bir saate yakın bilgi verdi.. Onu gönderdi.
Artık çıkacaktı.'
Bu sefer vaktiyle iyilik ettiği yoksullar, ziyaretin ı ne koştuğu hastalan sökün ettiler.
Bunlar Hazreti Salih (A.S.) m gelişinden elbat memnun olmuşlardı.. Fakat onun Vahdaniyete çağını karşısında birdenbire teslim olamadılar.. Korktular..
Hazreti Salih (A.S.) kırılmadı.
«Bana şüpheyle bakmayın..» dedi. «Deli sanmayın Sizlere dargın da değiüm.. Yine kalbim ve elim üzerim. dedir.. Günü gelince hak vereceksiniz.. Şimdilik kendim: koruyun.. Çünkü zayıfsınız. Semûd'un kuvvetli zalimleri çetindir.. Siz seyirci kaim. Ben onlarla mücadelemi yapı cağım.» *%

Hazreti Salih (A.S.) o gün ikindiye kadar sabretti.
Semûd kavminin azgınları uykularından uyanıp meydana çıkınca, önce akrabalarına göründü.
Akrabaları, Sâüh (A.S.)ı aklı başında, sıhhatli bulunca tekrar ümitlendiler.. Onu hükümdar yapmak sevdasına kapıldılar.
Büyükler hatırlattılar:
«Ey Salih!.. Geldiğine sevindik.. Sana artık işe başlamanı, dedenden kalan hükümdarlığı almam hatırlatırız.. Bu uğurda her fedakârlığı yaparız.. Yeter ki yine eski huylarına devam etme. Bırak kölelerle, zayıflarla yüz göz olmayı.. Hele çaışmayı.. Şerefini ve bizim şerefimizi düşün.»
Hazreti Salih (A.S.) ummadıkları bir cevap verdi:
«Ben hükümdarlıktan kat kat yüce bir vazifeyle görevlendirildim.. Onu yapacağım..»
«Nedir bu yüce vazife?...»
«Az sonra eğlenmek için toplandığınız vakit diğer-kabilelerle birlikte cümlenize anlatacağım.. Kabul eden, peşimden gelir, etmeyen akıbetini bulur..»
Hazreti Salih (A.S.) in akrabaları, tekrar ümitsizliğe düştüler.. Haklıydılar da.
Hükümdarlıktan ileri ne vardı yer yüzünde onlar için?. Hazreti Salih (A.S.) m ham hayaller peşinde hâlâ koştuğunu, akimi basma toplamadığını sandılar.
Ayrılıp gittiler.
Yol boyunca içlerinden birisi dertlendi:
Murat ağacı pek kalın..
Hele yüksekliği!..
Ne zaman altına sokulsam
Tutunamıyorum..
Düz, kaygan bir kaya sanki.

Ne olacak?.. Dallardaki nimetleri, Renk renk bereketi •* Yine eller mi devşirecek?. Pek sinirleniyorum O maymunlara. ,
Bir zamanlar benimdi
Dalların gölgelikleri..
Devşirmeye yetişemezdim nimetleri.
Nasıl düştüm,
Kim itti beni?..
Ansızın kendimi yerde buldum.
Elimde tek imkân var. Ağaca çıkmak için Kemendim, sırığım, Merdivenimdir o. Fakat inat ediyor.. Vazifesinden kaçıyor.
Salih (A.S.), aldırış etmedi bu dertlenişe de.
Hakikaten ikindi vakti, Semûd Kavminin tek toplandıkları yer olan su başında halk birikmişti.
Hazreti Salih (A.S.) oraya yürüdü.
Diğer kabile halkı gelişine önem vermez göründü-ler. Hattâ bazıları yüzüne baka baka gülüştüler.
Salih (A.S.), uygun bir anda söz taşma çıktı.
Geleneğe göre, yanında olan sırığa asılı gongu çaldı
Halk istemeyerek susup ona döndüler.
Hazreti Salih (A.S.) önce yumuşak konuştu:
«Sizi selâmlarım ey kardeşlerim!,. Hepiniz sıhhatin

ıi ıı iz, neşelisiniz.. Memnun oldum.. Bunların devamını ■ **illerim.**»
Dinleyenler Hazreti Salih (A.S.) m sözlerinden hoşnut, kaldılar..
Fakat kurnazlar vardı.
Bunlar sözün nereye varacağını anlamışlardı.
Hatırlattılar:
«Ey Salih!. Sen ki kavmimizin eşrafındansın, herkesten iyi geleneği bilmen gerekir.. Söz taşına çıkan her In.iiın önce putlarımızı anmah değil midir?.. Onları kızdırmanın sonu nereye varır yoksa?...»
İşitenler bunları tastik ettiler:
«öyle[v] öyle.. Önce putlarımıza saygını sun.. Yoksa dinlemeyiz.. Gazaba uğramaktan çekiniriz.»
Hazreti Salih (A.S.) aldırmadı:
«Acele etmeyin.. Sabırlı olun ey kardeşlerim..» diye devam etti. «Onlara da sıra gelecek..»
Kabul ettiler:
«Peki..»
Hazreti Salih (A.S.) konuya girdi., öğrenmek istedi:
«Ey Semûd!.. Şaşkın kardeşlerim!. Artık uyanın.. Ne olacak bu gidişin sonu?...»
Bağırdılar:
«Ne var gidişimizde?.. Az önce sıhhatli ve neşeli olduğumuzu söyleyen sendin.. Yoksa yanlış mı işittik?...»
«Hayır.. O sıhhat ve neş'eniz, bir dalın kabuğu gibidir. Çabuk kurur.. Çünkü, içinizde hayat yok.. Akmıyor.. Kabuğu besleyemiyor. Ben size içinizi aydınlatacak, nurlandıracak çareleri öğreteceğim.»
Sapıkların ileri gelenleri gülüşütler:
«Bir aydan fazla zamandan beri yoktun.. Yoksa bir kervan dolusu hazineyle mi döndün?.. Onu mu bize damıtacaksın?.. Pek cömert olduğunu biliriz.»

«Tamam., tnsana nasip olan hazineyi getirdim slzü. Ona sahip olan ebedi murada er«r..»
«Hani?...»
«Görünmez o.. Ancak inanılırsa kavuşulur..»
«Anlamıyoruz..»
«Ey Semûd!.. Ben kesinlikle biliyorum ki, zaman zaman içinizden bir ses feryad eder.. İsyanını bastın rsı-nız.. Ruhunuzun nurudur o. Bırakın artık dilediği gibi yansın, parlasın.. Göreceksiniz, ummadığınız bir cenn«t âleminde yaşıyacaksınız daha yeryüzündeyken.. Siz n» zavallı kimselersiniz ki, köle hayatı sürüyorsunuz.»
Kızanlar oldu:
«Hakaret etme ey Salih!... Semûd kavmi asla kol»
değildir..»
«Kölelik yalnız sizin esir aldıklarınıza yaptırdığım* gibi yaşamak değildir.. Hepiniz, şu tapınağın idare ini elinde bulunduran kâhinlerin kölelerisiniz.. Sizi karnin mışlar.. Atalarımızı da kandırmışlar.. Bir takım cami'. faydasız, zararsız putlar yaptırmışlar.. Onlara kölesini»., İçinizdeki iblis nefsinizin zayıflığından faydalanmış zarlarda avuç üstünde oynatüan maymunlardan farkl nız yok.. İnsan hiç, cansız bir şeye kulluk eder mi?..»
Söz taşına doğru yürüyenler, yumruk kaldıran im
vardı.
Hazreti Salih (A.S.) m akrabaları bunları uzu
tırdılar.
Ayrıca Salih (A.S.) a ihtar ettiler:
«Ey* Salih!.. Şakayı, alayı bırak.. Sana anlattık || *fl* HiiEi konuş.. Bakıyoruz hâlâ eski akılsızlığındasın..»
«Şaka etmiyorum..-Hele alaya niyetli değilim.»
«O halde seni tapınağa götüreceğiz.. Belli, sitili ı« D miş, büyüye uğramışsın.»
«Hayır..»

Hazreti Salih (A.S.) m kabilesi dışındakiler sordular:
«Niçin Salih sinirlensin.. Ona büyü yapüsın?..»
Akrabaları cevap verdiler:
«Bunlar sizlerin marifetidir.. Hükümdarlığım önlemek istediniz.. Halbuki, Salih'in hükümdarlık hakkıdır.. Mirasıdır.»
Kabileler birbirlerine düşmüşlerdi.
Karşı taraf bağırıyordu:
«Bir deliyi hükümdar yapamayız.»
«Salih iyileşecektir.»
«Söz taşından insin..»
«Hayır inmeyecek.. Dilediğini konuşacak.. Ona dokunmanıza fırsat vermeyeceğiz.»
Bazı kabileler orta yolu seçtiler:
«Bırakın konuşsun. Görüyorsunuz ki eğleniyoruz. Abuk sabuk konuşması içimizi açıyor.. Birbirinizle kapışıp kan dökmek doğru değildir. Bir kan davasına sebep olacaksınız. «Eğer Salih, suç işlerse, inancımızı horlarsa, putlar onu cezalandırır. Tasası bize mi düştü?»
Ortalık yatışmıştı.
Hazreti Sâüh (A.S.) anlatmaya devam etti:
«Hakkımda ne hüküm verirseniz verin.. Kıymeti yoktur. Ben size âlemleri halk eden ve tek hükümran olanın emirlerini tebliğe memur edildim.. O'na teslim olacaksınız.. Kurtuluşunuz bundadır.»
«Ne demek istiyorsun?.. Yani başka kavmlerde türeyen peygamberlerden misin sen?.. ,
«Evet..»
«İşte en büyük yalan.. Bunu isbat etmediğin sürece yalancısın.. Seni yalanlayacağız.»

«İsbat ancak Hazreti Allah'ın* emriyle olur.. Fakat akanızı ve vicdanınızı kullanın. O'nu derhal bulursunuz.»

Hazreti Salih (A.S.) daha konuştu.. Allah'a kulluk etmelerini, O'ndan başka ilâh jojlmadığını, kendilerini v« diğer kavimleri rızıklandırdığını sayıp döktü.
... Ey kavmim!. Allah'a kulluk edin. Sizin ondan başka hiçbir Tanrınız yoktur... * (A'râf: 73) Düşünün ki (Allah) sizi Âd'dan sonra hüküm darlar yaptı.. Yeryüzünde sizi yerleştirdi. Ovu-lanndan köşkler yapıyor, dağlarından evler yontuyorsunuz. Artık (hepiniz) Allah'ın lütuf larını anın, yeryüzünde fesadçılar olup taşkın
lık yapmayın (A'râf: 71)
Semûd'a biraderleri Salih'i (gönderdik). I><-di ki:» Ey kavmim!. Allaha kulluk edin. Sizin ondan başka hiçbir tanrınız yoktur. O, sizi top raktan meydana getirdi, sizi orada ömür gevii meye (yahud: imara) memur etti. O halde 00 dan mağrifet isteyin. Sonra ona tövbe edin (hep ona dönün). Şüphesiz ki Rabbinfin rahmt-U) çok yakındır. O, (duaları da) kabul edemin »
(Hûd: 01)
O zamandaki biraderleri Salih onlara: «(All;ılı dan) korkmaz mısınız?» demişti. «Şüphesiz ben size gönderilmiş emin bir j><y gamberim.» •
«Artık Allah'dan korkun ve bana itaat edin.» Ben buna karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum Benim mükâfatım âlemlerin Rabbinden başkasına ait değildir.»
— 114 —
«Siz burada (ki nimetlerin içinde) emin emin bırakılacak mısınız?..» «Bağların, pınarların içinde..» «Ekinlerin ve tomurcuklan nazik, yumuşak, hurma ağaçlarının içinde.» «Dağlardan şımarık şımarık evler yontuyorsunuz.»
«Artık Allah'dan korkun ve bana itaat edin.» «Müfritlerin emrine boyun eğmeyin.» «Ki onlar yer (yüzün) de fesad yapar, İslah etmez kimselerdir.»
(Şuarâ': 142-152)
Bunların 'hiçbirisi azgınlara tesir etmedi.
Bazıları içlerinin aydınlandığını farkediyorlardı.. ►'tıkat kavmin başta gelen azgınlarından çekmiyorlardı.
Azgınlar, ancak menfaatlerini düşünüyorlardı.
Derhal Hazreti Salih (A.S.) ı yalanlamakta hiçbir-"Mk nıca görmediler.
Sizden evvelkilerin, Nûh, Âd ve Semûd kavimlerinin ve onlardan sonra (gelip sayılarını) Al-Iahdan başkasının bilmediği (kavmlerin) haberi size gelmedi mi? Peygamberleri onlara apaçık burhanlar getirmişti de onlar ellerini ağızlarına itip: «Biz size gönderileni inkâr ettik ve biz sizin davet eder olduğunuz (din) den kat" ve gocundurucu bir şek ve şüphe içindeyiz.» demişlerdi.
(İbrahim: 9)
Onlara kendilerinden evvelkilerin, Nûh, Ad, Semûd kavm (ler) inin, İbrahim kavminin, Med-
— 115 —

yen sahiplerinin, Mü'tefekilerin haberi de |g| medi mi? Peygamberleri onlara apaçık mudil ler getirmişti. (İnanmadıkları için tamamen ıı< lâk oldular). Demek ki Allah onlara nılmedU yor değildi. Fakat onlar kendilerine zulmedl
yorlardı.
(Tevbc: /»>
Eğer (kafirler) seni tekzib ediyorlarsa on I w dan evvel Nûh Kavmi, Ad, Semûd (kavmini) İbrahim kavmi, Lût kavmi ve medyen yaranı <l« (peygamberlerini) tekzib etmişlerdi?...
(Hacc: 48)
Nûh kavmini de, (evet) peygamberleri t4>k/l|t
etdikleri vakit biz onları da (tufan ile) boftdıık
ve kendilerini insanlara bir ibret yaptık. İtli
zalimler için (daima) acıklı bir azap hazırladık
Âd'ı da, Semûd'u da, Ress ashabım da ve bun
lann arasında (geçen) birçok nesilleri «I»
(helak ettik). Biz (onlardan) herbirinc
mislerden)'misaller irat ettik. (Fakat pcy>; ><<<
herlerini tekzib ettikleri için) hepsini tanı Mı
helak ile imha eyledik.
(Furkan: *M*
Onlardan evvel Nûh kavmi, Ad ve kazıklar »*• hibi Fir'avn, Semûd, Lût kavim (ler) i ile Eykl yârânı da (peygamberlerini) tekzib etmlıjlmlı İşte o partilerin akıbeti.. Onların herbiri, başka değil, gönderilen (o peygamber) leri tekzib ettiffer) de bu yüzden (»•■ lara) azabım hak oldu-
(Sâd: 1144)
— 116

Onlardan evvel Nûh kavmi, Ress yârânı, Semûd (kavmi) de tekzib etti (ler).
(Kâf: 12)
Semûd (kavmi, kendilerini azap ile) korkutan (emir)leri yalan saydı (1ar) da.
(Kamer: 23)
Semûd ile Âd (kavmleri tâ yüreklerinde patlayacak olan) o kıyameti tekzib etti (ler).
(Hakka: 4)
Semûd (kavmi), azgınlığı yüzünden (peygamberlerini) tekzib etti.
(Şems: 11)
*****
Hazreti Salih (A.S.) o gün ve ertesi günler, hep kavminin içinde, onları hidayete erdirmek için dolaştı vaazlarda bulunup durdu.
Kabilelerin ileri gelenleri, Hazreti Salih (A.S.) a pek kızıyorlardı.. Fakat birbirlerine düşmelerinden korkarak, susuyorlardı. Gizlice tapınağa gidiyor, putlara Haz-rotl Salih (A.S.) dan kurtulmaları için adaklar adıyor, k 11 rbanlar kesiyorlardı.
Hazreti Salih (A.S.) m akrabaları da aynı haldey-Bltr.
Hazreti Salih (A.S.) ı hükümdarlık için kışkırtıp duruyorlardı. Peygamberlikten vaz geçmesini istiyor-lıırclı..
Fakat Hazreti Salih (A.S.) hiçbir tarafı dinlemedi.
En şerefli vazifesini korkusuzca yürüttü.
— 117 r-

Semûd kavmi'nin ileri gelenleri farkında değllıiıı.ı Üç beş sene içinde köleler, yoksullar, muhtaçlar, ı>h kelimeyle zayıflar, Müslüman olmuşlardı.. Gizice, lıı>/ reti Salih (A.S.) m şeriatıyla amel ediyorlardı.
Zalimler yani kuvvetliler, bunun farkında değildiltr, Sanki gözlerine toprak serpilmişti..
^^™
Böylece aradan bir beş sene daha geçti. I____
Hazreti Salih (A.S.) kırk yaşını aştı.. On yıl peygamberlik yaptı.
Mü'minler sabırsızlanıyor ve soruyorlardı: ^^^ «Ey Peygamberimiz!.. Bu gizli ibadetimiz daim fl zamana kadar devam edecek?.. Biz Allahımıza açılu, şerefle kulluk etmek istiyoruz.»
Hazreti Salih (A.S.) hep sabır tavsiye ediyordu: «O günler de gelecek.. Bir az daha kuvvetlenip çoğ-lalım..» ^^
«Dayanamıyoruz..»
«Semûd kavmi'nin dokuz kabilesindeki azgınlar pa vahşidirler.. Sizlerin Allah'a kulluğa başladığınızı öğr" dikleri anda, her çeşit işkenceyi yaparlar..»
«Razıyız..»
«Zafer için ölmemeniz, aksine yaşamınız lâzınnin Müminler, Hazreti Salih (A.S.) a hak veriyorluıd Hazreti Salih (A.S.) da diğer peygamberler gibi h
ki Allaha çağırırken karşılıksız, menfaatsiz, ücretsiz ç
tıştığını söylemekten vaz geçmiyordu.
BUhassa bunun üzerinde önemle duruyordu. Çünkü sapıklar, her işi karşılık bekleyerek yapar lardı.
Tekrar, akraba olâun, karşıdaki azgınlar olsun. Hu» reti Salih (A.S.)ı bûyülenmekle itham ettiler. Onunla U raşmaktan vaz geçtiler.. Bu ithamlan, Hazreti Sftll

(A B.)ı küçültmekten ziyade, kendi gururlarını ve put-ıııını korumak içindi.
Semûd yurdunda, kayaları zor işlenen bir tepe vardı. Bu tepe manzarasıyla, biçimiyle, görme durumuy-h». pek güzeldi.
Azgınlar tepedeki kayaları oyup evler yapmak için V< >k çalışmıştılar.. Binlerce köfenin canlarıyla oynamışla Itır. Fakat kayalardan en küçük bir taşı sökemenûşler-<ıı
Vaz geçmişlerdi ümitlendikleri şeylerden.
Zaman zaman tepenin karşısında geçer otururlardı.
Onu salyaları aka aka seyrederlerdi.
İçlerinden tekrar heveslenenler, ilhamlananlar çı-knrdı. Tepede hiçbir şey yetişmezdi Oturulamazdı da.. Sert rüzgârlar eser, kulakları sağır ederdi.
Azgınların şairleri bilhassa tepenin sihriyle uzaktan uzağa ilhamlanırlardı:
Ne çıkardı
Ne olurdu şu tepeyi de isyanından etseydik!.. Bize baş kırdırsaydık!.. Hangi güzel böylesine Nazlandı, teslim olmadı?.
Onu ele geçirip
Dilediğim gibi işlemedikten sonra
Rahat, huzur arama bende.
Ey Semûd!..
içinizde başka türlü
Düşünen var mı?..

Ot bitmez, sert kayalı, Başında kasırgalar esen Tepenin albenisi, Adanıp gönül verdiğim Donmuş sevgiliye benziyor. Halini bildiğimi görmeyen yok. Fakat gönlümü kaptırdım.. -Koparamıyorum..
Hazreti Salih (A.S.) boş zamanlarında tepenin karşısına geçer* düşünürdü.. Bazan da üzerinde gezinirdi.
Onun bu türlü hareketlerini yakından izleyen sapıklar gülüşürlerdi.
Aralarında alay yollu konuşurlardı: , «Salih, tam kendisi gibi, inatçı, sert, lâf anlamaz bir arkadaş buldu..»
«Bakalım dostlukları ne kadar sürecek.»
Fakat aradan çok geçmeden, Hazreti Salih (A.S.) m tepeye avadanlık taşıdığını gördüler.
Bunlar, kendilerinin kullandıkları cinsten kazıntı kürek ve küskü değildiler.. Başka biçim ve boylardaydı lar. Eğri olanları vardı.
Hakikaten Hazreti Salih (A.S.), düşünmüş, tepen m kayalarını uzun zaman tetkik etmiş ve nihayet, onlun emrine ram edecek âletleri hazırlamıştı.
Çünkü biliyor ve inanyordu ki Hazreti Allah, inâft-na, yeryüzüne hükmedecek, her güçlüğü yenecek, I ılı
akıl vermişti.
Hazreti Salih (A.S.), hazırlıklarını bitirince, aklımı
koyduğunu yapmaya başladı.
Semûd halkı, onun tek basma çalıştığını, sökUlmM kayalan kolaylıkla parçalayıp şekillendirdiğini gördük çe, hayretten hayrete düşüyorlardı.

Aralarında durumu tartışıyorlardı.
Vardıkları karar hep aynıydı.. Hazreti Salih (A.S.), büyülenmişti ama, kuvvetli bir sihirbazdı da. Tepe olduğu gibi duruyordu.. Sihirle halka kayaları oynattığını
gösteriyordu.
Hiç kimse, âletlere ye Hazreti Allah'ın iznine vermiyordu yapılanları.
Hazreti Salih (A.S.) m şeriatiyle gizlice amel edenler, Allah'a teslim olanlar, öğrenmek istiyorlardı. Bu maksatla sık sık Hazreti Salih (A.S.) ı yakalıyorlardı:
«Ey Peygamberimiz!.. Tepede ne yapmak niyetinde-
sin?..»
«îlerde göreceksiniz.»
«Azgınlar bunları senin sihirbazlığına veriyorlar.»
«Ne çıkar?.. Her peygamber böyle çirkinliklerle itham edilmiştir.. Sonunda zafer kendisinde kalmış, diğerleri perişan olmuşlardır.»
«Sana yardım etmek arzusundayız.»
«Hayır.. Yardım ettiğiniz anda, azgınlar dinine girdiğinizi anlarlar. Sabredin.»
Başka yapılacak şey yoktu.. Onlar da sabrediyorlardı Hazreti Salih (A.S.) sabahları erkenden uyanıyor, l epede ikindiye kadar çalışıyordu.. Sonra dönüyor, halin u arasına karışarak onları Allah'a kulluk etmeye çağı-
ıı yordu.
Ümmeti bir hayli çoğalmıştı.
Fakat bunların içinde zenginlerden, zalimlerden, ileri gelenlerden, hiç kimse yoktu.
Hazreti Salih (A.S.) asla ümitsiz değildi.
Dünya işleriyle karıncadan hızlı, muntazam bir gay-n-ıie ilgileniyordu.. Peygamberliğini de aynı titizlikle yapıyordu.
Semûd kavminin ululari kahinlere baş vurmuşlardı:

— H

«Putlarımız ne zamana kadar sabredecekler?, mûd kavmi içinde sihirbazlara yer vermek güç I azaltmıyor mu?..»
Kâhinler hep aynı uyutucu sözleri söylüyorla
«Bekleyiniz.. Salih'in günü gelince ne hallere ceğtni göreceksiniz..»
«Meselâ ona gelecek gazap nedir?..»
Kâhinler hayallediklerini anlatıyorlardı:
«Salih, çalıştığı tepede helak edilecek.. Olay *m* ceryan edecek bilemeyiz.. Belki kazdıklarının altında lir, belki tepe yarılır, onu içine alır..»
İnanıyorlardı sapıklar..
Bağrışıyorlardı:
(cNerde o günler!...»
Bu türlü bir netice pek işlerine gelmiyordu.
Kan davasına sebep olmadan Hazreti Salih (A. m yok edilmesi başlıca çıkar yollarıydı.
Fakat iki sene bekledikleri halde, kâhinlerin ha verdikleri gazaplardan hiçbirisi olmadı.
Sapıklar, uyanır uyanmaz tepeye bakıyorlardı.
Kendi evleri gibi kayalar oyulmuyordu.
Duvarlar yükseliyordu.
Bahçeler yapılıyordu.. Hazreti Salih (A.S.) bu b çelere sırtında toprak ve gübre taşıyordu..
Kırlard bağlarından çiçekler, ömrü çok ağaçlar ve meyva fld lan dikiyordu.
Bunlar tutmuş ve yeşermiştiler.
Tepede kayalardan sızan ince bir su vardı. Hazr«l Salih (A.S.) bu suyun yolunu açmıştı.. Bol bol akmââi-
nı sağlamıştı.
Artık tepenin ölü hayatı son bulmuştu.. Canlamm j ti. Kuşlar, küçük hayvanlar, orasını kendilerine yun edinmişlerdi.. Şen, mesut sesler yükseliyordu.

Aradan bir yıl daha geçti.
Hazreti Salih (A.S.) in kayalara biçim vererek, ördüğü duvarlar boylandılar..
Birbirlerine bitiştirilip üzerleri örtüldü.
Azgmlar o zaman yapılanın ne olduğunu sözde anladılar:
«Salih, kendisine bir ev kurdu.»-
«Evet, kapılı, pencereli bir ev.. Bahçesi, bağı da var.»
«Neye yarar!.. Ergeç putlarımızın gazabına uğrayacaktır.»
«Belki de kendi kafasına uygun bir kavim üretecek.»
«Sanmam., öyle olsa evlenirdi.»
«Salih helak edilince, tepe bize kalır.»
«Akrabaları bırakırlar mı?..»
Bazıları gülüyorlardı:
«Hani sihirli gördükleriniz, tepenin üzerinde gerçekte hiçbir şey yoktur?.»
O zaman akıllarını başlarına topluyorlardı:
«Doğru.. Fakat Salih sihirde pek ilerlemiş.. Gerçekten ayırt edilemiyor yaptığı şeyler..»
Azgınlar böyle konuşurlarken, müminler de başka türlü konuşup övünüyorlardı:
«Peygamberimiz, O inatçı tepeye hayat vermekle mucizesini gösterdi.. Sapıklar bunun nasıl farkına varmıyorlar?...»
Hazreti Salih (A.S.), müminlerin bu türlü konuştuklarını işitmişti.. Onlan uyardı:
«Benim yaptığım ne sihirdir, ne de mucize.. Aklımı kullandım.. Bazı âletler icat ettim.. Muvaffakiyetim normaldir.. Sakın peygamberlerden mucize istemeyiniz.. Olur ki, peygamberler dayanamaz, Hazreti Allah'dan gerçekleşmesini dua ederler. Ve Hazreti Allah da derhal gerçekleştirir.. Sapıklar mucizeyi görürler.. Ne çıkar?..

Yine iman etmezler.. Sihre verirler.. Sonunda helak <<ıı
lirler.»
Doğruydu bütün bunlar.
Esasen, Cebrail (A.S.) sık sık Hazreti Salih (A.S.) a uğruyor ve soruyordu:
«Semûd kavmi'nin azgınlannın hidayete erecek ıı-ri hakkında hâlâ ümitli misin ey Salih?...»
«Evet..»
«Bir dileğin var mı?..» «Yok..»
«Eğer ümit kesersen, hemen söyle.. Sevgili Allah im onlara cezalarım verecektir..»
Harzeti Salih (A.S.), son günlerde sık sık olan Mİ ikâzlardan telâşlanmıştı.
Adeta Cebrail'e yalvarıyordu: «Sevgili Allah'ım bana biraz daha mühlet ver.m Çünkü, O, insanı akıllı yarattı. Ergeç azgınların da dnj rüya yöneleceklerine inanıyorum..» «Peki...»
Hazreti Salih (A*.S), artık daha çok çalışıyordu gamberlik görevinde..
Esasen tepede yapacakları- bitmiş sayılırdı. Şehre koşuyor, gördüğünün yakasına yapış a Vahdaniyete çağırıyordu.. Sesi kısılıncaya, boğazı kV ruyuncaya kadar anlatıyor, anlatıyordu. Fakat, karşılığında gördüğü ancak bol bol adimi kahkahalar ve hakaretlerdi. Kovuluyordu. Taşlanıyordu. Her tarafı yara bere içinde kaldığı halde, yine alin lere uysallıkla muamele ediyordu.
Henüz hiçbir kimse kızdığını görmemişti.

VI
BEKLENEN ŞAHLANIŞ

Hazreti Salih (A.S.) uysaldı ve hiç kimse kızdığını görmemişti ama, nihayet onun da şahlanma, kabına sığmama, vakti gelip çatmıştı.
Peygamberliğinin on altıncı senesinde, elli yaşına yakınken, bir akşam müminlere haber saldı:
aYann gün ağarırken ne kadar Semûd yurdunda mü'minler varsa bana gelsinler.. Tepede toplansınlar..»
Mü'minler yani köle ve yoksullar, zayıflar, pek sevindiler. Hanidir bekledikleri hadise oluyordu.. Artık gizli ibadetten çıkıyor, meydana yürüyorlardı.
O geceyi uykusuz geçirdiler.
Semûd kavminin kuvvetlileri, zalimler ve sapıklar, verilen emirden habersiz, yine akşamla birlikte sefahatlerine dalmışlardı. Ancak gece yansından çok sonra sızıp kalmışlardı.
O zaman, şahlanışın vakti geldi.
Semûd yurdunun her tarafından, Tepeye doğru bir akın başladı. Tepeye yaklaşıldıkça, mü'minler hayrette kaldılar.
Çünkü kendilerini bu kadar çok sanmıyorlardı.
Üstün körü bir sayım yaptılar.
On bine yakındılar..
Güçleri, moralleri büsbütün yükseldi.

Tepenin yamaçlarını fırdolayı çıkarlarken, dayanamadılar. Tekbir getirdiler.. Sabahın alacakaranlığı İçin de tekbir sesleri dağı-taşı sardi..
Fakat ne küçük gürültüyle kaçışan kuşlar, böcekler, hiç kımıldamadılar.. Gözlerini açıp sadece hazla seyrettiler gördüklerini..
O zaman bazı müminler hatırladılar.»
Hazreti Salih (A.S.) m, kâinatta ne varsa Hazretl Allah'ı kendi dilleriyle teşbih ve tenzih ettikleri gerçeğini açıklamasıydı bu hatırladıkları.
İmanları tazelendi.
Hazreti Salih (A.S.) da, müminler kadar heyecanlıydı.
İlk tekbir seslerini işittiği anda dışarıya fırlamış v« gelen kavmini hazla, gözleri yaşara yaşara seyre başlamıştı.
İman kuvveti ne güzel şeydi öyle!.
Tepe yamaçları dik olduğu halde,' müminler uçarcasına, yorulmadan, çıkıyorlardı.
Sanki bir yarış vardı.
Bunu kazanmak arzusundaydılar.
Elbette kanatlanacaklardı..
Allah'a kulluk etmeye başladıkları günden beri, in sanın beden ve ruhunu çökerten davranışlardan, azgınlık ve sapıklıklardan kurtulmuşlardı..
Çalışıyorlardı.
Yalan söylemiyorlardı..
Yol kesmiyor, dedi kodu yapmıyorlardı.
Salıp çırpmıyorlardı.
İçki içmiyorlardı, s Fuhuş ve sefahatten uzaklaşmışlardı.
Birbirlerini sevip sayıyorlardı.. Kardeştiler.
Hırsı, tamahı bırakmışlardı.
tfardımlaşıyorlardı.
Kısacası fenayı itmiş, çirkini soyunmuş, iyiye, günle sarılmışlardı.
En büyük kazançları da sahiplerini bulmalarıydı.
Başlarının üzerinde, içlerinde, gizlinin gizlisinde bile Hazreti Allah'ın varlığını hissettikçe, güvenleri artmıştı.. Davranışlarım ona göre düzenlemişlerdi.
Hazreti Salih (A.S.) a vahyedilen şeriatte ne varsa ışıktan çağlayanlar halinde dökülüyorlardı inanç kayalarından.. Müminler bunların altında yıkanıyor, temizleniyorlardı.
Hastalık,.dert, illet azalmıştı.
İşte şimdi de tek üzüntüleri olan gizli ibadet etmeleri artık kaldırılıyordu.
At, deve, kaplan, aslan, kurt, kısacası akla gelen her hayvan şahlanabilirdi ama, bir müminin şahlanışı bambaşkaydı.. Güneş bile öylesine göz alıcı yükselmezdi.
Müminlerin içinden bir şair dayanamadı.. Bunu dile getirdi sabahın geceyi parçaladığı bu anda:
Beni tepeye tırmanıyorum sanmayın.
O nedir ki!..
Hafifledim ve güçlendim bir anda.
Yolumu kesecek,
Beni durduracak
Kuvvet olamaz..
Nereye gittiğini, Ne yapmak istediğini bilen Bir göktaşı gibiyim-Dilersem sönmeğe hazırlanan Şu yıldızı yakalarım.. Yahut güneşi parçalar, Milyonlarca yıldız serperim.

Şahlanma anımı böyle düşünürdüm.
Bedenimde değil,
Ruhumda başlayacaktı
Nur nur fışkırmalar.
Ve ben yaklaşacaktım
Tek sahibime,
Allahıma, aşkların sonsuzuyla.
Murada ermek, Kulluğun armağanı olan Cennetlere kavuşmak. Ancak böyle mümkündür.
Sevenle sevilenin kavuşması, Kucaklaşmasıdır bu.
Müminler tepeye çıktıkları vakit, güneş doğm<r,i" Hazreti Salih (A.S.) yaptığı evin önündeki meydar da bir taş üzerinde ayakta duruyordu.
Müminler, geldiler geldiler.. Selâm verip sıralan*
′ Hazreti Salih (A.S.) in yüzünde ve gözlerinde \»*u* seyrine doyulmaz bir gülümseme vardı. Onu kana kana içtiler. Müminlerin sonu alınınca Hazreti Salih (A.S.) k
nU§ ^Sevgili Allahımıza binlerce şükür olsun ki, bi/. kU lanna bu günü nasip buyurdu.. Ne ^^^^ şimdi kendinden geçmiş bir halde uyumakta olanh. Sefahatlerinin verdiği ağırlık, altında kayadan sert sağırdırlar.. Ne bahtiyardır Allatan has kulu olan „„. müıler!.. Uyanmışlar, peygamberlerine koşmuşlardır. M tık onlar ebedi saadettedirler.» -
Hazreti Salih biraz durduktan sonra devam Hİİ

«Ey Kavmim!.. Size bir müjdem var.. Artık Allah'a kulluğunuzu açıkça yapacaksınız.. Sapıklara örnek olacaksınız.. Belki böylelikle Semûd kavmi içinde kazana-caklanmız olur.. Allah'a güvenen ve sığman kimse hiçbir şeyden korkmaz.. Ancak Allah müstesna.»
Yine sustu Hazreti Salih (A.S.).. Tekrar konuşunca,
bilgi verdi:
«Ey kavmim!.. Allahımızm asıl evi Mekke'dedir.. Kabe'dir o. Yeri bilinmiyor, bulunamıyor ama, kalplerimiz Kabe'ye doğrudur.. Fakat kuvvetlenmek, düşmanlarımızı da ürkütmek için orada toplanıp birlikte ibadet yapmamız gereklidir. Şu gördüğünüz mescidi onun ıçmtyaptun. iyi havalarda biriktiğiniz meydanda ibadet edeceğiz. Sonra konuşup anlaşacağız.. Tanışacağız. Ben art* mescide taşındım. Geceleri burada yatacağım.. Sabahları TerS iniP vademe devam edeceğim.. Sizler de çağırdı-ğım zamanlar gelirsiniz.»
Kameti Salih (A.S.), bu kısa konuşmasından sonra v^eSîef yeni şeriat'leri tebliğ etti.. Hayat ve insan **hakkında** kuvvetli bir hutbede bulundu..
Birlikte ibadet edildi.
Bütün bunlar bir saate sığmıştı.
Müminler dağıldıkları zaman, yıllarca tepede kal-mışlarcasına, şehre yabancılık duymuşlardı. Sabahla birlikte tepeye "yapüan akını ve gürültüleri, sapıklar duymuşlardı.. Ne olduğunu anlamak içm Sanmışlardı ama, henüz kendilerine gelememiş sallanı-
yorlardı.
Abuk sabuk konuşuyor, fikir yürütüyorlardı.
oX Semûd kabileleri içinde en zalim ve haydut **olan Sâlif oğlu Kadar (Gaddar) a da** ulaştırılmıştı.

Kadar, gençti.. Fakat zulmü ve hilesiyle diğer kabile ileri gelenlerini emri. altyja almıştı. Onların kumandanlarına da emirler veriyordu.
Semûd kavmi içinde en sözü geçendi.
Hattâ hakkında bir rivayet çıkarılıp efsaneleştiril-mişti:
Hazreti Salih (A.S.) m sihirbazlığını daha yirmibeş sene önce kabullenen Semûd azgınları, onun sihrini ancak doğacak bir çocuğunun bozacağım bildiğini ve adamlarına o çocuk doğunca öldürmelerini emrettiğini yaymışlardı. Hazreti Salih (A.S.) bu çocuğun gök, al ve kırmızı renkte olacağını da söylemişti. Salih (A.S.) m adamları, nerde bir doğum olursa, o tarihten beri, doğam kollamışlardı.. Bir türlü Salih (A.S.) m anlattığı çocuğu bulamamışlardı. Halbuki o çocuk yirmi sene önce doğmuştu.. Saklamışlardı.. Çabuk büyümüştü.. Kabilesinin ve Semûd kavminin en fesat saçan zalimi olmuştu.. Semûd yurdunda oturan dokuz kabilenin sekizinde esasen birer zalim, merhametsiz vardı.. Dokuzuncu kabileye de bu çocuk bela kesilmişti.. Adı Sâlif oğlu Kadar'dı. Nitekim şimdi Semûd kavmine kumanda ediyordu ve azgınlar, Kadar'ın, uydurulan efsaneye uygun bir şekilde, Hazret I Salih (A.S.) m sihirbazlığına son vereceğine, putların onu aracı yaptıklarına inanıyorlardı.
Sâlif oğlu Kadar, Salih Mescidi Tepesinde onbin kişilik müminin toplandığım ve ibadet ettiklerini öğrenince küplere bindi.. Esasen durumun sonunu gözleriyla görmüştü.
Yanına koşup gelen diğer sekiz kabile azgıruyla buluştu.
Hepsi pek soğukkanlıydılar.
Hırslarını, kızgınlıklarını dışlarına vurmuyorlardı

Halk, onların neler yapacağım, nasıl kararlar alacaklarım bekleşiyorlardı.
Sâlif oğlu Kadar kısa konuşup halkı dağıttı: «Ey Semûd kavmi!.. İyi oldu.. Kimin dost kimin düş-ıruuı kaldığı açığa çıktı. Şimdi daha rahat iş görebiliriz.. İki fırkaya ayrılmış bulunuyoruz.. Salih'in Allah'ına ı n ı;m edenlerle etmeyenler.. Elbette çekişeceğiz.. Sonun-'U zafer bizimdir.»
Andosun ki biz Semûd (kavmin) e de, Allaha ibadet edin diye biraderleri Salih'i gönderdik. Bir de ne görsün, onlar birbirleriyle çekişir iki fırka foldular).
(Nemi: 45)
Kadar, halk çekiüp gittikten sonra, arkadaşlarım aldı, en yakın bağa girdiler.. Gölgeliğe oturdular.
Hepsi Kadar'ın ağzının içine bakıyorlardı.
Kadar, konuşmayınca, sekiz arkadaşından birisi sordu:
«Ne olacak ey Kadar?.. Fikrin nedir?...»
«Halka söylediğimi iştimedin mi?..»
«İşittim..»
«İki fırkaya ayrıldık.. Renklerimiz belli oldu. Bilir-Hİniz ki ben Salih'in fikrini bozmak için yaratıldım.. Gözlerim göktür.. Bakışlarım kanlıdır, kırmızıdır.. Tenim aldır.»
«Bunlardan haberliyiz ey Kadar.. Onun için değil midir ki sana uyduk.. Emrine girdik.»
«Tamam.. Salih'in sihirlediği insanlara dikkat etliniz mi?.»
«Yetişemedik..»
«Ben yetiştim.. Salih'in adamları kölelerdir.. Yoksul

ve biçarelerdir.. Yani zayıflar.. Salih'in sihri bize, kuvvetlilere işleyemedi.»
Bağrıştılar:
«Kölelerse iş kolay.. Onlan öldürürüz.»
«Hayır.. Kölelerimiz ölürse, işimizi kim yapar?.. Bu kadar köleyi de komşu kabilelere baskın
Avererek bir gecede elde edemeyiz.. Esir alamayız..»
«Haklısın ey Kadar..»
«Bir an düşünün.. Tarlaları süren, bağlan işleyen yok. Çobanlar kaçmış.. Evde hizmetçilerimiz uçmuş.. Bütün bunlar yapılmayınca yoksul kalırız.. Biz çalışmak için değil, çalıştırmak için yaratıldık.. Kuvvetten düşünce, komşu kabileler saldıracaklar.. Semûd kavminin sonu gelecek.. Zincirlere vurulacağız, başka ülkelere götürüleceğiz.»
«O halde kölelere işkence edelim..»
«Hayır.. Bu da olmaz.. Onlar Salih'in pek kuvvetli sihriyle bağlıdırlar.. Görmüyor musunuz ki isyan halindeler?.. Diğer yoksullar da öyle.»
«Güzel konuşuyorsun ey Kadar.»
«Bana kalırsa Salih gibi çalışalım.. O nasıl gizli-açık halkı kandırdıysa biz de öyle yapalım., önce adamlarını kendimize çevirelim..»
Bu fikir beğenildi.
Hemen o günden, köle olsun, zayıf olsun, imân eden-ler sıkıştınldı.. tik fesat tohumu ekildi.
Bunu yapanlar dokuz kabilenin ileri gelen gençleriyle onlara uyanlardı.
O şehirde (düşman) dokuz erkek vardı ki bunlar yeryüzünde daima fesat çıkanyor, iyilik tarafına hiç yanaşmıyorlardı.
(Nemi: 48)
— 132 —
Bunlar, iman edenleri yakaladıkça, Hazreti Salih (A.S.)m peygamber olmadığı hakkında, kalblerine şüphe düşürmeye çalışıyorlardı.. O türlü konuşuyor, kuvvetlerine güvenerek sıkıştmyorlardı.
Onun kavminden (iman etmeyi) kibirlerine ye diremeyen ileri gelenleri de kendilerince hor görünenlere, onlann içinden iman edenlere şöyle dedi (ler): «Siz Salibin gerçekten Rabbi katından gönderilmiş bir peygamber olduğunu biliyor musunuz?» Onlar da: «Biz, dediler, doğrusu onunla ne gönderildiyse ona iman edicileriz.» (Yine) o kibirlenen kimseler: «Biz, doğrusu o sizin îman ettiğinizi inkâr ile kâfir olanlanz.» dedi (ler).
fÂ'râf: 75-76)
Kuvvetlilerin, iman edenlere baskılan günlerce, ay- -larca sürdü. Fakat müminler döneceklerine, başkalarını kazanıyorlardı.
Dokuz zalim tekrar aralarında toplandılar.
Durumu tartıştılar:
«Salih'in sihri çözüleceğine gittikçe kördüğüm oldu.»
«Evet, henüz kazançta değil, zarardayız.»
Başkanlan Kadar yine soğukkanlıydı. Ümit verdi:
«Bana güvenin..»
«Başkasını düşünemeyiz..»
«Sırayla her yolu tecrübe ediyoruz.. Kolaydan başladık.»
«Şimdi hangi yola sapacağız?..»
«Sâlihi, bizzat adamlan karşısında sıkıştıralım.. Sözlerimizle alt edelim..»
«Güzel bir fikir.»
— 133 —

«Dağıldılar..
Hazreti Salih (A.S.) müminlere haber verdiği gibi, geceleri mescidde kalıyor, sabahla birlikte Vadi-i Kura'ya iniyor ve halkı Allah'a davet ediyordu.
Bu dokuz ele başı, artık Salih (A.S.) m peşini bırakmadılar. Nereye gitse ve söze başlasa karşısına dikildiler.
Salih (A.S.) ile iman edenleri Semûd yurdundan kovacaklarını söylediler.. Tek kuurtuluşun eski dinlerine dönmek olduğunu haber verdiler.
O küfredenler, Peygamberlerine (söyle) dediler: «Elbette ve elbette sizi ya yurdumuzdan çıkaracağız, yahut mutlak ve mutlak dinimize döneceksiniz.» Bunun üzerine Rableri kendilerine (o peygamberlere:) «O zalimleri muhakkak helak edeceğiz» diye vahyetti.
(İbrahim: 13)
Ayrıca Salih (A.S.) ı Semûd kavmine uğursuzluk getirmekle suçladılar.
Dediler: «Senin yüzünden ve maiyetinde bulunan kimseler (müminler) yüzünden uğursuzluğa uğradık..
(Nemi: 17)
Ona büyülendiği iftirasını yaptılar, kendileri gibi bir insan olduğunu haber verdiler.
«Sen, dediler, ancak (hızlı) büyülenmişlerden sin.» «Sen bizim gibi bir beşerden başkası di ğilsin. Bununla beraber eğer (peygamberlik dfl vasmda) doğruculardan isen haydi bir âyet mâ cize getir.»
(Şuarâ': 153-151)

Hazreti Salih (A.S.), bunların niçin böyle konuştuklarını biliyordu.. Her cevabı veriyordu.. Âyet göstermesinden maksatlarının mucize olduğundan haberliydi.. rakat kıyamıyordu mucize sonunda onlara. Bıkmadan öğüt verdi.
Peygamberleri de şöyle demişti: «Gökleri ve yeri yaratan, sizi günahlarınızdan yarlığamak, size muayyen bir vakte kadar meydan vermek için (hak dine) davet etmekte olan Allah hakkında mı bir şek?».. (İbrahim: 10)
Peygamberleri onlara: «Biz de, demişti, sizin gibi insandan başka (bir şey) değiliz. Fakat Allah, nimetini kullarından kime dilerse ona ihsan eder. Allah'ın izni olmaksızın bizim size (kahir) bir hüccet getirmemize imkân yoktur. Müminler ancak Allaha güvenip dayanmalıdır.»
«Hem de biz ne diye Allaha güvenip dayanmayalım ki bize dosdoğru yollan O göstermiştir. Bize yaptığınız eziyetlere elbet katlanacağız. Tevekkül edenler dahi yalnız Allaha güvenip dayanmakta sebat etmelidir.»
(İbrahim: 11-12)
Salih dedi ki: «Ey kavmim, niçin iyiden (ve güzelden) evvel çarçabuk kötüyü istiyorsunuz?.. Allahdan yarlığanmanızı istemeli değil misiniz?. (Böyle yaparsanız) memuldur ki esirgenirsiniz».
(Nemi: 48)

... (Salih de): «Sizin bütün amel (ve hareketler) iniz Allah nezdinde (gizli değildir, yazılı) **dır. Belki** siz imtihana çekilmekte **olan bir kavimsiniz» dedi.**
(Nemi: 47)
Fakat ne söylese boşunaydı.
Nihayet Hazreti Salih (A.S.), sapıkların elebaşları-na cevap vermemeye, onlardan yüz çevirmeye karar verdi. S.on sözlerini söyledi kendi kendine:
O da onlardan yüz çevirdi ve (kendi kendine) şöyle dedi: «Ey kavmim, andolsun ki **ben** size Rabbimin elçiliğini tebliğ etmişimdir. Size ha-yırhahlık göstermişimdir. Fakat siz **hayırhahları** sevmezsiniz ki.» (Â'râf: 79)
*** * ***
Hazreti Salih (A.S.) m elebaşlardan yüz çevirmesi, herhangibir korkudan, çekinmeden değildi.
En büyük sebep, onların baskılarına dayanamayıp, âyet (mucize) dileğinde bulunmasıydı Allah'ından.. Mu cize gerçekleştiği anda, Semûd kavmi helak edilecek i i
Halbuki Hazreti Salih (A.S.) hâlâ ümitliydi ve bil hassa insanları seviyordu.. Vazifelerini tamamlamak ai zusundaydı.
Fakat elebaşılar bunu anlayamadılar. Bilhassa Semûd kavminin en şakisi olan Sâlif **oğl** Kadar asla düşünmedi.. Ayaklanmıştı bir kere.
(O kavmin) en şakisi ayaklandığı zaman.
(Şems: 13

Komşu kabileler, olanları dikkatle izliyorlardı. Semûd kavminin iki guruba ayrılmasına için için sevinmişlerdi. Elbette yakında bu iki gurup birbirleriyle kapışacaktı. Neticede, kim kazanırsa kazansın, Semûd kavmi zayıflayacaktı. Hicaz ile Şam yurdu arasındaki bu en önemli bölge, kolaylıkla ellerine geçecekti.
Daha şimdiden Vadi-i Kurada, dağlardaki kayalara oyulmuş evlerde, o emsalsiz bağ bahçelerde, geziniyor görüyorlardı kendilerini..
Semûd kavminin kuvvetlileri nasıl ki, El-Hicr yurdunun kartalları sanıyorlardıysa kabilelerini, bu yabancı komşu halkı da aynı emeli besliyor, rüyalanıyorlardı. Pek kurnazdılar da.
Çeşitli yollardan, Semûd kavminin ikiye ayrılan halkını kışkırtmaya çalışıyorlardı.
İmansızlara-haber üzerine haber salıyorlardı: «Kan gütme tehlikesini bir tarafa bırakın.. Sihirbaz Salih'in ehline (İman edenlere) saldırın.. Buna başladığınız anda derhal yardımınıza koşacağız. Çünkü, Salih'in. sapıklığı, bize de uğursuzluk getirdi.. Putlarımızın gazabına uğramak üzereyiz.»
Bu sözler derhal Sâlif oğlu Kadar'a ulaştırılıyordu. Kadar, arkadaşlarına soruyordu: «Ne dersiniz?.. Bakın komşu kabileler bize yardım edecekler.»
«Bunu bekliyorduk.»
Fakat Kadar, hilede ustaydı.. Arkadaşı kumandanları uyandırıyordu:
«Komşu kabileler bizim kara gözlerimize âşık değiller.. Birbirimizle kapışıp zayıflamamızı istiyorlar.. Sonra buraları istila edip safalanna bakacaklar..»
Doğru konuştuğuna baş sallanıyor ve soruluyordu: «Çare nedir?...»

«Bana mühlet verin, düşüneyim..»
Semûd kavminden bıkmış, onun yurduna göz dikmlıj olan komşu kabileler, müminlere başka türlü haberler gönderiyorlardı:
«Ey Müminler!. Biz kavminizden değiliz ama, Salih'in Peygamber olduğuna inanıyoruz.. Kendisine söyleyin. Zalim Semûd kavmi içinde niçin yaşıyor ve sizi yaşatıyor?.. Bıraksın o lanete uğramış topraklan.. Sizi alıp göçsün.. Göreceksiniz ki ağırlamakta elden geleni yapacağız..»
Bazı müminler, bu haberlere kanıyorlardı.
Müjdeymiş gibi, koşup Hazreti Salih (A.S.) a anlatıyorlardı.
Salih Peygamberin cevabı kesin oluyordu:
<cEy Kavmim!.. Nasıl inanıyorsunuz o komşu kabilelere?. Hepsi çıkarlarına bakıyorlar.. Maksatları açıklıı Semûd yurdunu ele geçirecekler.. Ben'bu yurda, oradl yaşıyan insanlara peygamber olarak gönderildim., sapık kalıncaya kadar vazifeme devam mecburiyetindeyim..»
,
«Ey Salih!. Seni tasdik ediyorlar ama..»
«Yalan.. Dilleri başka, gönülleri başka konuşuym ■■
Semûd kavmindeki azgınların elebaşısı Kadar, Salih (A.S.) in kendisinden yüz çevirdiğinin, sözlerine **cevap** vermediğinin farkındaydı. Buna rağmen peşini bırakma* di. Ne yaptıysa, Hazreti Salih (A.S.) onunla konuşmalı
Sözlerini duymamış göründü.
Bu hal, azgınlar arasında Kadar'ın itibarının dü| meşine yol açıyordu...
Kadar'la eğlenenler, olayları yüzüne vuranlar bili
vardı.
Kadar, Hazreti Salih ile ehli müminlerin arala.....<

fesat sokarak, fitneyle dağıtmayacağını, eski dinlerine döndüremeyeceğini anlamıştı. - Başka hileler düşündü.
Hakkında çıkarılan efsaneye esasen inanmıştı.
Hazreti Salih (A.S.) ı bir sihirbaz görüyor ve putlar tarafından sihrinin bozulmasına memur edildiğini vehmediyordu.
Başka hileler ne olabilirdi?..
Aklına hiçbir şey getiremiyordu.
Nihayet tapmağa koştu.
Kâhinlere fal baktırdı.
Kâhinler niçin fal baktırdığını biliyorlardı. Ona göre ümit verici konuştular.
Sâlif onlarla da fikir alış verişi yapıyordu.
Tehdit ediyordu:
«Bana yardım etmiyorsunuz..»
«Daha nasıl edebiliriz?.. Bütün gün ve gece, putlara yalvarıp duruyorz..»
«Fakat hani?.. Salih'in mescidi hâlâ ayaktadır.. Ona inananlar gün geçtikçe artmakta, biz azalmaktayız..»
«Sabredeceksin.. Bilirsin ki putlarımız, daima son anda yardıma koşarlar.. Elbet bunda da bir hikmet vardır.
«Artık tahammülüm kalmadı.»
Doğruydu.. Kadar'm tahammülü kalmamıştı.
Çıldırmış, delirmiş gibiydi.
Bir an önce zaferi kazanmak istiyordu.
Onun da kendine göre gizli hesaplan vardı.
Semûd kavminin hükümdan âcizdi.. Eğer Kadar, Harzeti Salih (A.S.) a karşı zafer kazamrsa, bu hükümdar, silinecekti.. Kendisi Semûd kavmine hükümdarlık yapacaktı.

Bunu hatırladıkça tüyleri zevkle kabanyordu.

Gök gözleriyle onların aklığına oturmuş kanlar, *Xo*-yulaşıyorlardı. ».
Kadar, böylesine zalim, bencil, hilekâr fesatçı, yır tıcı olmasına karşılık, yalnız bir kişinin kulu kölesiydl.
Sayha'nın!..
Sayha genç bir kızdı.
Şimdiye kadar kimseye yüz vermemiş, evlenmemişti.
Kadar, Sayha'ya delicesine âşıktı. .
Ne zaman gidip aşkına karşılık dilense, kesip atıyordu:
«Ben hükümdarla evleneceğim..»
«Hükümdar yaşlıdır ey Sayha!...»
«Çalış, hükümdarlığı elde et..»
«Hakkımda putların sunduğu efsaneyi biliyorsun ey Sayha!.»
«İşittim ama, hani?.. Hep ellerin bomboş geliyuı sun.»
Kadar, kâhinleri bir tarafa bırakmıştı.. Putlarla doj-rudan doğruya temasa geçmişti.
İlham bekliyor, yalvarıp yakarıyordu.
Böylece birkaç hafta daha geçti.
Kadar, bir akşam üzeri, yine tapınaktaydı.
Beklediği ilham geldi:
«Ey Kadar!.. Sen sevgilin Sayha için uğraşıyorsun Unutma ki kadınlar yalvarıp yakarmadan anlamazl.u Onlara şiddet gereklidir.. Git Sayha'yı kolundan tut.. Sürükle ve kaçır..
Göreceksin, Sayha sana ram olacaktır,»
Kadar beklemedi.. Öyle yaptı.
Sayha, ninesiyle yalnız otururdu.
Evine doğru gizlice sokuldu.
Pek kuvvetli görüyordu kendisini.
Sayha'ya hiçbir şey söylemek niyetinde değildi Yakalayacak, ağzım kapatıp sırtlayacaktı.
— 140 —
Nereye götüreceğini de hesaplamıştı. Kare dağı büyüktü.. Güzeldi.. Sır doluydu. Kare Dağı'nın mağaralarından birisine sokacaktı Sayha'yı.
Orada mekân kuracaktı.
Hele Sayha, putların ilhamlandıklan gibi, ram olsundu, gerisi kolaydı.
Kadar, Sayha'nın evine bir hayli yaklaşmıştı.
Her zamanki gibi onu avludaki kayaya oturmuş gördü.
Ninesini araştırdı.. Yoktu. O halde ninesi yine erkenden uyumuş olacaktı.
Kadar, Sayha'yı görmüştü, yalnızdı ama, daha uzaktan seçmesiyle birlikte yine titremeye başlamıştı. Kurduğu plânlan yapamayacak kadar morali çökmüştü.
Kadar'ın tam ezilmesine, Sayha'nm söylemeye başladığı bir şarkı da kolaylık verdi:
Ne duruyorum, Kimi bekliyorum hâlâ Bu topraklarda?. Yaşım ilerledi.. Sonbahar güzelliğime . Gölge düşürecek nerdeyse.
Bütün erkekleri tanıdım, Gördüm, biliyorum., içlerinde bana arkadaşlık Edecek yok.. Hepsi çirkin.
— 141 —

Anlıyorum,
Göçmek lâzım buralardan.. Dağlara sığınmak.. İnsanlara kaynamadı gönlüm. Belki kayalar arasındaki yırtıcılar, -Kaplan, arslan, ayı, kurtlar Beni anlarlar.. Birisi arkadaşım olur.
Sâlif oğlu Kadar, bu şarkı ile Sayha'nın artık içini okumuştu.. Durdu.
Demek Kadar hükümdar da olsa Sayha ona gonul
vermeyecekti.
Kızdı Kadar.
Yayma bir ok geçirdi.
«Şimdi görürsün Kadana ram olmamanın cezasını. ı diye söylendi. «Demek dağların yırtıcıları benden üstün ha!..»
Nişan aldı.
«Bu, nişan alış değildi. O sebeple Sayha'ya daha dikkatli bakmaktı.
••„„„„
Sayha'nın san ipek saçları, batmakta olan güneşin renklerinden daha içe dokunuyorlardı.
Kayaya iliştiği halde, ne boylu duruyordu öyle!..
Özene bezene yapılan putların dişi olanlarında yoktu bu albeni.. Hele yüzü!.. Hele sesi.
Kadar, yayını geri çekti.
Hayır, Sayha'yı öldürmeyecekti.
Sayha, Kadar'ın putuydu.. Hem de konuşan, canlı
PUtÜOnu kandırman, yalanlarla oyalamalıydı yine. Koşarak gitti yanma. Kayanın dibine oturdu..
Eteğini tuttu.

Konuşmadı.
Hep baktı.. Üzüm salkımına tilkinin baktığı gibi baktı. Armudu gören ayının ağzı nasıl sulanırdı, dudak yırtmaçları öyle ıslandı.
Sayha, bir zaman bekledi.. Kadar'dan ses seda çıkmayınca, saçlarım tutup sarstı. Ve bir kahkaha koyverdi.
Kadar'ın saçlarını bırakırken, başını itmişti.
Bağırdı:
«Aptal!...»
«Aptal mı ey Sayha?...»
«Başka ne olabilirsin?...»
«Niçin?'...»
«Çünkü korkaksın.. Zavallısın.. Sen beni değil, canını seviyorsun..»
«Bir az daha bekle ey Sayha!.. Hükümdarlığım pek
yakın.»
«Bunları çok dinledim..»
«Yine dinle.. Beni kırdığına pişman olacaksın.»
Sayha, dudak büktü.. Kadar'ın aklını yerinden oynatan sırlar verdi.. Apaçıktı.. Nisbetti bu. Fakat Kadar anlayamadı.. Oyuna geldi.
Sayha şu açıklamayı yapmıştı:
«Ben evleniyorum ey Kadar!..»
«Kiminle?...»
«Tahmin etmişsindir.'»
«Demin şarkıda söyledin.. Kaplan, ayı, arslan, kurt.»
«Hayır hayır.. Onlardan daha güçlü bir insan var.»
«Kim?..»
«Salih!...»
Kadar sarardı:
«Salih mi?...»
«Tabiî.. Niçin şaştın?.. Henüz elli yaşında var yok.. Pek güzel ve genç.. Akıllı, cesur.. Bekâr.. Onbinin üze-

Tinde bir kavme hükümdardır.. Putlara bile isyan etti de onları yendi. Salih kahramandır.. Gönlümün arzuladığı erkektir..»
Kadar perişandı.
Öğrenmek istedi:
«Konuştun mu?.. Sana açıldı mı?..» ,
((Kahramanlar açılmazlar.. Mağrurdurlar.. Ancak, dolayısiyle bana aşkını anlattı.. Dinine girmek demek aşkına cevap vermek demektir.»
«Salih bir sihirbazdır.. Elli yaş az mıdır?.. Bense henüz otuzuna varmadım..»
«Biliyorum.. Elimden hiçbir şey gelmez ey Kadar!.. Gönlüme söz geçiremem..»
«Ne olursun, bir az daha bekle.. Salih'i perişan edeceğim.. Semûd kavminin tek mutlak hâkimi olacağım.. Yani Melik.. Sen de Melike.»
Sayha, bir kahkaha daha attı:
«Beni uyuyor mu sanıyorsun ey Kadar?.. Sen Salih'i nasıl perişan edeceksin?.. Görüyor ve işitiyorum, Salih sana cevap bile vermiyormuş.. Herkesin eğlencesi oldun..»
«Bilirsin ki ben Semûd'un en azgınıyım. Tuttuğumu koparırım.. Bu zamana kadar sabrettimse, kan dökmemek, bir davaya sebep olmamak içindir.. Fakat artık, Salih'in sonu geldi.. Sihrini bozacağım.. Halk içinde kepaze olup kaçacak, yahut uçuruma atlayıp intihar edecek..»
Sayha dudak büktü:
£(Ne zaman olacak bunlar?...»
«Haftaya.. Altı gün sonra eh büyük bayramımızın baslıyacağını unutmamışsındır.. öyle bir günü mahsus seçtim.. Bayrama bütün Semûd kavmi gelecekler.. Salih hepsinin önünde mağlup edilecek.»
Sayha hatırlattı:

«Sana vereceğim son mühlettir bu ey Kadar.»
«Razıyım..»
«Artık git...»
«Bir az daha kalayım.. Hiç değilse iki şarkı söyle.»
«Hayır.. Salih'i dediğin hale koy.. Melik ol, beni de melike yap.. Günün yirmidört saati bülbüller gibi yalnız sana şakıyacağım.. Ömrüm boyunca gönlümü vereceğim.».»
Sayha, Kadar'ın tekrar konuşmasını beklemedi. Koşarak evine girdi.

VI!
KENDİ DÜŞEN AĞLAMAZ

Hakikaten bir hafta sonra, Semûd kâvmi'nin en büyük bayramları başlayacaktı.
Daha bayrama iki gün kala, Semûd yurdunda ne kadar insan varsa, çoluk çocuklarıyla, gelmeye, Vadi-i Kura'yı doldurmaya, hasır çadırlarım kurmaya başlamışlardı.
Sâlif oğlu Kadar, Sayha'yı son gördüğünden beri tenhaya çekilmişti.. Düşünüp duruyordu.- Hazreti Salih (A.S.) ı nasıl mağlup edecekti?.. Aklı donmuş gibiydi. İşlemiyordu.
Günler de hızla geçip gidiyorlardı.
Kadar'ın arkadaşları, diğer kabilenin baş azgınları. Kadar'ı rahatsız edip duruyorlardı:
«Ey Kadar!.. Bu bayram da Salih'i yenemeden kutlanacak.»
Kadar'ın dudaklarından hep aynı cümle dökülüyordu.
«Sabredin..»
Ve sabrediliyordu.
Hazreti Salih (A.S.) da sabretmlşti.
Bayram başlarsa, tam yirmi yılı dolduracaktı Semûd kavminde Hazreti Allah tarafından kendisine vazife verilişi ve halkı vahdaniyete çağırışı.
Müminler soruyorlardı:

«Ey Peygamberimiz!.. Bayrama biz de katılacak mıyız?..»
«Elbette.. Azgınlara örnek olacak şekilde eğlenecek-nmiz.. Halkı dinimize yaklaştıracaksınız.»
«Onlardan ne beklenir artık?.. Biz mescidimizin tepesinde eğleneceğiz sanıyorduk.»
«Sizleri anlıyorum ey mümin kardeşlerim!.. Fakat unutmayınız ki, vazife yalnız benim değildir.. Her mümin çahşmalı, Semûd kavminde azgınlığı ve sapıklığı gidermelidir..»
«Pek kalabalık olacaklar.. Bir oyun oynamalarından çekiniyoruz..»
«Ne gibi oyun?..»
«Fesat ve hilede eşleri yoktur.. Hep tuzak hazırlarlar, kuyu kazarlar, oydukları kayalar gibi.»
«O kazacakları kuyuya elbette Hazreti Allah kendilerini düşürür.. Ne yapalım, üzüleceğiz ama, kendi düşen ağlamaz.»
«Biz tedbiri elden bırakmıyacağız..»
«Bu şarttır.»
Aradan son iki gün de geçti.
Bayram sabahı başladı.
Semûd kavminin kabileleri, sürü sürü, bağıra çağıra, tapınağın olduğu tepeye gittiler.
Putlara taptılar..
Kurbanlar kestiler..
Bu kurbanların arasında yeni alçakları esirler, hattâ çocukları bile vardı.
Tekrar Vadi-i Kura'ya indiler.
İki dağ arasındaki meydan eğlenmeleri için en uygun yerdi.
Aynı saatlerde müminler de Salih Mescidi tepesinde ibadetlerini yapmışlardı.

Peygamberlerinin emrine uyarak, onlar da vadiye gittiler, halkın araşma dağıldılar.
Hazreti Salih (A.S.) bir' "hoştu.
Kalbini sıkıntı basmıştı.
Çok dua etti, ibadette bulundu ama, gideremedi iç huzursuzluğunu. Bir kaç kere yardım için^Cebrail (A.3.) ı çağırdı.. Gelmedi.
Vakit geçiyordu.
Belki yolda, yahut vadideki meydânda huzura kavuşurum düşüncesiyle ayrıldı tepeden.
Vadi ana baba günüydü. -
Bayram adı altında her türlü kepazelik yapılıyor, günah işleniyordu.
Hazreti Salih (A.S.), insan gibi şerefli bir mahlukun bu derece alçalacağını akhnna sığdıramıyordu.
Peygamber oluşunu hatırladı.
Görevini yapmalıydı.
Fırsat kolladı.
Meydanın ortasındaki düzeltilmiş kayalar üzerinde şairler, hikayeciler, şarkıcılar ve oyuncular hünerlerini göstermeye başlamışlardı.
Hazreti Salih (A.S.) onlara yakın bir yerde duruyordu. Birdenbire arkasından itildi.
Dönüp baktı.
Sâlif oğlu Kadar, diğer sekiz arkadaşıyla ona sokulmuşlardı.
Kadar alay eder gibi konuştu:
«Ey Salih!.. Senin hünerin ne zaman başlayacak?..»
Hazreti Salih (A.S.) cevap vermedi yine.
Kadar, tehdit etti:
«Artık kozumuzu paylaşmak vakti geldi. Sen Semûtl kavmini ikiye böldün ama, bak bizler ne kadar çokluğuz.

Baysan belki yüzbin varız. Çık meydana.. Bakalım.. Sözlerinle kazanacak tek bir kişi bulacak mısın?...»
Hazreti Salih (A.S.) içini çekti.
Bunu esasen yapacaktı.
Oyunların ara yerinde söz taşma yürüdü.
Halk susmuş, bekleşiyorlardı.
Hazreti Salih (A.S.), çeyrek saatten fazla, hiç ara vermeden, onlara öğütlerde bulundu, Allah'a teslim olmaya çağırdı. Sesi gürdü, dokunaklıydı.. Anlattıkları akla ve vicdana uygundu..
Kalpleri doyuruyordu.
Halk karşı durmamıştı.
Bir hoştular..
Hattâ Hazreti Salih'in daha konuşmasını ister bir halleri vardı.
Kadar'ın arkadaşları, Kadar'ı ikâz ettiler:
«Ey Kadar!.. Farkında mısın?.. Kaybetmek üzereyiz.»
Kadar kabul etmedi:
«Halkın tutumuna aldanmayın.. Onlar az sonra pat. layacaklardır.»
«Yamlmaymız?...»
«Görürsünüz...»
Kadar, böyle konuştu ama, o da şüphedeydi.
Tam o anda önünden Sayha geçti.
Göz göze geldiler.
Sayha, Kadar'a küçümser bir bakış fırlatmıştı.
O zaman Kadar çileden çıktı.
Hemen Hazreti Salih (A.S.) m yanına koştu.. Sakalına yapıştı. Avaz avaz bağırıyordu:

«Sen bir yalancısın.. Sihirbazsın.. Sözlerinle halkın bir kısmını büyüledin..»
Hazreti Salih (A.S.) soğukkanlıydı.. Cevap verdi:

«Benim Allah'ım sihir ve büyüden nefret eder.. Yapanları lanetler..»
Kadar halka döndü:
«Ey şerefli Semûd kavmi!.. Görüyor ve işitiyorsunuz. Salih hep böyle mazlum hal takınarak içimizden bir gurubu kandırdı. Semûd kavmini düşünen bir insan böyle mi yapar?.. Bayramımızda bile aramıza nifak sokuyor.. Eğlenmelerimizi burnumuzdan getiriyor. Nerelerden geldiniz?.. Salih'in sapıklıklarını dinlemek için midir bu?. Aramıza tefrika girdi.. Bundan komşu kabileler faydalanacaklar. Dağılacağız. Dağılan sürünün başına neler geldiğini bilirsiniz... Kurtlar kapar onları.. Bizi de diğer kabileler kapacaklar, köle olacağız.. Şimdiye kadar susmamızın sebebi, kardeş kam dökmemek içindi.. Bunu Salih anlamadı.. Kendisini önünüzde bir kere daha uyaracağım. Bize dönerse ne âlâ.. Dönmezse siz ne yapacağınızı bilirsiniz.. Başta Salih olmak üzere onbin kadar kendisine uyan var. Bunlan tanıyorsunuz.. İster öldürün ister sürün.. Artık bu macera sonuçlansın.. Yine bilirsiniz ki, ben Salih'in sihrini bozmak, sizlere eski şerefinizi iade etmek için doğdum.. Putların kanatları altındayım.. Onların arzularını söylüyorum..»
Halk, ansızın döndü.. Kadar'ı tuttu.
Bağrıştılar:
«Salih'e ve ona uyanlara ölüm!..»
Kadar, durumdan memnundu.
«Acele etmeyin..» diye bağırdı. «Önce kendisine son öğüfrü yapayım.. Ne de olsa kavmimizdendir.» •
Kadar, bu sefer Hazreti Salih (A.S.) a döndü.. Ha tırlattı:
«Ey Salih!.. Biz senden başka şeyler ümit ediyorduk.. Bu ümidimizi söndürdün.. Sen, atalarımızın dininden döndün.. Bizi de döndürmeye çalıştın.. Açık bir alâmetin

yok.. Şüphedeyiz.. Sözle insan aldatılmaz.. Ya dediklerini isbat et.. Yahut, bize dön.»
«Ey Salih, dediler, sen bundan evvel içimizde ümit beslenen bir (zat) idin. (Şimdi) atalarımızın taptığı şeylere tapmamızdan bizi vaz geçirmek mi istiyorsun... Senin bizi (kulluğuna) davet ettiğin (Rab) den hakikaten şek içindeyiz, şüpheleniciyizV»
(Hûd: 62)
Halk da bağrıştılar:
«Kadar doğru söylüyor.. Bize mucize göster.. Nasıl hurmaları görüp, o ağacın hurma ağacı olduğuna inanıyorsak öyle inanmalıyız.»
Hazreti Salih (A.S.) bir türlü karar veremiyordu. Tekrar halkı uyardı:
«Ben Allahımdan mucize dilesem, bunu elbette lütfeder. Fakat sizlere yazık olur.. Çünkü, Hazreti Allah, mucize ile inanmak isteyenleri helak etmiştir.. Mucizeye de inanmazsınız.. Çok geçmeden sihir dersiniz.. Vaz *geçin* istemekten. Ben hepinizi seviyorum.. Z>yan olmanız beni perişan eder.. Arzum, bana inananlar gibi, mucize-siz gelmenizdir.»
Fakat halk diretti.. Kararlarım tekrarladılar: «Mucize göstermezsen, seni de ehlini (Şana iman edenleri) de öldüreceğiz.» ^
Hazreti Salih (A.S.) büsbütün üzüldü. Yapılacak başka şey yoktu..
Son bir kere daha uyardı azgınları.. Bu arada mucize gösterebileceğini'imâ etti.. Çünkü Cebrail (A.S.) gelmiş, bakıyordu Salih (A.S.) a.

(Salih) dedi ki: «Ey kavmim, ya ben Rabbim-den (gelen) apaçık bir mucizenin üzerinde isem ve O, kendinden bantTbir rahmet (bir peygamberlik) vermişse, (buna) ne dersiniz?.. O hal-„ de Allah (m intikamın) dan, eğer O'na isyan edersem, (kurtarmak hususunda) bana kim yardım eder?.. Demek, siz beni ziyana uğratmaktan, (bunu) bana karşı artırmaktan başka bir şey yapmayacaksınız.»
(Hûd: 63)
Lâkin halk delirmiş gibiydi.
Hep bir ağızdan: «Mucize!.. Mucize!.» diye haykırıyor lardı.
Salih (A.S.) çaresiz kaldı.. Kabul etti ve sordu:
«Nasıl bir mucize istiyorsunuz?.,..»
Bunu Sâlif oğlu Kadar tâyin etti:
«Şu kayadan on aylık bir deve çıksın..»
Hazreti Salih (A.S.) Cebrail'e baktı.
Cebrail müjdeledi:
«Ey Salih!. Sevgili Allahımız bunu gerçekleştirecektir., önce iki rekat namaz kıl.»
Hazreti Salih (A.S.) hemen Allahınm huzuruna durdu.. İki rekat namaz kıldı.
Henüz namazını bitirmiş ayağa kalkmıştı.
Vadi-i Kura'da, iki dağ arasında, ortada yekpare duran kaya, hareketlendi.
Halk şaşırdı.
Susup bekleştiler.
Kayanın yaptığı hareketler, onlara, doğuracak bir kadının kıvranışlarım hatırlatmıştı.
Kısa sürdü, kayanın sancılanışı. -

Birdenbire kaya ortadan yarüdı, içinden on aylık* bir deve çıktı.. Yürüdü.
Kaya tekrar kapandı.
Deve pek güzeldi.. Mahzun bakışlıydı.
Sanki bu azgın kavme ve gelecekte başlarına geleceklere üzülerek bakıyordu.
Deve yürüdü, yürüdü kendisini yeteri kadar gösterdikten sonra, vadinin boyunca gitti..
Kayalar arasında
kayboldu.
* *
Başta.Kadar olmak üzere, azgınlar hâlâ susuyor ve titriyorlardı.. Bazılan gözlerini uğuşturuyordu. Hayal görüp görmediğini anlamak istiyordu.
Müminler ise, Coşmuşlar tekbir getiriyorlardı.
Bazıları bağinyorlardı:
«Nâka!.. Nâka!.. (Deve).. Böyle şahane deve görülmüş müdür?..»
Halkın şaşkınlığı Nâka'nm kaybolmasına kadar sürdü.
Yine ilk başkaldıran Kadar oldu.
Bir kahkaha attı.. Acı, buruktu bu kahkaha.
Peşinden bağırdı:
«Ey Salih!. Nasıl dediğim çıkmadı mı?.. Sen bir sihirbazsın.. Sihrin olmasıyla beraber çözülmekte gecikmedi.»
Hazreti Salih (A.S.) böyle deneceğini biliyordu:
«Mucizeye inanmayacağınızı, sapıklıkta kalacağınızı daha önce haber vermiştim.. Çünkü azgınlar, mucizeler karşısında hep böyle konuşmuştular.. Ne söyleyeyim, dilerim ki sevgili Allah'ımın gazabına uğramayasınız..»
• Tefsirlerin rivayetlerine göre kayadan yaşlı ve hâmile **bir deve** çıktı, Sonra, kendisine benzeyen kendisi gibi büyükçe bir deve yavruladı.

Halk, Kadar'ın kahkahasından cesaretlenmişti.
Onlar da sihirde karar kıldılar ve hidayet yoluna girmediler.. Hazfet* Salih (A.Ş^ı kınadılar..
Halbuki Hazreti Salih (A.S.), Allahına içten içe yal-varıyordu.. Mucize aracılığıyla bile imana girmeyenlerin helak edilmemelerini, mühlet verilmesini diliyordu.
Cebrail (A.S.) tekrar göründü.
Haber verdi:
«Ey Salih!.. Nâka bir zaman için burada yaşayacaktır. Göreceksin mucize devam ettiği ve başkalan olduğu halde, bu sapıklar hidayetten nasiplerini almayacaklardır.. Kalpleri açılmıyacaktır.»
Cebrail'in bu haberinden sonra, halk birdenbire vadi boyunca bakmaya başladılar..
Birbirlerine gösterdikleri vardı.
Fısıldaşıyorlardı:
«Nâka orada.. Otluyor..»
Hakikaten Nâka tekrar meydana çıkmıştı.
Otlaya otlaya yaklaşıyordu..
Geldi, uysal haliyle halkın arasmda dolaştı ve tenha bir yerde durdu.
O zaman Salih (A.S.) Kadaria sordu: «Hâlâ sihirbazlığımda israr mı ediyorsun?..» «Henüz aynı fikirdeyim.» Hazreti Salih (A.S.) halka döndü.. Anlattı:
«Tabiî siz de aynı fikirdesiniz.. Fakat şunu biliniz ki bu deve, Semûd yurdunda yaşayacaktır.. Her gün göreceksiniz. Yaşamanız, helâk'e uğramamanız ancak devenin hoş tutulmasına bağlıdır. Ona herhangibir zarar yaptığmız vakit öleceksiniz.. Semûd kavminin sonudur bu. Deveye el bile sürmeyeceksiniz.»
— 154 —
... İşte size bir alamet olmak üzere Allahm şu devesi!. Onu (Kendi haline) bırakın Allahm arzında otlasın. Ona bir fenalıkla dokunmayın. Sonra sizi acıklı bir azâb yakalar.»
(A'râf: 73)
«Ey kavmim, işte size bir âyet (bir mucize) olmak üzere Allanın şu dişi devesi!. Artık onu ('serbest) bırakın. Allahm arzında yesin. Ona fenalık edip dokunmayın. Binnetice sizi yakın bir azab yakalar.»
(Hûd: 64)
«Ona bir kötülükle ilişmeyin. Sonra sizi büyük bir günün azabı yakalar.»
(Şuarâ': 156)
Halk Hazreti Sâüh (A.S.) m emirlerine ses çıkarmadılar.
Hâlâ inanmamışlardı.
Fakat deveye dokunulursa, sihrin kendilerine de bulaşacağı korkusundaydılar..
Ayrıca, Hazreti Salih ile Müminleri rahat bırakmışlardı. Bu derece sihri kuvvetli bir insan kendilerine, kızarsa zarar yapabilirdi.
Olayı unutmak için, şaraba sarıldılar.. İçtiler içtiler ve kendilerinden geçerek, eski sefahatlerine daldılar.
Müminler Hazreti Salih (A.S.) in çevresine biriktiler.
Öğrenmek istediler:
«Ey Peygamberimiz!. Nâka hakikaten artık burada mı yaşayacak?..»
«Evet..»
155 —

«Bundaki hikmet nedir?..»
«Onu ancak Hazreti AllabT'bilir.. Ben mühlet istemiştim, kabul buyurdu.»
O sırada Kadar hırsından tırnaklarım yiyordu.
Bir kenara çekilmişti.
Ne yapacağını bilemiyordu.
Sevgilisi Sayha göründü uzaktan.. Kadar'a dönmedi bile. Fakat .ona yakın bir ağaca yaslandı..
Uzaklara baka baka ilhamlandı. Belliydi, Kadara çileden çıkarmak istiyordu.. Sözlerinde tahrik vardı:
Ben bir yıldızım.
Sen kanatları yolunmuş
Bir atmaca.
Kaldığı yerde pineklerken,
Uçmak, bana ulaşmak
Hayalini yaşıyorsun.
Ne gülünç değil mi?.. Önce, seni bu hale getirene Haddini bildir.. Öcünü al!.. Sonra kanatlarının Tüylenmesini bekle,
* *Bunlara kavuşsan bile,*
Bana ulaşman mümkün müdür?.. Yıldızı yakalayan, Çevresine sokulan, Görüldü mü?.. Rüyalanmaktır bu arzu.
— 156 —
En doğrusu, Hayatımızı yaşayalım.. Yollarımız ayrı. Birleşmek muhal.. Esasen birbirimize Yakışacak tarafımız yok.
Bilmem dikkat ettin mi?. Havuz kenarında bazan Bir kedi pusu kurar. Sudaki balıklara Hasretle bakar.. O kadar.. İleri giderse, Atıldığı suda boğulur.
Kadar anlamıştı anlayacağım, ses çıkarmadı.
İçinden söylendi:
«Ey Sayha!. Sana yakında kim yıldız, kim atmacadır göstereceğim. Kedi-balık oyunu arzuma göre bitecek.»
Sayha, ilhamlarından sonra, çekilip gitmişti.
O esnada, kabilelerin elebaşlan sekiz genç geldiler.
Heyecanlı ve üzgündüler. ^
Sordular: « Ey Kadar!.. Sabır sabır diyordun.. îşte sonucu.. Pek gülünç hale düştük.»
Kadar boş verir göründü:
«Yine aynı şeyi, sabrı tavsiye edeceğim..»
«Salih'in başımıza dert ettiği Nâka aramızda yaşadıkça huzura kavuşmamız mümkün müdür?... Her an sinirleneceğiz. Hayallerimiz yıkıldı.»
«Devenin size ne zararı var?.. Otlaklarınıza, bağ ve bahçelerinize girmedi ya.»
— 157 —

—
«Gün gelir girer.»
«Ö zaman dokunmak, öldürmek hakkim kazanırız.»
«Yeter mi?.. Salih bir başlftsını çıkarır..» -
* * *
O sırada öğle olmuştu.
Halktan birisi koşarak geldi, Kadar ve arkadaşlarına haber verdi:
«Nâka, garip bir deve.. Hep sahipsiz yerlerde otluyor. Diğer hayvanlar onu görünce, çekiliyorlar.. Hallerinde ürkme değil, hürmet var..»
«Sahipli ağaçlara, asmalara saldırmıyor mu?..»
«Hayır..»
Konuşma bitmişti ki, bir başkası sükûn etti.
Pek heyecanlıydı.
Nefes nefese konuştu:
«Nâka, hayvanlanmızm tek sulandığı kuyuya geldi. Hayvanlar kaçıştılar..»
«Suyunu içer, gider.. Bunda ne var?..»
«Çok şey var.. .Çünkü Nâka kanmak bilmiyor.. Kuyunun suyu yarıya indi.»
Kadar ve arkadaşları inanmadılar.
Kuyuya koştular.
Kuyu pek büyük değildi..
Baktılar.
Nâka hâlâ su içiyordu.
Böylece kuyunun suyu bitti.. Ancak çekildi.
O zaman halkı bir düşüncedir aldı. Binlerce hayvanları vardı.. Nâka hergün suyu bitirirse, ne yaparlardı?..
Kadar, Hazreti Salih (A.S.)ı gördü.. Yanına sokuldu.
Arzusunu söyledi:

«Ey Salih!. Sihrini boz..»
«Sihir değil o.. Mucize istediniz.. Allahım verdi. Nâka burada yaşayacaktır.»
«Fakat suyumuzu içiyor.»
«Su ortaktır..»
«Bütün kuyuyu bitirdi.»
«Bu da bir mucizedir..»
«Sihir..»
«Hayır, mucize..»
«Sen yapıyorsun.. Bize eza veriyorsun.»
«Dişi deveyi arzulayan sendin.. Kendi düşen ağlamaz.»
«Ey.Salih!.. Bu su işine bir çare bul.»
«Olur..»
Salih (A.S.), halka döndü, haber verdi:
«Su birgün sizin, bir gün Nâka'nındır.»
«Kuyu dolmaz ki.»
«Hazreti Allah istedikten sonra ne mümkün değildir ki.»
(Salih) dedi: «İşte bu dişi deve. Su içme hakkı (bir gün) onundur, belli bir günün içme hakkı da sizin.»
(Şuarâ': 155)
Halk kabul etti.
Fakat kuyunun dolacağına inanmamışlardı.
Ertesi sabah kuyunun suyla taştığını görünce rahatladılar.
Peşpeşe bu kadar gözle görülür hadiseler oluyordu da hâlâ sapıklıkta direniyorlardı.

Umursamıy orlardı.
Kayadan dişi deve çıkmıştı.. Yani cansız bir varlıktan canlı yaratılmıştı.

O deve, hakka riayet ediyor, ancak sahipsiz yerlerde otluyordu.
Semûd Kavmi hariç, hayvanlar kendilerine hürmet
ediyorlardı.
Bir içişte, dönümlük gölün suyunu bitiriyordu..
Her dişi deve erkek deveye sokulurdu. Nâka böyle şey yapmıyor, uysal, ayrı yaşıyordu.
Bir hafta süren bayramın son günü gelip çatmıştı.
Halk kuyu başında ayrılış eğlencelerini yapıyorlardı.
İçlerinden birisi Nâka'yı gösterdi.
Nâka o sırada su içiyordu, çünkü nöbet kendisinindi.. Ancak, Hazreti Salih (A.S.) m emrini biliyor gibi, gün aşırı sokuluyordu göle.
Nâka'yı gösteren adam halkı uyardı:
((Dişi devenin memelerinden süt damlıyor.»
Önce inanmadılar.. Gebe bir deve ancak sütlenirdi. Sokulup baktılar.. _ •
t
Doğruydu.
Hazreti Salih (A.S.) ı araştırdılar.. Bulup getirdiler.
Hazreti Salih (A.S.) hatırlattı:
«İşte size mucizelerden birisi daha. Nâka'yı sağsa-nız içtiği su kadar süt alırsınız.»
«İnanmayız..»
«Tecrübe edin..»
«Ona dokunmayı yasaklamıştın..»
«Sağmak müstesna..»
«Kendisi razı olur mu?
«Olur, Çünkü Nâka Allahın devesidir.. Nimeti he-pinizindjr.. Sevgili Allah'ım o kadar cömert ve adildir ki, kendisine inanmayanların bile rızkını verir.. Onun sapıklara azabı başka türlüdür..»
Hazreti Salih (A.S.) in sözlerini işitenler, evlerine koşuştular.. Kabım alan geliyordu.

Sıraya girip kuyruk yaptılar.
Nâka'yı su içerken sağmaya başladılar.
Göl bitene kadar Nâka süt verdi.
Sanki Nâka suyu süte hemen çeviren bir makineydi.
Halk sütün tadına baktılar.. Katılığını incelediler.
Hepsinin hükmü aynıydı:
«Böyle yağlı süt ne gördük, ne içtik.. Hele tadı.»
Bayramdan sonra, halk yerlerine göçtü.
Vadi-i Kura'da kalanlas, Nâka'ya alışmışlardı.
Hele ilk yıl dolunca, onu kendilerinden saydılar.
Nâka, yazları dağların yüksek yerlerinde, kışları vadide otluyordu.. Hiç kimseye zahmeti, zararı, yoktu. Aksine bol süt vererek onlara faydalı oluyordu.
* * *
Hazreti Salih (A.S.), Mescitti tepede, sık sık mü'min-teri toplayarak hutbelerini veriyor, yeni vahyedilen şeri-atleri açıklıyor, vaazlarda bulunuyordu.
Birgün müminlerden birisi öğrenmek istedi:
«Ey Peygamberim!.. Şüphesiz sen bizden iyi bilirsin.. Ben dikkat ettim, bu güne kadar mucizeyi görenlerden hiçbirisi îmana gelmediler..»
Hazreti Salih (A.S.) doğruladı:
«Bunu sizlere ve onlara daha önce haber vermiştim, însanm îman gözü kapalı olduktan sonra, binlerce mucize görse yine hidayete ermez..»
«O halde Nâka'nın aramızda kalmasının gerçek sebebi nedir?..»

«Sapıklar için mühleti isteyen bendim.. Çünkü îmana geleceklerini ummuştum.. Hazreti Allah arzumu kırmadı.. Nâka'yı bıraktı. Fakat bana ve size, mucizeler istememezi, faydasızlığını anlattı.»
«Yetmez mi?.. Artık Nâka gitse.»
Bunu niçin istiyorsun?...»
«Gördükçe, yalnızlığı beni üzüyor.»

«Hazreti Allah, sebebini halk eder.. Bırakın Nâka dursun.. Nâka, sapık ve azgın Semûd kavminin daha yer yüzündeyken takdir edilen bıı*cezasıdır.. Semûd kavmi onu gördükçe, huzurları dağılıyor, sinirleniyorlar.. Tedirgin oluyorlar.. Az şey midir bu?.. Artık ahiretteki cezaların ne türlü olacağını düşünün..»
«Haklısın ey peygamberim..»
«Semdû kavmi, eski putlarının Nâka'ya ve bizlere hiçbir gazap getirmediklerini görünce, yeni putlar yapmaya, onlardan medet ummaya başladılar.. Ne zavallı, acıklı bir haldir bu!.. Her gün görüyorum.. Kadar ile sekiz arkadaşı, tapmağa gidiyor, kahinlerle başbaşa veriyorlar.. Çırpınışları ancak kendilerini yiyip bitirecektir.»
Hakikaten de, Hazreti Salih (A.S.) in anlattığı gibi oluyordu. Nâka'ya raslayanlarm yüzleri kızanyordu.
Fakat yüzsüzdüler.. Yararları söz konusu olunca, hiçbir şey tanımıyorlardı.. Süt sağmak için yılışa yılışa kuyruğa giriyorlardı.
Kadar ve arkadaşlarının tek ümidi, Nâka'nın bir gün gelip yolunu şaşıracağmdaydı.. Semûd kavmi yurdundan uzaklaşacağıydı. Yahut dağlarda gezerken yırtıcı hayvanlar tarafından parçalanacağıydı..
Bunların hiçbirisi olmadı.
Aksine bir gün Nâka su içip, süt verdikten sonra hemen çekilmedi.
[1] Hiç yapmadığı bir şeyi yaptı.
Yere çöktü.
Halk durmuş merakla bekleşiyorlardı.
Nâka, orada ağrısız, sancısız bir yavru (potuk) doğurdu.
Kalktı, yavrusunu öpe, seve uzaklaştı.
Halk dehşete düşmüştü. Söyleniyorlardı:
((Hangi dişi babasız doğurur?.. Nihayet bunu da gördük.»

Müminler sevinmişlerdi.
Çünkü Nâka artık yalnız değildi. . En çok kızan yine Kadar'dı.
Azgın Semûd kavmine hatırlattı:
«Niçin şaşıyorsunuz?.. Bu da Salih'in bir sihridir.»
Halk kuşkuluydu.
Anlattılar:
«Ey Kadar!.. Bu işe bir çare bul.. Salih, böyle babasız, her gün Nâka'yı yavrulâtırsa ve bu yavrular büyürse, halimiz nice olur?... Susuzluktan Semûd kavmi çöle döner.. Dağın, vadinin yeşili yetmeyeceği için, yeni develer bağlarımıza, bahçelerimize, tarlalarımıza saldırırlar.. Kovsak başa çıkamayız.. Devenin nasıl kinci olduğunu bizden iyi bilirsin..»
Kadar, cevap vermedi.
Anlıyordu.. Gün geçtikçe gözden düşüyordu.
Böyle giderse Hükümdar olması ve Sayha'ya kavuşması ümidi kalmayacaktı.
Kadar, kısa yoldan Hazreti Salih'e gitti.
Ona çattı:
«Ey Salih, bu hal nedir?.. Deven yavruladı.»
«Yasak mıdır?...»
«Bunu sen yaptırıyorsun.. Korkarım ki, bize kızgınlığından her gün bir yavru peydahlatacaksın..»
«Hayır..»
«Nasıl hayır?.. Meydanda eserin.»
«O benim eserim değildir.. Sevgili Allahım, Nâka mahzun olmasın diye, ona bir yavru ihsan etti.. Başkası doğmayacak.» .....
Kadar şüphedeydi:

«İnanayım mı ey Salih?...»
«İnan..»
Kadar sevindi.. Halka koştu.
Onlara konuşmayı başka türlü anlattı: — **163** —

,
«Ey Semûd kavmi!.. Sâlihi iyice payladım ve korkuttum. Artık başka yavru dofemavacak.»
Halk rahatladı.
Fakat o anda başka bir şey oldu.
Kadar'ın uğruna çile çektiği sevgili Sayda ortaya yürüdü ve Kadar'ı yalanladı:
«Hayır.. Bu adam korkağın biridir.. Salih'i asla paylamadı. Ben dinledim.. Aksine yalvardı.»
Kadar, sevgilisi Sayha'nın ihanetini görünce, adeta çıldırdı.. Sayha'ya saldırdı.. Sarı saçlarım bileğine dola-, di, sürüklemeye başladı.
Halk karşı koyacaklarına, Kadar'ı alkışladılar.
Zalimler öyleydiler.. "Daima kuvvetliyi tutarlardı.
Kadar, Sayha'yı evine yalan yere doğru sürüdü.
Orada bir uçurum vardı.
Başında durdu ve sordu:
«Ey Sayha!.. Bana ram olacak mısm, yoksa seni aşağıya atayım mı?.. Kimsen olmadığı için kan davası çıkmaz.»
Sayha reddetti:
«Sen melik, beh melike olmadan sana asla ram olmam.»
Göz göze gelmişlerdi.
Bu yetti.
Kadar, dediğini yapamadı.. Sayha'nın saçlarını bıraktı.
Ancak söz verdi:
«Göreceksin.. Olacak istediklerin..»
«Bekliyorum..»
«Senin kalbini de okuyorum.. Bana düşmanlığın sev-
gindendir..»
Sayha cevap veremedi. Çünkü sürüklenmekten
epeyce hırpalanmıştı.. Bayıldı.

VIII
TUZAKLARIN ÇEŞİDİ

Aradan iki yıl geçmişti.
Hakikaten Hazreti Salih (A.S.) m haber verdiği gibi, Nâka başka yavru doğurmarmştı.
Ana oğul, birlikte yayılıyor, geziyorlardı.
Hiçbir zarar ziyan yapmıyorlardı.
Gün aşın su başına iniyorlardı.
Fakat halk gerek Kadar ve arkadaşlarının fitne fe-satlarıyla, gerekse için için çektikleri huzursuzluktan yılgındılar.. Doluydular.
Bilhassa gün aşın su almak mecburiyetinde kalış-lan pek gururlanna dokunuyordu..
Kadar her fırsatta onları kışkırtıyordu:
«Ey Semûd kavmi!.. Sizler bir zamanlar ne şerefliydiniz!.. Şimdi öylesine alçaldınız ki, hayvanlarla suyu bölüşüyorsunuz..»
Ekliyordu da:
«Adam başına düşen bir kap süt için bu zillet değer
mi?.»
Halk işlene işlene patlayacak hale gelmişti.
Sık sık Kadar'ı buluyorlardı.
Görüşüyorlardı:
«Ey Kadar!. Bizi Nâka'dan kurtar.»

«Kurtannm elbette.. Hattâ Salih ve adamlarından da kurtannm..»
«O halde ne duruyorsun?...V
«Salih'in akrabalan var.. Kan davasında beni yalnız bırakırsınız..»
«Elimizden gelen yardımı yapanz.. Esasen sen hile, fitne ve fesatta en ustamızsın.. İstesen, onları haklar ve işin içinden sıyrılırsın..»
Bu sözler Kadar'm gururunu okşamıştı.
Sordu:
«Karşılığında bana ne vereceksiniz?..»
«İstediğini.. Hattâ seni hükümdar yaparız.. Görüyorsun hükümdarımız geçmiş, acizin birisidir.»
Kadar ve arkadaşlarının yakasına yapışan, onlardan yardım dileyen yalnız halk değildi..
Kâhinler de, her fırsatta Kadar'ı kışkırtıyorlardı:
«Ey Kadar!.. Sana putlarımız dargın...Dilediğin kadar yeni put yapsan nafile. Onlar da darılacaklar. Gazap-lannı kendileri vermezler.. Aracıyla verirler.. Bu aracı sensin. Yaratıldın, korundun, efsaneleştin. Fakat böylesine büyüdüğün halde*, istenen aydınlığı saçamıyorsun..»
Gelip geçen, haraç veren kervanlar, eski saygıyı göstermiyorlardı Semûd zalimlerine.. Çekişmeye, hiçbir şey bırakmadan, gitmeye kalkışıyorlardı.
Avaz avaz bağırıyorlardı:
«Bu vadi babanızın tarlası değil.. Bütün insanlann faydalanacağı bir yoldur.. Eğer böyle devam ederseniz, biz de yeniden sizlerle hesaplaşmaya başlıyacağız.. Gerekirse kıîleîer inşa edecek, yolun emniyetini sağlayacağız.»
Semûd kavmi'nin dokuz kabilesi cevap veremiyorlar-dı. Kervandakiler, işi ileriye götürüp alay bile ediyorlardı.
«Siz bizim develerimizle uğraşacağınıza Salih'in Nâ-ka'sı ile uğraşın.. Onunla başa çıkm.. Bir deve ile yayru-

sunun hakkından gelemeyen kavim ne zavallıdır!. Şerefe değil, zillete mahkumdur.. Efendilik uzaktır ondan, kölelik yaraşır.»
Böylece, Semûd kavminin zalimleri, hakikaten daha yer yüzündelerken. bir cehennem azabı sürüyorlardı.
Eski günleri hasretle yad ediyorlardı.
Bilhassa kadınların ilhamları bir matem şarkısı gibi erkeklerin beyinlerine girdikçe bu azap dayanılmaz hal alıyordu.
Uyan ey Semûd, Ey Hadır, ey Ubeyd, Ey Masih, toprağından.. Bak soyunun haline.
Onlar verdiğin Şerefi parçaladılar. Kızlar evlenmek istemiyor, Kadınlar doğurmaktan yılgın.
Eski günler
Hatıralardan uzakta kaldı.
Masallaştılar.
Kim geri getirecek?..
Yollar toz duman.. Üzerlerinde serseri Rüzgârlar geziniyor, Keyfince baş kaldırıyorlar.
Halbuki o yollardan Bir zamanlar, Semûd'un şerefi Gider, neler getirmezdi!..

Hep zafer!.. -
Hep vurgun}..
Hep *kulluğa hizmet edecek*
Köleler gelirdi.
Nerde o yiğitler ki Kadınların rüyalarım Gerçekleştirmek uğruna Savaşırlardı.
Korkaklık kol geziyor.
Kulelerdeki gözcüler,
Dolanan devriyeler,
Gözü açılmamış karga yavrularıdır.
Tarlalar köstebek yatağı, .. Bağlar çakalların yurdu. . -
Semûd'dan gayrisi Gününü gün ediyor.
Bu türlü ilhamlar, gece gündüz sürüp gidiyordu.
Salih (A.S.) m kabilesinden ileri gelenler, büyük bir fırsatın geçmek üzere olduğunu sanıyorlardı.
Bunu aracılarla Hazreti Salih (A.S.) a yetiştirdiler.
Gelen aracılar Hazreti Salih (A.S.) le buluşup pazarlığa girmeye kalkıştılar:
«Ey Salih!.. Artık aklını başına toplaman zamanı geldi.»
«Aklım basımdadır.»
«Bu türlüsü değil..»
«Anlatın!.»
«Sen ve kabilemiz, hiçbir zaman bugün kadar kuvvetli olmadı..»
— 168 —
«Evvel Allah.»
«Vaz geç Allahdan.. Mescidi yık.. Tapınağa gidip putlara sığın..»
«Sonra?...»
«Sonra hükümdarlığını ilân et.. Peşindeyiz. Şu tefrika, fesat bitsin.. Semûd'un eski şerefli günlerim geri getirelim..»
«Başka?...»
«O kadar..»
«Değil Semûd'un, yeryüzünün hükümdarlığını ba-ğışlasanız, sizin yolunuzdan gitmem.. Azıtıp sapıtmam..»
«İyi düşün ey Salih!..»
«Bu son fırsattır.. Kaçıyor.»
«Kaçsın..»
«O halde artık seni akrabamız olduğun için korumayacağız.»
«Beni mülk sahibi korur.»
«Şerefliler, köle ve yoksullara dokunmadılarsa, bu korkularından değildir..»
«Sebebini sizden iyi biliyorum..»
Aracılar, buluşmadan hiçbir sonuç almadan, döndüler.
Salih (A.S.) in akrabaları, diğer kabileler, o kızgınlıkla haber saldılar:
«Salih artık bizden değildir.. Kanının hesabım aramayacağız.. Ne isterseniz yapm.»
*** * ***
Bu haber bardağı taşırdı. Her rastlayan Kadar'a soruyordu: «Daha ne bekliyorsun ey Kadar?..» Kadar kısa konuşuyordu:
— 169 —

'
«Hazırlanıyorum..»
Kadar'a yapılan baskılar artmıştı.. Bilhassa sevgilisi Sayha'run verdiği nisbetler dayanılacak gibi değildi.
Bir ikindi üzeri Kadar kabilelerin elebaşılarını, eski dostlarını toplantıya çağırdı.
Dokuz kişi baş başa verdiler.
Kadar müjdeledi:
«Artık harekete geçiyoruz.»
«Hazırız..»
«Fakat yine ihtiyatlı davranacağız.. Salih'in kabilesi her ne kadar kanının hesabını sormayacaklarını söyledi-lerse de onlara güvenilmez.. İlk günden beri başımıza bu gaileleri açanlar esasen onlardır.. Bizi maşa diye kullanıp ateşi 3öndürecekler, sonra dilediklerini yapacaklar.»
«Tedbir nedir?...»
«Harekete geçeceğiz ama, bizim yaptığımız anlaşılmayacak.»
«Olabilir.»
«Salih'in akrabaları, birkaç şahsı değil, bütün kabileleri suçlu tutmalıdırlar.. O zaman hesap soramazlar.»
«Evet..»
«Semûd yurdunda öldüreceğimiz üç gurup var. Birincisi dişi deve Naka'dır.. İkincisi Sâlih'dir.. Üçüncüsü ona uyan ehlidir yani iman edenler.»
Sordular:
«Ehli yani îman edenler onbindir.. Öldürmekle tü. kenmezler.»
«Onlann çokluğuna bakmayın.. Başlarında on kadar akıl hocaları var.. Bunlar Salih'in yakın dostlarıdırlar.. Köle ve yoksulları ayartmakta baştadırlar. Bu on kişiyi öldüreceğiz.»
«Şimdi oldu.»
«Fakat bunlan aynı gecede yapmalıyız.. Üç hedefe

üç gurup fedai hazırlayacağız.. Ben en korktuğunuz Nâ-ka'yı öldürmeyi üzerime alıyorum..»
Elebaşılardan dördü cesaretlendiler:
«Biz de Salih'i öldüreceğiz..»
Geriye kalan dört kabileden elebaşıları, yarışmadan geride kalmadılar:
«Biz de Salih ehlini azdıran on kişiyi haklarız.»
«Tamam.. Artık hazırlıklara başlayın.. Her gurup hedefi hakkında bilgi edinsin.. Yine toplanırız.. Harekete geçmek gecesini kararlaştırırız.»
Azgınlar dağıldılar.
Peşlerinden Kadar bağırdı:
«Sakın kimseye güvenip sır vermeyin!...»
(Birbirlerine), Allah fadı) ile anlaşarak, dediler ki: «Ona ve ehline her halde bir gece baskını yapalım(hepsini öldürelim). Sonra da velisine:
— Andolsun biz o ailenin helakinde hazır değildik. Şüphesiz ki biz (bu sözümüzde) elbette sadıklarız, diyelim.»
Onlar böyle bir tuzak kurdular. Biz de, kendilerinin haberleri olmadan, onlann plânlarım altüst ediverdik.
(Nemi: 49-50)
Kadar, cürüm arkadaşları gittikten sonra, gönlüne uydu, sevgilisi Sayha'nın evine yöneldi.
Sayha görünürlerde yoktu.
Fakat Kadar iyice eve yaklaşınca, içeriden bir çığlık işitti. Böyle bir çığlık henüz duyulmuş değildi.. Sanki yer gök sarsılmıştı.
Kadar'ın kalbi yerinden oynadı.
Durdu. -

Çığlık iki kere daha tekrarlandı.
Kadar, kendi kendine düşündü, kulaklarını parmaklarıyla tıkarken:
«.Çığlık, Sayha'mn kahkahalarını ne kadar andırıyor!. Fakat öyle küçük bir ağızdan, böyle kuvvetli bir ses nasıl çıkar?..»
Sonra hatırladı:
«Sayha, çığlık, bağırma, demek değil midir?.. Elbette en kuvvetlisini sevgilim atacaktı.»
Kadar, endişedeydi.. Kayalara oyulmuş evlerde sık sık yılanlara rastlanırdı.. Belki Sayha böylelerine rastlamış ve korkmuştu.
Onu kurtarmalıydı.
Eve girdi.
Odaları araştırdı.
Sayha'mn ninesine rasladı ilk önce.. Kadın yemek pişiriyordu.. Sakindi.
Kadar sordu:
«Çığlıkları duymadın mı ey kadm?...»
«Hangi çığlıkları?...»
«Sayha üç defa .yardım istedi.»
«Delirmişsin sen.. Bahar basma vurmuş.. Sayha'yı görmek için, sanırım bahane uydurdun.»
«Değil.. Değil.. Gerçekten oldu.»
«Bir kere Sayha iki gecedir dağdadır..»
«Fakat ses evden geldi.»
«Gez. araştır o halde.»
Kadar, evi gezdi.. Araştırmadığı yer bırakmadı. Ne Sayha vardı, ne yılan, ne de başka bir canlı.
Gelip tekrar Sayha'mn ninesinin karşısında durdu:
«Haklıymışsın..»
«Bunu biliyorum..»
«Demek Sayha dağdadır.. Kiminle gitti?..»

«Yalnız başına.»
«Niçin?...»
«Bu da sorulur mu?.. Senin yapmaya cesaret edemediğin işi o yapacak..»
«Hangi işi?...»
«Salih'in devesini öldürecek.»
«Daha da neler!...»
«Ey Kadar!... Sen uyuyorsun.. Kadın kalbinden anlamıyorsun.. Sayha sana âşıktır.. Seni çok dürttü, far-kedemedin.»
Kadar, dünyalar verilmişcesine sevindi. İnanamıyor-du:
«Sayha beni seviyor ha?...»
«Bunu hep söyledi.»
«Öyle olsa açılırdı, kavuşmamız uzamazdı..»
«Seni kahraman yapmak arzusundaydı.. Sen buna yanaşmayınca, kendisi ileriye atıldı.»
«Ne kazanacak?...»
«Deveyi öldürecek ama, senin öldürdüğünü ilân edecek.»
Kadar utandı.
Evden çıkmaya hazırlandı.
Sonradan aklına gelerek sordu:
«Sayha hangi dağdadır?..»
«El Kare dağında.»
Kadar, o dağın yolunu tuttu.
Acele ediyordu.

Sayha'yı bir an önce bulup, deveyi öldürmemesini, alınan kararın, şeklini bildirecekti.
Kadar, çok dolaştı El Kare dağında.
Sayha'ya raslayamadı.. Dişi deve Nâka'yı da görmedi.
Ümit kesip dönecekken, bir çobana rasladı.

Çoban heyecanlıydı.
Kadara görünce, ona doğru koştu ve haber verdi:
«Ey Kadar!.. Dağda İ3ug',în garip şeyler oldu.»
«Ne gibi?...» .
«Salih'in devesiyle yavrusu, işte şurada geceliyorlar.»
«Hani?...»
«Şimdi şehre su içmeye ve sütünü sağdırmaya gitti.»
«Yine buraya mı dönecek?..»
«Evet.. Aylar var ki öyle yapıyor.»
«Bunda gariplik ne var.. Hayvandır.. Hava sıcaktır, yaylada kalıyor.»
«Fakat bu sabah, uyurken şu ağaçların arasından bir kız kaçtı.. Elinde hançer vardı. Deveye gidiyordu. O anda deve esnedi.. Kız bu esneyişin rüzgârıyla havalandı. Uçuruma doğru uçtu.. Üç kere öyle çığlık attı ki, hiçbir gök gürültüsü bu kadar korkunç olamazdı?»
Kadar, birdenbire çöktü.
Dünyası başına yıkılmıştı.
Uçuruma koştu.. Baktı.. Derindi uçurum.. Kartallar arı iriliğinde uçuluyorlardı.
Kadar dişlerini sıktı, bağırdı:
«Ey Salih!. Senden intikamım büyük olacaktır.. Deveni öldüreceğim.. Sayha gibi tedbirsiz gitmiyeceğim yanma.. Ağzı gerisinden sokulacağım.. Sonra?...»
Bunu kendisi de cevaplayamadı.. Çünkü henüz bir kararı yoktu.
Dönüşte aklı basma geldi.. Tapmağa uğradı. * Halbuki tapmaktaki kahinler, olayı çoktan öğrenmişlerdi.
Kadar'ın, Sayhaca meylini de biliyorlardı.
Baş kahin fala baktı ve yalanım uydurdu:
«Ey **KadarL. Senin** bir sevgilin, **var.. Salih'in deve-**

sini öldürüp sana şeref vermek istedi.. Fakat putlarımız onu yanlarına aldılar.. Bu cinayeti sana işletecekler.. Ancak o zaman sevgiline kavuşacaksın.»
«Uçuruma düştü o.»
«Hayır.. Şu ateşin gerisinde uyuyor.. Göremezsin.. Salih'in devesini öldürdüğün zaman uyanacak, sana koşup ram olacak.»
İnandı Kadar.
Esasen anlatılanlar inanılmayacak gibi değildiler.
Bir kahinin, aynı çobandan durumu öğrendiğini nereden bilecekti?..
Şehre indi.. Arkadaşlarım topladı.
*** * ***
Dokuz kabilenin, dokuz elebaşısı, aynı yerde birikmişlerdi.
Yaptıklarını sırayla anlattılar:
«Ey Kadar!.. Salih, mescidi kurduğu tepede bir mağarada geceliyor.. Dört kişi gidip rahatça onu öldürebiliriz.»
«Ey Kadar, Salih ehlinin (Müminlerin) başları olan on kişi, geceleri geç vakte kadar, şu yassı bayırdaki kayalar arasında ibadet ediyorlar.. Yüz yakınımızla onlara saldırabiliriz.»
Kadar memnun oldu.
«Dostlarım.. Ben de Salih'in devesinin nerede yat-
Kendi yapacağım da haber verdi: tığını tesbit ettim.. El-Kare dağında kalıyor. Yalnız başıma onu öldürebilirim..».
Sordular:
«Bunu ne zaman yapacağız?...»

«Hemen bu gece.. Yarın sabah birleşiriz.»
«Peki..»
«Fakat önce tapınağa gidelim.. Putlardan yardım dileyip yemin edelim..»
Kadar'm yaptığı teklif kabul olundu.
Akşemleyin, her hazırlıkları tamamlanmıştı.. Geceyi bekliyorlardı.
Aynı anlarda, Hazreti Salih (A.S.) şehirden Mescide dönüyordu.. Yanında en yakın on arkadaşı vardı.
Nerdeyse veda edip tepeye çıkacaktı.
Cebrail (A.S.) geldi.
Semûd kavmi'nin azgınlarının tuzaklarım haber verdi ve yapacaklarını anlattı:
«Ev Salih!. Bu geceyi on mümin arkadaşınla başka yerde geçir..»
Hazreti Salih (A.S.) vahye uydu.
Arkadaşlarını aldı, tenhada bir çalılığa götürdü.
Onlara olacakları anlatmadı ama, tatlı sohbetleriy-le oyaladı.. Böylece vakit gece yansım aştı.
Uyudular orada.
Semûd azgınlarının birinci gurubu, gece sabaha dönünce, vakittir kararıyla, Salih Mescidi tepesine, çakallar gibi sürüne sürüne çıktılar..
Hazreti Salih (A.S.) m uyduğu mağara yakınlarında, hançerlerini sıyırdılar..
Nihayet mağaraya girip, Hazreti Salih (A.S.) ı araştırdılar. Yerde kayalar vardı.. Salih (A.S.) sanıp bakıyorlardı.
*0 anda toprak sarsıldı, mağara çöktü.. Hepsi altında kalıp cezalarını buldular.
İkinci gurup da faaliyete geçmişti.
Hazreti Salih (A.S.) m on yakın arkadaşının ibadetle geceyi geçirdikleri yassı hayıra yaklaşmışlardı.. Arka-

lannda kendileri gibi azgın, gözü kanlı yüz fedaileri vardı. Yassı bayır ortasına vardıkları zaman, ummadıkları bir hadise oldu.
Yerdeki taşlar kendiliklerinden havalandılar, başlarına yağdılar.. Her taş bir şakiyi öldürdü..
Hiçbirisi kaçıp kurtulamadı.
Yerde uzanmış faltaşı gibi açık gözleriyle şaşkın şaşkın bakışırlarken, muhakkak ki şunu düşünüyorlardı:
«Taşlar nasıl kendiliklerinden yerden kopup havalandılar ve başımıza çarpıp bizi öldürdüler?...»
Haklıydılar bu sorularında.
Çünkü Hazreti Allah'ın kudretinden habersizdiler.
O'nun dilediği anda milyonlarca meleğe emredeceğini ve onların bu azgınları taşa tutacaklarım bilmiyorlardı.
Üçüncü gurupta yalnız Sâlif oğlu Kadar (Kedar-Ga--dar-Gaddar) vardı
Geceyle beraber, El-Kare dağı'na çıkmıştı.
Durdu. Deve ile yavrusunun uyumasını sabırla bekledi.
Arzusu ancak gece yarısından sonra oldu.
Naka ile yavrusu uyudular.
Kadar, hançerini eline aldı.. Deveye sokuldu.. Sinirlerini kesmeye başladı.. Naka hiçbir harekette bulunmuyordu.
Kadar, yarım saatte işini bitirmişti.
Naka ölmüştü.
Kadar, sevindi, o heyecanla, yavruyu da öldürmeyi unuttu.
Dağdan uzaklaştı.

Derken o dişi deveyi ayaklarını keserek öldürdüler...
(A'râf: 77)
Derken, onu, ayaklarını keserek öldürdüler...
(Hûd: 65)
Derken onu kestiler, fakat pişman oldular.
(Şuarâ': 157)
..... Derken O (deveyi) sinirleyip öldürdüler...
(Şems: 14)
• Kadar, gün ağarırken tapınaktaydı. İçeriye girdi. Kâhinlere haber verdi: «Salih'in devesi öldü.. Hani Sayha?..» * Kâhinler cevap vermediler. Hepsi düşünüyorlardı.
Kadar, ateşin arkasına baktı.. Oradan kalkan kimse yoktu.
Nihayet Kâhinlerin başı toparlandı.. Kadar'ı yine
avuttu:
«Ey Kadar!.. Deve öldü ama, diğerleri olmadı.. Arkadaşların can verdiler.. Salih ve en yakın on kişi sağlar.. Onlar ölmedikçe sevgilin, ateş gerisindeki uykusundan uyanamaz/»
Kadar, inanmak istemedi.
Şehre indi.
Sordu soruşturdu.. Hattâ vak'alarm geçtiği yerlere gitti. Arkadaşlarının ölülerini bizzat gördü.
Vadiye döndü.
Halk korkuyordu.. Pişmandılar.

Daha şimdiden Kadar'ı suçluyorlardı.
Fakat neye yarardı?.. Olan olmuştu.
O anda da Nâka'mn yavrusu geldi, su başına son bir kere daha su içti.. Tekrar El-Kare Dağı'na çıktı.
Kadar ile bir kısım halk yavruyu takip ettiler.
Lâkin yavru deve gözden kayboldu.
Kadar, dağda Nâka'mn ölüsünün bulunduğu yere gitti. Nâka da yoktu.*
Kadar artık, saralı gibi titriyordu.
Azgınların hepsi de kendisi gibiydiler.
* * *
Vadideki meydana döndükleri vakit Hazreti Salih (A.S.) oradaydı. Etrafına halk birikmişti..
Yalvarıyorlar di:
«Ey Salih!.. Bizi kurtar.. Artık Allah'ına inanıyoruz..
Sen onun peygamberisin..»
Hazreti Salih (A.S.) m gözleri yaş içindeydi.
İstemeyerek, içlene içlene, cevap veriyordu:
«Çok geç!... Hazreti Allah cezanız için emrini verdi.»
«Durdur ey Salih!...»
«Mümkün değil.. Yirmi sene, tam yirmi şene sizleri hidayete çağırdım.. Yeryüzü binbir burhanla doluyken, yeterli görmediniz. Mucize istediniz.. Mucizelerin çeşidi geldi.. Yine uslanmadınız.»
Kadar ansızın kendini topladı.
Ona diğer zâlimler de uydular.
Bunlar halkı yatıştırdılar:
«Ey Semûd kavmi!.. Sakin Salih'in sözlerine kanmayınız. Deve öldü.. Böylelikle sihri bozuldu.. Diğer arkadaşlarınız, Salih'in adamlarının hazırladığı tuzaklara düşürüldüler.. Onlara yalvaracağınıza, kanlarının diyetini isteyiniz.. Asıl vazifeniz budur.»
* Tefsirlerin rivayetine göre, yavru deve, annesinin öldürülmesi Üzerine korkup kaçarak evvelce sıktıkları kayanın içine tekrar girmiştir.

%
Sonra Salih'e dönüp meydan okudular: «Deveyi öldürdük.. Elinden geleni arkana koyma.. Sen bir sihirbazsın.. Buna kesinlikle kaniiz.»
Derken o dişi deveyi, ayaklarım keserek, öldürdüler. Rablerinin emrinden (uzaklaşıp) isyan ettiler ve: «Salih, eğer sen gönderilmiş peygamberden bizi tehdit ettiğin azabı getir.» dediler.
, (Araf: 77)
Biz, Semûd'a gözleri göre göre o dişi deveyi verdik de (onu öldürdüler ve) bu yüzden (kendilerine) zulmettiler. Halbuki biz âyetleri (azap ve ihlâk için değil) ancak (âhiret azabından) korkutmak için göndeririz.
(tsrâ: 59 sonu)
(Halbuki daha evvel) Allanın Peygamberi onlara «Allahın dişi devesine ve onun su içme (nöbetine) dikkat edin.» demişti.
(Şems: 13)
Hazreti Salih (A.S.) hâlâ-üzüntülüydü.
Kadar'a hiç cevap vermedi.
Semûd kavminin bu azgın insanlarına uzun uzun baktı. Hepsini gözden geçirdi.. Sanki vedalaştı onlarla.
Sonra ayrıldı.
Mescidin yolunu tuttu.
Müminler merak içindeydiler.
öğrenmeğe çalışıyorlardı:
«Ey Peygamberimiz!.. Semûd kavmi nasıl helak olacak?.»
180
«Bilmiyorum.. Henüz bir vahy almadım.»
«Hiç kimse kurtulmayacak mı?..»
«Tabiî sizler, mucizelerden önce hidayete erenler kurtulacaksınız.. Bir de..»
«Evet?..»
«Sanırım, El-Kare dağında kendi halinde yaşayan, kör ve sağır bir adam var„»
«Tanırız onu.. Ebû Regal'dir.»
«Ebû Regal, sağır ve körlüğü dölayısiyle suçsuzdur. Bende öyle bir ilham var.»
Hazreti Salih (A.S.), ümmetinden ayrıldı.
Mescidinin bulunduğu tepeye gitti.
İbadet edecekti.
Şaşırdı.
Çünkü Ebû Regal Haremdeydi.
öğrenmek istedi:
«Ey Ebû Regal!.. Buraya kadar dağdan nasıl geldin?..»
«Bir ilham beni yürüttü.. Rehberim oldu.»
«Memnun kaldım.»
«Eğer istemezsen gideyim.»
«Hayır, kal ey Ebû Regal!.. Burası Allah'ınım evidir.. Herkese açıktır.»
Hazreti Salih (A.S.), mescidden çıktı.
Gecelerini geçirdiği mağaraya yaklaştı.
Tanıyamadı.. Çünkü mağara artık bir kaya yığıntısından ibaretti.. Aralarından, gece tuzak kurmaya gelen zalimlerin kollan, bacakları görünüyordu.
Hazreti Salih (A.S.) bir müddet tepe üzerinde dolaştı. Vahy bekler bir hali vardı.
Yaşadığı alametler bunu gösteriyorlardı.
Nitekim az sonra Cebrail (A.S.) göründü.
v
Tebliğini'yaptı:

«Ey Salih!.. Git ümmetini bu tepeye topla.. Allahı-mızın has kullarından hiç kimse kalmasın Semûd Yurdunda.»
«Peki.. Demek ceza pek y»kın..» «Evet..»
«Ne zaman tatbik edilecek?...»
Cebrail (A.S.), Hazreti Salih (A.S.) a bunu anlattı.
Cebrail (A.S.) gitmişti.
Hazreti Salih (A.S.) düşünüyordu.
Artık sevgili Allah'ına yalvarmak, Semûd kavmi için şefaat etmek, haddi değildi.. Utanıyordu.
Hazreti Allah (C.C.), sabırlıların sabırhsıydı.
Çok beklemişti.
Ama bir haddi vardı.
«Salih (A.S.), nihayet tepeden inmeye başladı. Va-di-i Kura'ya ulaştı.
Rastladığı her mü'mine emir yerdi:
«Hiç durmayın, Tepeye gidin.. Birbirinize haber ulaştırın.»
Bu emir hemen ifa edildi.
Müminler yollara düştüler.
Hazreti Salih (A.S.) gidenlerin sonunun alınmasını bekliyordu.
Dört saat sürdü bu bekleyiş.
Akşama yakın tekmili aldı:
«Ey peygamberimiz!. Müminlerin hepsi Mescidinde-dir.. Semûd yurdun'da ancak azgınlar kaldı.»
Hazreti Salih rahatladı.
Yürümeye kalkıştı. " O anda yolunu azgınlar kestiler.
Sordular:
«Ey Salih!.. Niçin ümmetini tepede topladın?.. Bizden ayırdın?...»

«Allahımın emri öyledir.»
«Nasıl?..,»
«Çünkü Azgın ve zalim, sapık Semûd kavmi helak olunacaktır.»
«Ne zaman?..»
«Yurdunuzda ancak üç gün daha Allahımın nimetlerinden faydalanabileceksiniz.. Allahımın bu vaadi doğrudur..»
... (Salih) dedi ki: «Memleketinizde üç gün daha yaşayın. İşte bu, yalan çıkarılamayacak bir tehdittir.»
(Hûd: 65)
Elebaşı Sâlif oğlu Kadar güldü:
«Yine sihir yapacaksın değil mi?.. Eğer Allahın gerçekten olsaydı, bekletmez, hemen bizi helak ederdi. Biz putlarımıza sığınıp senin bu sihrini bozacağız.»
Dinleyenler ümitlendiler.
Kadar'ı alkışladılar.
Halbuki Kadar eskiden putları, Kâtiinleri ağzma almazken, kendisini için için tek kuvvet sayarken, şimdi sevgilisi Sayha'nın tapmakta ateş gerisinde uyuduğuna, inandığı için, hep orada kalmak uğruna, böyle konuşuyordu. Halkı Tapınakta toplamaya davet ediyordu.
Hazreti Salih (A.S.), Kadar'a cevap verdi:
«Ey zalim Kadar!. Sevgili Allahımın cezayı neden üç gün sonraya attığını bilemem.. Elbet bunda bir hikmet vardır. Fakat bu üç günde olacakları sizlere haber verebilirim..»
«Neler olacak?...»
«Cezanızı çekmeye daha yeryüzündeyken başuya-

caksınız.. Korku ve dehşetle, saatler geçmek bilmeyecek.. Her gün yıl kadar uzayacak.»
«Bunlar senin kuruntundur.»
«Size cezanın işaretlerini tarif edeyim: Yarın sabah yüzleriniz kırmızı, ertesi gün san, son gün siyah olacaktır. Dördüncü günün sabahında da helak edileceksiniz.»
Halk bu açık iddia karşısında donup kaldı.
Eskileri hatırladılar.
Hazreti Salih (A.S.) ne söylemisse gerçekleşmişti. Elbet bu tehdidi de gerçekleşecekti.
Sâlif oğlu Kadar, halkın ruh haletini hemen kavradı.
Onlara tapmağı gösterdi:
«Haydi putlarımıza gidelim.. Biz de Salih'e ve kavmine, putlarımızın emriyle sihir yapalım.. Onunki tesirsin kalsın.»
Halk bu sözlere uydu.
Hazreti Salih (A.S.) ı yuhalanıp, taşladılar.
Salih (A.S.) incinmedi.. Acıdı ancak.
O anda da hava karardı.

X
İNSANLARA BİR İBRET DAHA

O gece Müminler, Salih mescidinde vakitlerini ibadetle geçirdiler.. Azgınlar, tapmakta, beklediler.. *
Kadar, her işlerine başkanlık ediyor, akıl veriyordu.
Putları harekete geçirmek için, yine pek çok kurbanlar kesildi, yenilip içildi.. Eğlenildi..
Sefahat ve rezaletlerin çeşitleri yapıldı..
Sanki ne kadar çok eğlenirlerse, o kadar çok putlarına yaranacaklardı.
Nihayet sabah oldu.
Herkes meraktaydı..
Birbirinin yüzüne bakıyordu.
Ve derhal bağırıyordu:
«Yüzlerimiz ateş basmış gibi kızardılar.»
Kadar sebebi uydurdu:
«Az mı şarap içtik?.. Bekleyin geçer.»
Fakat halk korkmuştu korkacağı kadar.. Tapınaktan dışarıya fırlamışlar, evlerine doğru koşuyorlardı.
Bazıları Salih Mescidinin bulunduğu tepeye gitmek istiyor, fakat bir duvara çarpmışcasına ilerleyemiyordu.
Daha şimdiden çıldıranlar, sapıtıp uçurumlara atlayanlar vardı..
Göğüsleri sıkışmıştı.. Gözleri anadan uğramıştı.
Hep birbirlerine soruyorlardı:

«Yüzümün kızıllığı geçti mi?...» »Hayır.. Aksine arttı..» «Sen de öylesin..»
Vadi-i Kura'daki göle atılıp yıkananlar, derilerindeki kırmızılığı Salih'in sihrine verip, temizlemeye çalışan-lar, ne yapsalar, bunu gideremiyorlardı.
Elbette gidermiyeceklerdi.
Çünkü o kırmızdık, doğdukları andan beri işledikleri insanlığa yakışmayan, utanç verici, hareketlerinin allığıydı.
Birbirlerini görmemek, tenlerinin kırmızılığını hatırlamaktan kurtulmak için, tenhalara kaçıyor, evlerine kapanıyorlardı.
İlk gün bitip gece başlayınca, bayağı sevindiler.
Çünkü yaktıkları ateşlerin ışığı da olsa, bedenlerine bulaşan boyayı göremiyorlardı.
Kadar, tapınaktan ayrılmamıştı.
Halkın gelmesi için haber üzerine haber gönderiyordu ama, kimse aldırış etmiyordu.
Semûd kavminin çoğunluğu geceleyin tekrar tesellilerini içkide, sefahatte, aradılar..
Akibetlerini muvakkaten unutuştu bu.*
Fakat bazıları gelecek azabın dehşetinden kurtulamadılar.
Ağlayıp, ühamlanıyorlardr.
Doğru,
Çok ettik gücümüze güvenip, -
Yarının neler getireceğini
Hatırlamadık, düşünmedik.
Her gün önümüzden
Göçüp toprağa
Gömülenler vardı.
— 186
Bir gün tıpkısına
Uğrayacağımızı akletmedik.
İbret doluydu çevremiz.
İlgilenmedik, ,
Yaptığımız putlar değildi sığındığımız.
Yalan bunlar..
Kendimizi dev sandık,
Kudretimize taptık.
Ne olacak?..
Pişmanız ama neye yarar!..
Azap melekleri kapımızda
Zorlayıp duruyorlar.
Ne kadar dayansak,
Faydasız..
Açıp girecekler..
O pek tatlı gelen canımızı
Alıp gidecekler.
İşkencelerin türlüsünü yapardık
Zayıflara, biçarelere.
Çektikleri acıya gülerdik.
Şarabımızı yudumlar,
Kahkahalar savururduk..
Şimdi sıra bizde.
Yalnız ölmekle kurtulsak!.
Hayır hayır..
Artık inanıyoruz, biliyoruz..
Allah'ın ebedî azabı
Yakamızı bırakmayacak.
İkinci gün bitip sabah olunca, ümitlendiler. Dışarıya koşup birbirleriyle buluştular.
— 187 —

Büsbütün sapıttılar.
Çünkü Hazreti Salih (A.S.) in ikinci gün için verdiği haber de doğru çıkmıştı.
Herkesin yüzü, safran sürülmüş gibi koyu bir sarılıktaydı
Elebaşı Kadar, hâlâ halkı avutmaya çalışıyordu.
Şu haberi gönderiyordu:
«Korkmayın!.. Yorgunluk ve uykusuzluk, korku, sizi böyle yaptı.»
Kimse inanmıyordu.
Bol bol kucaklaşıp ağlaşıyor, birbirlerine veda ediyorlardı:
«Bir gün kaldı..»
Ne yapacaklarını bilemiyorlardı.
Ölüm hazırlığına giriştiler.
Kefenlerini çıkardılar.. Bunlar ince deridendi.
Hanut kaplarını yanlarına koydular. Hanutlan, az-day ile acı ottandı.
O gün de bitti.
Gece kimse uyumak kudretini bulamıyordu.
San renkleri hâlâ seçiliyordu ateş alevinde.
Kazısalar da çıkaramıyorlardı.
Nice canlar yakmış, yuvalar yıkmışlardı!.. Bu sarı renk o zavallıların çektikleri acüardı.
Ertesi sabah kalktıkları zaman, nerdeyse taş kesileceklerdi.. Hepsi, oydukları **kayalardan daha siyahtılar** şimdi.. Sanki zifte batırılıp çıkarılmışlardı.
Sapıklık ve azgınlıklarının meyvası günahlarıydı bu yüz karalığı..
Artık ölümün eşiğindeydiler..,
Kefenlerini giydiler, hanutlarını sürüntüler.
— 188 —
Gece başlayınca Sâlif oğlu Kadar, tekrar Tapmaktan haber yolladı.
Şöyle diyordu:
«Kurtulduk.. İşte üçüncü gün bitti. Hani ölüm?.. Hani azab? Salih'in sihri bu kadar.. Yarın güneş doğarken, eski şerefli hayatımıza başlayacağız..»
*
Evet, ertesi sabah oldu ama, Kadar'ın dedikleri gerçekleşmedi.
Daha güneş görünmeden, sanki yerde ve gökte ne varsa birleşip haykırmışlar gibi, korkunç bir gürültü duyuldu.
Çok sürdü.
Kimse dayanamadı.
Göğsü parçalananlar, ödleri kopanlar, kan kusanlar sayısızdı..
Tapmakta bekleyen Kadar, gürültünün başlangıcında, sevgilisi, Sayha çığlık atıyor sandı..
Esasen Sayha, bağırış, haykırış demekti.. Ümitlendi, sevgilisini uyandı sandı.
Fakat gürültü dayanılmaz bir hal alınca o da aklını oynattı.. Sesin bastınşı altında bedeni ezildi, kemikleri kınldı.. Ateşe atılıp, hâlâ taptığı putlan aracılığıyla kurtulmaya çalıştı..
Kavrulup gitti. Cehennem hayatı daha yeryüzündeyken başladı.
Semûd azgınlanndan gürültüye dayananlar, kaya " altlarına sığmıyor, bir az daha yaşamak istiyorlardı.
Buna da fırsat verilmedi.
Gürültüyle beraber, dağ taş sarsılmaya, oynamaya, yıkılıp devrilmeye başladı.. Her taraf yanlıyordu..
öğleye kadar bu hal sürdü.
— **189** —

Gtirultü ve sarsıntılar kesilince, Semûd kavminden kim varsa yere gömülmüşleroı canlı canlı. Böylece, haber verilen ilâhi azaba uğramışlardı. Semûd kavmi bir varımş-bir yokmuş artık.
Bunun üzerine onları şiddetli bir sarsıntı tutu-verdi de yurtlarında diz üstü çöken (helake uğrayan) kimseler oldular.
(A'râf: 78)
Vakta ki (azap) emrimiz geldi, Sâlihl de, onun maiyetinde iman etmiş olanları da tarafımızdan bir esirgeme olarak (azabdan ve) o günün rüs-vayhğından kurtardık. Şüphesiz ki senin Rab-bin, O, çok kuvvetlidir, mutlak galiptir. O zalimleri ise korkunç bir ses alıp götürdü de yurtlarında diz üstü çöken (canlan çıkan) kimseler oluverdiler.
Sanki orada (zaten) oturmamışlardı. Haberiniz olsun ki "Semûd (kavmi) hakikaten Rablerine küfr ettiler. Gözünüzü açın ki Semûda (rahmeti ilâhiyeden) uzaklık (verilmiştir.)
(Hûd: 66-68)
Semûda gelince: Onlar hadden aşın (korkunç bir ses) ile helak edildiler.
(Hakka: 5)
«Ey kavmim, bana olan düşmanlığınız, Nûh kavminin, veya Hûd kavnıinin, yahut Salih kavminin başlarına gelenler gibi size bir musibet yüklemesin...
(Hûd: 89)
— 190 —
Sanki onlar zaten orada oturmamışlardı. Haberiniz olsun ki Semûd (kavmi) rahmeti ilâhiyeden hasıl uzaklaştıysa Medyen (kavmin) e de öylece uzaklık (verildi).
(Hûd: 95)
İşte bak, o tuzaklarının akibeti nice oklu! Çünkü biz onlan da, kavmlerini de toptan helak ettik. İşte zulümleri yüzünden çökmüş, ıpıssız kalmış evlerifnin enkazı)!.. Şüphe yok ki bilecek bir kavm için bunda (ibret verici) bir nişane vardır.
(Nemi: 51-52)
Derken onu kestiler, fakat pişman oldular. Çünkü kendilerini o azab yakalayiverdi. Şüphesiz bunda mutlak bir âyet (ibret) vardır. Böyleyken onların çoğu iman edici değildi. Hakikat, senin Babbin, mutlak galiptir, çok esirgeyicidir o.
(Şuarâ': 157-159)
Âd ile Semûdu da (helak ettik. Onların basma neler geldiği) hakikat sizin için el'an (o harap) evleri (ciheti) nden belli olmaktadır. Uyanık (insan) 1ar oldukian halde şeytan onların amel (ve hareket) lerini süsleyip kendilerini yoldan saptırmıştır.
(Ankebût: 38)
Mümin olan (o zat) dedi ki: «Ey kavmim, hakikat ben o sürü sürü fırkalann gününe misâl
~ 191 —

(vermeniz) den, Nûh kavminin, Âd'ın, Semûd'-un ve daha sonrakilerin hali gibi (bir maceraya sapıp felâkete uğramanızdan) korkuyorum. (Yoksa) Allah kullarına bir zulüm dileyecek değildir.»
(Mü'min: 30-31)
Eğer onlar (bu beyandan sonra yine imandan) yüz çevirirlerse de ki: «Âd ve Semûd (u çarpan) yıldırım gibi size de bir azabı (n gelip çatabileceğim) hatırlatırım.»
(Tussilet: 13)
Semûda gelince: Biz onlara da doğru yolu gösterdik. Amma onlar körlüğü hidayete tercih ettiler. Onun için kendilerini, kazanageldilkeri (şirk ve meâsi) yüzünden, o horlayıcı azâb yıldırımı tutuverdi. (İçlerinden) îman edip de (AI-lahtan) korkanları ise kurtardık.
(Fussilet: 17-18)
Semûd (kavminin ihlâkin) de de (bir ibret vardır). Hani onlara «Bir zamana kadar faidelene durun.» denilmişti de, *
Rableriiin emrinden uzaklaşıp azmışlardı. (Bu yüzden) kendileri de göre göre, onları yıldırım tutuvermişti.
İşte (bu sebeple) ayakta durmaya güç yeti-remediler, yardım edenleri de olmadı.
(Zâriyat: 43-45)
Hakikat şu: Evvelki Âdı O helak etti. Sımûdu da. Öyle ki (onlardan hiçbirini) bırakmadı.
(Necm: 50-51)

Sana (habibim) o orduların, Fir'avn ve Senıûd'-un haberi geldi ya.
(Bürûc: 17-18)
Fakat onu tekzip ettiler, derken o (deveyi) sinirleyip öldürdüler. Bundan dolayı Rableri (nin azabı) da onları, günahları sebebiyle, ör-tüverdi. Öyle ki hepsini bir yaptı (helak etti).
(Şems: 14)
O gün Semûd kavmi helak edilirken, Mescidli Tepede toplaşan müminler, tekbir getiriyor ve ibadet ediyorlardı.
Tahammülü mümkün olmayan gürültü onlara su şırıngası veya şırıltısı gibi geldi.. Tepeleri deviren, insanları yere kapandıran, toprağa gömen, «sarsınti sanki bir beşik sallamasıydı.
Helak bitince, müminler, ki sayılan onbin kadardı, Hazreti Allah'a şükranlarım sundular. Kurtulmuşlardı.
Bunda en küçük şüpheleri yoktu.
Vaktaki azap emrimiz geldi, Sâlihi de, onun maiyetinde îman etmiş olanları da tarafımızdan bir esirgeme olarak ('azaptan ve) o günün rü.s-vayhğından kurtardık. Şüphesiz ki senin Rab-bin, O, çok kuvvetlidir, mutlak galiptir.
(Hûd: 66)
İman edip de (fenalıktan) sakınır olanları,biz (daima) kurtardık.
(Nemi: 53)

(İçlerinden) îman edip de (Allahdan) korkanları ise kurtardık.
(Fussilet: 18)
Müminler, sarsıntılar kesilince, heyecanlandılar. Gidip Semûd yurdunu gezmeyi arzuladılar.
Hazreti Salih (A.S.) bırakmadı:
«Henüz azab bitmedi..» dedi. «Dağlardaki kuleler ve oraları dolduran azgınlar var.»
Nitekim Hazreti Salih (A.S.) m sözleri doğru çıktı.
Sarsıntılar tekrar başladı.
Tam yedi gün, yedi gece devam etti.
Nihayet, Semûd yurdu hakikaten yaşanmamış bir hal aldı.
O zaman Hazreti Salih (A.S.) fikrini söyledi:
«Bana kalırsa artık lanetlenmiş yerlerde kalmak doğru değildir.. Dileyen otursun.. Dileyen peşimden gelsin.»
Hiçkimse kalmayı istemedi.
Fakat nereye göçeceklerini merak ediyorlardı.
Hazreti Salih (A.S.) arzusunu söyledi:
«Mekke kalbimde yatıyor.. Elbette **KABE'YE DOĞRU** gitmek isterim.. Fakat bir müddet dolaşmamız, kendimizi toplayarak, mal sahibi olmamız gerekir..»
Müminler bunu kabul ettiler..
Esasen Mekke bu kadar ihsanı banndıramazdı. İlerde çocukları da olacaktı.
Sağa sola kaçışan **hayvanları topladılar.**
İki ay sonra hepsi mümin bir kabile halini almışlardı. Hareket ettiler.
Hazreti Salih (A.S.) onlan ilk önce Filistin topraklarında gezdirdi.. Kudüs ve Şam'a: kadar gitti:
Kabile çoğaldıkça, bölündüler.. Kendilerine ayrı ayrı yurtlar edindiler.
— 194 —
Hazreti Salih (A.S.), bu sefer güneye indi.
Âd kavmi'nin helak olduğu Hadramut'ta bir zaman oyalandı.
Mü'minlere orada da yurtlar temin etti. Artik yaşlanmıştı. Kabe gözünde tütüyordu. Sılasıyla kavruluyordu. Dayanamadı, yola çıktı. Mekke'ye vardı.
Bütün arzusu Kabe'nin yerini bulmaktı. Bu uğurda çok çalıştı.
Demek kendisine kısmet edilmemişti ki, temelleri bulamadı.
Hicretten önce 2436 (M.ö. 1814) yılı başlamıştı. Hazreti Salih (A.S.) ikiyüz yaşındaydı. Fakat insanlara hayret ediyordu. Başlarından neler geçip, sapıtanların cezalandırıldıklarını gördükleri halde, zamanla unutuyorlardı.. Dünya eğlencelerine, gelgeç heveslerine kapılıyorlardı.
Hazreti Salih (A.S.) Filistin'de, Yemen'de, Hicaz'da hep bunlara şahit oldu. Üzülüp durdu.
O yaşlı haliyle yine güzel, alımlı, terbiyeliydi. Pek cömertti.. Yoksullara yardımda bulunuyor, onları refaha kavuşturuyordu. Çalışıyordu.
Hastaları yoklayıp, ilgileniyordu. Dertlilerin derdine derman oluyordu. Bilhassa Semûd kavmi'nin başına gelenleri hatırlatıyor, insanı Allahında tutmak için çırpmıyordu.
Hazreti Allah (C.C.), artık onun vazifesini kâfi görmüş olacaktı ki, o yıl ikiyüz yaşındayken (bazı rivayetlere göre, 85, yahut 58 yaş) vefat etti.
— 195 —

Cennetini buldu.
Mezan, Kabe'de Makam Ue Rükn arasında yatan adı . bilinen ve bilinmeyen 98 peygamberler mezarlarına karıştı.
.* *
Hazreti Salih (A.S.) in vefatı üzeninden 2444 sene geçti.
Bü zaman arasında Hazreti Allah (C.C.) elbette yeryüzünde vazifelendirdiği insanlara pek çok peygamberler göndermişti.
Bunlann sonuncusu Hazreti Muhammed (S.A.V.) di,
Yirmibir seneden beri peygamberlik yapıyordu. Hicretten sonra dokuzuncu yılda (M.S.) 630) da kuzeye büyük bir sefere çıkmıştı..
Çünkü Romalılar Arabistan'ın kuzey sınırında yığınak yapıyorlardı.
Hazreti Muhammed (S.A.V.) in hedefi* Hicaz kuzeyindeki Tebük'tü.
Tebük, Semûd kavminin bir zamanlar azdığı el-Hi-cir (Vadi-i Kura) nın hemen yukarısındaydı.
İslâm ordusu, Tebük'e ulaşmak için bu vadiden geçmek zorundaydı.
Hazreti Muhammed (S.A.V.) .ordusuna vadide mola
verdi.
Semûd kavminin basma gelenleri yerinde anlattı ve
harap olmuş evlerini gösterdi.
Şöyle buyurdu:
— Allah'ın azabına uğramış bu kimselerin köylerine ancak ağlayarak giriniz. Ağlamadığınız takdirde girmeyiniz. Çünkü onların katlandığı azaba sizin de katlanmanız mümkündür.
— 196 —
Şunlan da nasihat etti:
— Peygamberlerinizden mucize istemeyiniz. İşte Semûd kavminden olan bu kimseler, Peygamberleri Hazreti Salih (A.S.) dan mucize istediler..
Allah, bir harika olarak onlara deve gönderdi.
Deve, işte şu iki dağın arkasından gelerek su içtikten sonra, yine iki dağın arasından çekilip gidiyordu.
Deve, suya geldiği gün, Semûd kavminin sularını içiyordu.
Semûd kavmi suya geldikleri vakit, kendileri için gereken suyu tedarik ederlerdi. Deve suya geldiği gün, su yerine, deveyi sağarak sütünden faydalanırlardı.
Fakat onlar, Allah'a isyan edip, O'nun emri hilafına devenin sinirlerini kesip, öldürdüler.
Bunun üzerine Allah onların üç gün sonra cezaya çarpılacaklarını bildirdi.
Bu, Allah'ın kesin bir vaadiydi.
Allah onları yurtlarının doğu ve batı taraflarında yaşayanlara kadar, hepsini helak etti.
İslâm ordusundakiler öğrenmek istediler: «Ey Allahımızın Resulü!.. Mucizeyi gören azgınlardan kimse kurtulmadı mı?..»
— 197 —

Hazreti Muhammed (S.A.V.) buyurdu:
— *Bir kişi kurtuldu, sağ kaldı.. O, Harem'e sığınan Ebu Regal'di.* *
Hazreti Muhammed (S.A:V.), hutbesinden sonra, Nâka'nın yavrusunun El-Kare dağı'na çıkıp bir daha dönmediği yolu da gösterdi.
İslâm ordusu, Hazreti Muhammed (S.A.V.) in hutbesinden sonra, ibretlendiler..
Emre uyup harap köylere girmedikleri gibi, o kadar susuz oldukları halde, Semûd kavminin suyundan içmediler.
Allaha sığınmaları, Hazreti Salih (A.S.) ı hayır ve şükranla anmaları onları kandırmış, susuzluklarını gidermişti.
SON
—